

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงพาณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๕๓

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดกรณี พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ พร้อมเอกสารประกอบจำนวน ๓๕ รายการ รวม ๗๕๖ แผ่น ความว่า เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ พรรคการเมืองฝ่ายค้านได้เปิดการอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพิจิตร ในฐานะที่ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกร้องได้ถูกอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านหยิบยกบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ในประเด็นการกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาอภิปรายกล่าวหาว่า หนี้สินจำนวนดังกล่าวที่ผู้ถูกร้องก่อขึ้นตามสัญญากู้ยืมเงินที่ทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เป็นหนี้สินอันเป็นเท็จ กล่าวคือ ไม่ได้มีการกู้ยืมเงินกันจริง ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อกล่าวหาดังกล่าวในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ยืนยันว่าได้กู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด รวม ๓ ครั้ง โดยทำสัญญากู้ยืมเงินจำนวน ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยลงวันที่ในสัญญากู้ยืมเงินไม่พร้อมกัน และผู้ถูกร้องนำหุ้นจำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้นของผู้ถูกร้องและภริยาจำหน่ายเป็นประกัน เพื่อเอาเงินจำนวนดังกล่าวให้บุตรสี่คนของผู้ถูกร้องไปลงทุนทำธุรกิจ บุตรทั้งสี่คนได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปลงทุนซื้อหุ้นของบริษัทรอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นเงิน ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือได้นำไปลงทุนประกอบธุรกิจอย่างอื่นที่จังหวัดพิจิตร

หลังจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ผู้มีชื่อคนหนึ่งนำข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายไม่ไว้วางใจไปร้องขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ดำเนินการตรวจสอบ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องด้วย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตั้งคณะทำงานขึ้นตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีที่ผู้ถูกร้องยื่นแสดงแล้ว คณะทำงานทำบันทึกรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๓ เสนอต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีบันทึกการถอดเทปคำชี้แจงของผู้ถูกร้องต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ แนบติดไปด้วย ดังนี้

ผู้ถูกร้อง อภิปรายโต้ตอบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรว่า บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ให้กู้ได้มีหนังสือชี้แจงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผู้ถูกร้องจะได้ออมให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรไว้เป็นหลักฐานว่า ผลประกอบการของบริษัทมีกำไรสะสมเมื่อสิ้นปี ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๗๔,๗๓๕,๐๕๖.๖๕ บาท บริษัท จึงสามารถให้กู้ยืมแก่ผู้ถูกร้องทั้งสามครั้งเป็นจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้ บริษัทเพิ่งประสบภาวะขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เป็นเงินจำนวน ๕๖,๗๒๘,๗๕๒.๒๑ บาท ซึ่งการขาดทุนนี้เกิดขึ้นหลังจากบริษัทได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ไปแล้ว ส่วนเหตุที่ผู้ถูกร้องต้องการกู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าว ผู้ถูกร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องได้นำหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ไปจำหน่ายเป็นประกันเงินกู้เพื่อเอาเงินให้บุตรทั้งสี่คนไปลงทุนซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นเงิน ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวเป็นเพื่อนเป็นพวกที่รู้จักกันในเรื่องของการทำธุรกิจต่างๆ ส่วนที่เหลือบุตรนำไปลงทุนทำไร่่อุ่นและทำฟาร์มเลี้ยงนกกระจอกเทศที่จังหวัดพิจิตร

ส่วนผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ปรากฏตามบันทึกของคณะทำงาน ดังนี้

ผู้ถูกร้อง มีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายคือนางฉวีวรรณ ขจรประศาสน์ มีบุตรด้วยกัน ๔ คน และบุตรบุญธรรม ๒ คน ในครั้งที่ถูกร้องเป็นคดีนี้ ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตรเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และเป็นรองนายกรัฐมนตรี เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๑

ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ และในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๑ รวม ๓ ครั้ง

ผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องแจ้งในนามของตนเอง (ส่วนของกลุ่มสมรส มิได้เกี่ยวข้องกับคดีนี้จึงไม่กล่าวถึง) ดังต่อไปนี้

๑. เงินสด ผู้ถูกร้องมิได้แสดงรายการเงินสดของตนเองในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องทั้งสามครั้ง

๒. เงินฝาก ผู้ถูกร้องได้แสดงรายการเงินฝากในบัญชีของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในส่วนของคนดังนี้

(ก) ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แจ้งรายการเงินฝากตามบัญชีในนามของตนเอง รวม ๓ บัญชี ยอดเงินฝากรวม ๒๑,๘๘๒,๗๖๗.๕๕ บาท

(ข) ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งรายการเงินฝากตามบัญชีในนามของตนเอง รวม ๔ บัญชี ยอดเงินฝากรวม ๒๒,๐๗๕,๕๘๓.๖๕ บาท

(ค) ตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี แจ้งรายการเงินฝากตามบัญชีในนามของตนเอง รวม ๔ บัญชี ยอดเงินฝากรวม ๒๓,๒๑๕,๖๗๐.๘๗ บาท

ผลการตรวจสอบไปยังธนาคารพาณิชย์ตามบัญชีที่ระบุ ปรากฏว่ารายการเงินฝากที่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งสามตำแหน่ง ถูกต้องและมีอยู่จริง

๓. เงินลงทุน ผู้ถูกร้องแสดงรายการหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาตของตนเองในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งสามครั้ง เป็นรายการเดียวและมีมูลค่าเท่าเดิม ดังนี้

(ก) ในนามของตนเองจำนวน ๒ รายการ มูลค่ารวม ๘,๓๘๔,๖๐๐ บาท คือ

- หุ้นธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- หุ้นบริษัท บางกอกดาต้าเซ็นเตอร์ จำกัด จำนวน ๓,๘๕๖ หุ้น มูลค่า ๓๘๔,๖๐๐ บาท

ผลการตรวจสอบถูกต้อง และมีอยู่จริง

๔. เงินให้กู้ยืม ผู้ถูกร้องมิได้แสดงรายการเงินให้กู้ยืมของตนเองในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งสามครั้ง

ส่วน ๕. ที่ดิน ๖. ยานพาหนะ ๗. โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๘. สิทธิและสัมปทาน และ ๙. ทรัพย์สินอื่น ของผู้ถูกร้องในส่วนของตนเองที่แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ยังมีอีกหลายรายการแต่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีนี้ ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงไม่กล่าวถึง

๑๐. หนี้สิน ผู้ถูกร้องแสดงรายการหนี้สิน จำนวน ๒ รายการ ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งสามครั้ง ได้แก่

(ก) เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร

๑. ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๒ รายการ ยอดเงินติดลบ รวม ๗,๖๑๕,๐๘๗.๘๗ บาท

๒. ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจำนวน ๑ รายการ ยอดเงินติดลบ ๗,๕๗๘,๓๓๔.๔๕ บาท

๓. ตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีจำนวน ๑ รายการ ยอดเงินติดลบ ๑๐,๓๕๕,๗๘๕.๖๑ บาท
ผลการตรวจสอบถูกต้องและมีอยู่จริง

(ข) รายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ ผู้ถูกร้องได้แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน รายการเดียวกันและยอดเงินกู้เท่าเดิมคือรายการกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ทั้งสามครั้ง ยอดเงินกู้รวม ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. สัญญากู้ยืมเงิน ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๐ จำนวนเงินกู้ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. สัญญากู้ยืมเงิน ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๐ จำนวนเงินกู้ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. สัญญากู้ยืมเงิน ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ จำนวนเงินกู้ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผลการตรวจสอบ บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ ไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องยืนยันว่า ผู้ถูกร้องเป็นหนี้บริษัทตามจำนวนเงินดังกล่าวจริง ตามคำอธิบายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านและคำอธิบายชี้แจงของผู้ถูกร้อง ประกอบคำร้องของผู้มีชื่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงได้มอบหมายให้นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม และคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา กรรมการ ป.ป.ช. ประกอบเป็นคณะทำงานร่วมกันรับผิดชอบ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประเด็นที่ผู้มีชื่อร้องขอให้ตรวจสอบคือ “รายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ ตามข้อ ๑๐ (ข) ที่กล่าวข้างต้นของผู้ถูกร้องว่ามีการกู้ยืมกันจริงหรือไม่”

คณะทำงานตรวจสอบหลักฐานพยานเอกสารต่างๆ รวม ๒๐ รายการ และสอบปากคำพยานบุคคลรวม ๕ ปาก แล้ว สรุปผลการตรวจสอบได้ข้อเท็จจริง ดังนี้

เมื่อต้นปี ๒๕๓๕ ผู้ถูกร้องได้ติดต่อกับนายถนอม นันท์ พลาฤทธิ์ กรรมการบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ขอกู้ยืมเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้บุตรไปลงทุนประกอบธุรกิจ นายถนอม นันท์นำเรื่องไปปรึกษากับนายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์ และนายคลัง ตันติมงคลสุข กรรมการบริษัทอีก ๒ คน บุคคลทั้งสามไม่ขัดข้องโดยจะนำเงินส่วนตัวให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้เอาเงินส่วนตัวของบุคคลทั้งสามจำนวนดังกล่าวให้ผู้ถูกร้อง

ไปในงวดแรกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ ส่วนจำนวนที่เหลือนายกฤษณ์นทร์รับจะจัดหามาให้ผู้ถูกร้อง ในภายหลัง ต่อมาวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นายกฤษณ์นทร์ได้ติดต่อขอกู้เงินกับนายทรงชัย อัจฉริยะวิทย์ชัย และได้ทำบันทึกข้อตกลงกู้ยืมเงินกับนายทรงชัยในวงเงินกู้ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยนำโฉนดที่ดินของบริษัท ซี ที ไอ โฮลดิ้ง จำกัด ของ นายกฤษณ์นทร์วางเป็นประกันเงินกู้และมีนายอนุศักดิ์กับนายคลังเป็นผู้ค้ำประกัน เมื่อทำบันทึกข้อตกลง กู้ยืมเงินในวงเงินดังกล่าวแล้ว นายทรงชัยได้จ่ายเงินสดให้นายกฤษณ์นทร์รับไปรวม ๑๒ ครั้ง ดังปรากฏ หลักฐานตามใบรับเงินสดที่นายกฤษณ์นทร์ทำให้กับนายทรงชัยดังต่อไปนี้

๑. ใบรับเงินสดวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ใบรับเงินสดวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ใบรับเงินสดวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๔. ใบรับเงินสดวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕. ใบรับเงินสดวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๖. ใบรับเงินสดวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗. ใบรับเงินสดวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๘. ใบรับเงินสดวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๙. ใบรับเงินสดวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ใบรับเงินสดวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ใบรับเงินสดวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ใบรับเงินสดวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เงินสดจำนวนดังกล่าวรวม ๑๒ งวด เป็นเงิน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อรวมกับเงินสดจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ผู้ถูกร้องได้รับไปก่อนแล้วรวมจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องได้มอบ ให้นายอภิสิทธิ์ รัตติสุนทร คนสนิทของผู้ถูกร้องไปรับเงินสดจากนายกฤษณ์นทร์ตามจำนวนดังกล่าว ทั้งสิบสองงวด ซึ่งในการรับเงินแต่ละครั้งผู้ถูกร้องได้ลงชื่อในใบรับเงินให้นายอภิสิทธิ์นำไปมอบให้ นายกฤษณ์นทร์ไว้ทุกครั้ง แต่เมื่อได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด แล้ว ผู้ถูกร้องได้ขอใบรับเงินคืนจากนายกฤษณ์นทร์และทำลายไปแล้ว

เมื่อนายอภิสิทธิ์ได้นำเงินสดที่รับจากนายกฤษณ์นทร์แต่ละงวดไปมอบให้ผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องก็จะเรียก นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ เจ้าของและกรรมการบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ซึ่งได้จดทะเบียน

ก่อตั้งเมื่อประมาณปี ๒๕๓๓ โดยมีทุนจดทะเบียน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งออกเป็น ๑๐,๐๐๐ หุ้น
หุ้นละ ๑๐๐ บาท มีผู้ถือหุ้นรวม ๗ คน ไปรับเงินเป็นค่าซื้อหุ้นของบริษัท โดยนายเกรียงทำบันทึก
การรับเงินสดจากผู้ถูกร้องในวันเดียวกับผู้ถูกร้องได้รับเงินสดจากนายกฤษนันท์ทั้งสิบสามงวดไป
ต่อมาเดือนมิถุนายน ๒๕๓๕ นายเกรียงได้จดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัทเป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
แบ่งออกเป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น หุ้นละ ๑๐๐ บาท แล้ววันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ นายเกรียงจึงได้
โอนหุ้นของบริษัทให้ภริยาผู้ถูกร้องจำนวน ๑๑๕,๕๕๕ หุ้น บุตรผู้ถูกร้องสี่คนจำนวนคนละ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น
นายเกรียงและนายกิติ สินธุเสก ถือไว้คนละ ๑ หุ้น แต่เนื่องจากนายเกรียงได้รับเงินสดจากผู้ถูกร้องเพียง
๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ยังขาดเงินค่าหุ้นอีก ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องยังไม่จ่ายให้นายเกรียง บุตร
ผู้ถูกร้องทั้งสี่คนจึงได้โอนหุ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น คืนแก่นายเกรียงและนายกิติไปคนละ ๘๐,๐๐๐ หุ้น
และภริยาผู้ถูกร้องได้โอนขายหุ้นจำนวน ๑๑๕,๕๕๕ หุ้น แก่นางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์

สรุปแล้ว ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด มีผู้ถือหุ้นของ
บริษัท ดังนี้

๑. นางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์	ถือหุ้นจำนวน ๑๑๕,๕๕๕ หุ้น
๒. บุตรผู้ถูกร้องทั้งสี่คน	ถือหุ้นจำนวน คนละ ๘๐,๐๐๐ หุ้น
๓. นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์	ถือหุ้นจำนวน ๘๐,๐๐๑ หุ้น
๔. นายกิติ สินธุเสก	ถือหุ้นจำนวน ๘๐,๐๐๑ หุ้น

ส่วนนายกฤษนันท์ภายหลังจากเอาเงินจากนายทรงชัยให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมไปแล้ว ได้บอก
ผู้ถูกร้องว่าได้นำเงินของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืม จึงเกิดความกังวลใจ
เนื่องจากไม่มีสัญญาประกันชัดเจน เพื่อเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องและเห็นว่าเงินให้กู้ยืมเป็นจำนวนมาก
ไม่ต้องการให้เกิดความผิดพลาดขึ้น และเพื่อความสบายใจของกรรมการอื่นอีกสองคน จึงขอให้ผู้ถูกร้อง
ทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ส่วนเหตุที่ไม่ให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากับ
นายกฤษนันท์ หรือกรรมการคนอื่นเพราะเกรงว่าผู้ถูกร้องจะหาว่าไม่เชื่อใจ ผู้ถูกร้องตกลงตามข้อเสนอ
ของนายกฤษนันท์ ต่อมาเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกร้องจึงได้ทำสัญญากู้ยืมเงินจำนวน
๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด โดยแบ่งทำสัญญาออกเป็นสามฉบับ

ฉบับที่หนึ่ง สัญญาลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๐ จำนวนเงินที่กู้ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ฉบับที่สอง สัญญาลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ จำนวนเงินที่กู้ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ฉบับที่สาม สัญญาลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จำนวนเงินที่กู้ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สาเหตุที่แบ่งทำสัญญากู้ยืมเงินออกเป็นสามฉบับ เพื่อความสะดวกในการที่ผู้ถูกร้องจะชำระเงินคืนแก่ผู้ให้กู้ ผู้ถูกร้องในฐานะผู้กู้ และบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในฐานะผู้ให้กู้ ได้ลงชื่อในสัญญาในวันเดียวกันโดยนายพิรพล อิศราประสาธ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารของบริษัทผู้ให้กู้ เป็นผู้ลงนามและประทับตราบริษัทในฐานะผู้ให้กู้ ในกรณีนี้ผู้ถูกร้องและภริยาได้นำหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ที่บุคคลทั้งสองถืออยู่ จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น ไปมอบเป็นหลักทรัพย์จำนำแก่ผู้ให้กู้ โดยแบ่งหุ้นจำนำตามสัญญาฉบับที่หนึ่งจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น สัญญาฉบับที่สองจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ หุ้น สัญญาฉบับที่สามจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น ปัจจุบันผู้ถูกร้องยังไม่ได้ชำระหนี้ต้นเงินจำนวนที่กู้ ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยคืนแก่บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ให้กู้

คณะทำงานได้พิจารณาคำพยานบุคคลและพยานเอกสารที่เรียกมาประกอบการพิจารณาแล้วสรุปความเห็นว่า

๑. สัญญากู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๐ กู้ยืมเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ กู้ยืมเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ กู้ยืมเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้ทำขึ้นในวันเดือนปีและสถานที่ที่ระบุในสัญญา แต่บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มิได้จ่ายเงินที่กู้ให้ผู้ถูกร้องตามจำนวนเงินและวันที่ที่ระบุในสัญญา สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับจึงมีข้อความที่ไม่ตรงกับความจริงและตัวแทนบริษัทผู้ลงนามในสัญญา กู้ยืมเงินทั้งสามฉบับมิได้รับมอบอำนาจโดยใบมอบอำนาจที่ถูกต้อง

๒. ที่ผู้ถูกร้องได้กู้ยืมเงินจากนายกฤษนันท์ จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วต่อมา นายกฤษนันท์ได้อोनหนีจำนวนดังกล่าวให้บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ไม่เป็นความจริง เพราะการกู้ยืมเงินระหว่างนายกฤษนันท์กับนายทรงชัยจำนวน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่นำมาให้ผู้ถูกร้องกู้ มีพยานหลักฐานที่ไม่น่าเชื่อ จึงไม่มีมูลหนี้ต่อกัน ดังนั้น การกู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกฤษนันท์ แล้วนายกฤษนันท์ได้อोनหนีไปให้บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด จึงไม่น่าเชื่อเช่นเดียวกัน

๓. การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้กู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ตามสัญญาทั้งสามฉบับ แต่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องว่าได้กู้ยืมเงินจากบริษัทดังกล่าวตามจำนวนดังปรากฏ โดยมีสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับเป็นเอกสารประกอบ จึงเป็นการจงใจแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ทั้งนี้เนื่องจากปี ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ของตนว่ามีทรัพย์สินจำนวน ๓๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ไม่มีหนี้สิน แต่ในปี ๒๕๔๐ ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยแสดงว่ามีทรัพย์สินจำนวน ๓๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เพิ่มขึ้นจากที่เคยแสดงไว้เมื่อปี ๒๕๓๘ จำนวน ๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ หากรวมทั้งทรัพย์สินของภริยาผู้ถูกร้องที่แสดงไว้จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษแล้ว ผู้ถูกร้องและคู่สมรสจะมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๓๘ ถึง ๖๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษในระยะเวลาเพียง ๒ ปีเศษ ซึ่งเพิ่มมากขึ้นผิดปกติ หากพิจารณาเปรียบเทียบกับรายได้ของผู้ถูกร้องและภริยาซึ่งระบุว่าไม่มีอาชีพแม่บ้านมาโดยตลอดแล้ว น่าเชื่อว่าผู้ถูกร้องเกรงว่าจะมีผู้สงสัยว่าเหตุใดผู้ถูกร้องจึงมีทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น และอาจจะถูกตรวจสอบถึงที่มาของทรัพย์สินดังกล่าวด้วย ผู้ถูกร้องจึงได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในปี ๒๕๔๐ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องว่า มีหนี้สินเป็นหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด จำนวนดังกล่าวซึ่งเมื่อหักกลบลบกันกับจำนวนทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ถูกร้องและภริยาแล้วทรัพย์สินก็จะมีจำนวนใกล้เคียงกับที่แสดงไว้เมื่อปี ๒๕๓๘

ตามพยานหลักฐานและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะทำงานเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้แสดงหนี้สินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับเป็นเอกสารประกอบที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง เป็นการกระทำโดยจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเพื่อพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ซึ่งได้ยื่นในกรณีที่เข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรองนายกรัฐมนตรี และบันทึกของคณะทำงานของผู้ร้องแล้ว ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๕ ต่อ ๐ เกินกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ จึงได้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาแล้ว ลงมติให้รับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องไว้ดำเนินการต่อไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ กับแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องทราบ และแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือคัดค้านคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ดังนี้

๑. ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องวินิจฉัยว่า สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ไม่เป็นความจริงเพราะได้มีการลงชื่อกันเพียงครั้งเดียวในวันเดียวกันทั้งสามฉบับในเดือนมกราคม ๒๕๕๐ ที่บ้านสนามบินน้ำของผู้ถูกร้อง และไม่มีการส่งมอบเงินตามจำนวนที่กู้ในวันทีที่ระบุในสัญญาทั้งสามฉบับจึงถือว่าเป็นเอกสารเท็จนั้น ผู้ถูกร้องขอปฏิเสธว่า แม้ในวันทำสัญญากู้ยืมเงิน ผู้กู้จะมีได้รับเงินกู้จากผู้ให้กู้เลย แต่โดยที่ผู้กู้ได้ทยอยรับเงินจากผู้ให้กู้มาแล้วหลายงวดต่อมาทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้จึงตกลงทำบันทึกสัญญากู้ยืมเงินรวมยอดกันในภายหลังจึงไม่ทำให้สัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวไม่น่าเชื่อถือหรือเป็นเท็จแต่ประการใด

๒. จากคำให้การของพยานบุคคลผู้เกี่ยวข้องหลายปาก ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติได้ว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๓๕ ผู้ถูกร้องขอกู้ยืมเงินจากนายเกษนันทร์ กรรมการคนหนึ่งของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องลงทุนในการทำธุรกิจ นายเกษนันทร์ปรึกษากับกรรมการของบริษัทคนอื่นๆ อีกสองคน จึงตกลงให้ผู้ถูกร้องกู้ โดยใช้เงินส่วนตัวของกรรมการทั้งสามคนดังกล่าวให้ผู้ถูกร้องกู้ไปก่อนงวดแรกเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่เหลือนายเกษนันทร์รับจะไปกู้ยืมจากนายทรงชัย อัจฉริยะวิทย์ชัย มาให้ผู้ถูกร้อง เมื่อนายเกษนันทร์กู้เงินจากนายทรงชัยได้แล้ว ผู้ถูกร้องจึงได้รับเงินสดจากนายเกษนันทร์หลายครั้งในระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๓๕ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ รวมเป็นเงิน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาเมื่อต้นปี ๒๕๔๐ นายเกษนันทร์จึงเจรจากับผู้ถูกร้องขอโอนหนี้ดังกล่าวให้แก่บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ถูกร้องก็ตกลง จึงได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด รวม ๓ ฉบับ ตามที่ปรากฏในคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง เหตุที่ทำสัญญากู้ยืมเงินแยกเป็น ๓ ฉบับ เพราะผู้ถูกร้องและภริยาเป็นผู้ถือหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น และได้นำหุ้นจำนวนดังกล่าวมาค้ำประกันหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินแต่ละฉบับ และมีการแบ่งชำระหนี้เป็น ๓ ครั้ง เพื่อเป็นการแบ่งเบาและสะดวกต่อการชำระหนี้ ผู้ถูกร้องตกลงทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ทั้งสามฉบับในวันเดียวกัน แม้ลงวันที่ในสัญญากู้ยืมเงินต่างวันกันก็ไม่ใช่เรื่องผิดปกติเพราะผู้ถูกร้องได้รับเงินจากนายเกษนันทร์จนครบถ้วนมาก่อนแล้ว จึงกำหนดระยะเวลากู้และการชำระหนี้ให้แตกต่างกันได้

๓. นายเกษนันทร์ได้ทำบันทึกข้อตกลงวงเงินกู้ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับนายทรงชัย ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยนายเกษนันทร์ได้มอบโฉนดที่ดิน ๑ แปลง ให้นายทรงชัยยึดถือไว้เป็นหลักประกันพร้อมมอบอำนาจให้ขายที่ดิน นายทรงชัยได้จ่ายเงินที่กู้ยืมแก่นายเกษนันทร์รวม

๑๒ งวด โดยการเอาเช็คเงินสดของนายทรงชัยไปเบิกเงินสดจากธนาคารมาจ่ายให้นายกฤษนันท์ เป็นงวดรวม ๑๒ งวด คือเช็คของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายหมาย ๕ ในคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ซึ่งก็คือสำเนาภาพถ่ายเช็คจำนวน ๑๓ ฉบับ ดังต่อไปนี้

๑. เช็คเลขที่ ๐๕๓๒๕๔๑	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท
๒. เช็คเลขที่ ๐๕๓๒๕๕๑	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓. เช็คเลขที่ ๐๕๓๖๕๔๑	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๔,๒๔๕,๐๐๐ บาท
๔. เช็คเลขที่ ๐๕๓๖๕๕๘	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๔,๗๗๖,๕๐๐ บาท
๕. เช็คเลขที่ ๐๕๓๖๔๕๐	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๖. เช็คเลขที่ ๐๕๓๖๕๐๕	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗. เช็คเลขที่ ๐๕๓๖๕๐๗	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๕,๐๐๕,๐๐๐ บาท
๘. เช็คเลขที่ ๐๕๔๒๒๑๑	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท
๙. เช็คเลขที่ ๐๕๔๒๒๔๐	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. เช็คเลขที่ ๐๕๔๒๒๕๒	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท
๑๑. เช็คเลขที่ ๐๕๔๒๒๕๗	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. เช็คเลขที่ ๐๕๔๒๒๖๕	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๒,๘๕๖,๐๐๐ บาท
๑๓. เช็คเลขที่ ๐๕๔๒๒๖๕	สั่งจ่ายเงินวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕	จำนวนเงิน ๕๘๐,๐๐๐ บาท

เช็คเงินสดทั้งสิบสามฉบับตามเอกสารแนบท้ายหมายเลข ๕ (ภายหลังตัดออก ๑ ฉบับ เหลือ ๑๒ ฉบับ) ได้นำเข้ายอดเงินสดจากบัญชีกระแสรายวันของนายทรงชัย ที่ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน บัญชีเลขที่ ๐๐๗-๑-๐๓๕๘๓-๑ ตามวันที่สั่งจ่ายในเช็คทุกฉบับแล้วนายทรงชัย ได้มอบเงินสดจำนวน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นงวดๆ ให้นายกฤษนันท์ โดยนายกฤษนันท์ทำใบรับเงินให้นายทรงชัยไว้เป็นหลักฐานรวม ๑๒ ฉบับ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อนายกฤษนันท์ได้รับเงินสดจากนายทรงชัยแต่ละงวดแล้ว ก็ได้มอบเงินให้ผู้ถูกร้อง โดยผู้ถูกร้องลงชื่อใบรับเงินมอบให้นายอภัย นำมารับเงินจากนายกฤษนันท์ไปแทน เมื่อได้รับเงินที่กู้แต่ละงวดจากนายกฤษนันท์แล้ว ผู้ถูกร้องจึงมอบให้นายเกรียง กรรมการบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทไปทั้งหมดจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในวันเดียวกับที่ผู้ถูกร้องได้รับเงินแต่ละงวดจากนายกฤษนันท์ ตามใบรับเงินที่นายเกรียงทำให้ผู้ถูกร้องไว้เป็นหลักฐานจำนวน ๑๓ ฉบับ ต่อมากริยาและบุตรทั้งสี่คนของผู้ถูกร้องได้จดทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ลงไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น

เอกสารเช็คเงินสด และบัญชีกระแสรายวันของนายทรงชัยเป็นเอกสารที่อยู่ในครอบครองของธนาคารซึ่งคณะทำงานของผู้ร้องเป็นฝ่ายเรียกมาจากธนาคารเองเพื่อประกอบการพิจารณาในชั้นสอบสวนของคณะทำงาน ส่วนหนังสือรับรองการจดทะเบียนและบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ก็เป็นเอกสารที่อยู่ในครอบครองของทางราชการ ซึ่งทำขึ้นในระหว่างปี ๒๕๓๕ ถึงปี ๒๕๔๐ และเป็นเอกสารที่คณะทำงานของผู้ร้องเรียกมาจากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เอกสารทั้งหมดจึงมีขึ้นก่อนที่ผู้ถูกร้องจะทำสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด และก่อนมีการสอบสวนผู้ถูกร้องถึง ๔ ปี ดังนั้น จึงมิใช่หลักฐานที่ผู้ถูกร้องทำขึ้นใหม่ แต่ผู้ร้องกลับมิได้นำเอกสารดังกล่าวมาพิจารณาให้เป็นคุณแก่ผู้ถูกร้องแต่ประการใด

๔. ที่คณะทำงานของผู้ร้องวินิจฉัยว่า คำให้การของนายกฤษนันท์และของนายอนุศักดิ์ที่ให้การต่อคณะทำงานของผู้ร้องในชั้นสอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับการโอนหนี้เงินกู้ยืมจากนายกฤษนันท์ไปเป็นหนี้ของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ขัดแย้งกันจึงไม่น่าเชื่อว่ามี การโอนหนี้กันจริงนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่าที่นายอนุศักดิ์ให้การว่า “ต่อมาบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ได้คืนเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่กรรมการแล้วโดยจ่ายคืน ๕ งวด ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๐ แต่กรรมการยังไม่คืนเงินให้นายทรงชัย” แต่นายกฤษนันท์ให้การว่า “บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ยังไม่ได้คืนเงินให้แก่ผู้ใด” ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้ร้องใช้คำถามแก่นายกฤษนันท์ไม่ชัดเจนคือถามว่า “การรับโอนหนี้ดังกล่าวบริษัทได้จ่ายเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ใด” แต่ความจริงเป็นดังที่นายอนุศักดิ์ให้การไว้ทุกประการ

๕. ที่คณะทำงานของผู้ร้องวินิจฉัยว่า สัญญากู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ไม่สมบูรณ์ ไม่น่าเชื่อถือ เพราะผู้ลงนามในสัญญากระทำในฐานะตัวแทนบริษัท ไม่ใช่กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัท ผู้ถูกร้องเห็นว่า สัญญากู้ยืมทั้งสามฉบับมีหลักฐานเป็นหนังสือที่แสดงว่า ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากบริษัทไปสามครั้งจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องได้ลงชื่อในฐานะ ผู้กู้ไว้ในสัญญากู้ยืมเงินแล้ว สัญญากู้ยืมเงินจึงสมบูรณ์ใช้เป็นหลักฐานฟ้องร้องบังคับคดีได้ตามประมวล แห่งแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓

บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ให้กู้ เป็นบริษัทเอกชน ผู้ก่อตั้งบริษัทล้วนเป็น วงศ์ญาติและเพื่อนฝูงกัน กรรมการของบริษัททุกคนมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ถูกร้องมานานหลายปี จึงเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่จะต้องช่วยเหลือให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินโดยไม่จำเป็นต้องทำสัญญากู้ยืมเงิน ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่นต้องมีผู้รับมอบอำนาจของบริษัทให้ถูกต้องตามหนังสือรับรอง การจดทะเบียนหรือต้องจดทะเบียนรายการกู้ยืมเงินไว้ในบัญชีบุคคลของบริษัท ดังที่คณะทำงานของผู้ร้อง ตั้งเป็นข้อสังเกต ดังนั้น สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับจึงไม่มีข้อไม่สมบูรณ์ ไม่มีข้อพิรุธ ดังที่คณะทำงาน ของผู้ร้องวินิจฉัย

นอกจากนี้ สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับก็ไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ให้ครบถ้วนตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๐๕ เพราะมิได้ใช้เป็นพยานหลักฐานในการฟ้องร้องคดี

๖. ที่คณะทำงานของผู้ร้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในปี ๒๕๔๐ โดยระบุว่ามียี่สินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับมี ข้อความอันเป็นเท็จนั้น เพราะเหตุที่ว่าในปี ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินว่ามีทรัพย์สินจำนวน ๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ไม่มีหนี้สิน แต่เมื่อผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินในปี ๒๕๔๐ แล้ว คณะทำงานของผู้ร้องตรวจพบว่า ทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง ในปี ๒๕๔๐ มีเพิ่มขึ้นจากที่ยื่นไว้ในปี ๒๕๓๘ ดังนี้

- เงินสดและเงินฝากธนาคารเพิ่มขึ้น ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ
- เงินลงทุนเพิ่มขึ้น ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ
- ที่ดินเพิ่มขึ้น ๑๒ แปลง มูลค่า ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ

การแสดงยอดหนี้เงินกู้ยืมจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ทรัพย์สิน ที่ยื่นไว้ในปี ๒๕๔๐ มีจำนวนใกล้เคียงกับที่แสดงไว้ในปี ๒๕๓๘ นั่นเอง

ผู้ถูกร้องเห็นว่า ทรัพย์สินของผู้ถูกร้องที่เพิ่มขึ้นทั้งสามรายการดังกล่าวข้างต้น ล้วนมีที่มา โดยชอบทั้งสิ้นกล่าวคือ เงินสดและเงินฝากธนาคารที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ผู้ถูกร้อง

ได้มาจากเงินที่ภริยาผู้ถูกร้องได้ร่วมลงทุนประกอบธุรกิจการค้าอสังหาริมทรัพย์กับผู้มีชื่อ แล้วได้กำไรมาเป็นเงิน ๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ภริยาผู้ถูกร้องได้มอบเช็คจำนวนดังกล่าวให้ผู้ถูกร้องนำไปเข้าบัญชีของผู้ถูกร้องสองบัญชี จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๐

เงินลงทุนเพิ่มขึ้น ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทนั้น เกิดจากที่ผู้ถูกร้องนำรายได้เกี่ยวกับเงินเดือนและเงินผลประโยชน์ที่ภริยาผู้ถูกร้องได้จากการร่วมลงทุนกับผู้มีชื่อเมื่อปี ๒๕๓๓ โดยนำเงินดังกล่าวไปซื้อหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ หุ้น

ที่ดินที่เพิ่มขึ้นอีก ๑๒ แปลง คิดเป็นเงิน ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษนั้น ผู้ถูกร้องนำเงินที่บุคคลอื่นกู้ยืมผู้ถูกร้องและได้ชำระคืนจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมกับเงินเดือนและเงินโบนัสประจำปีของผู้ถูกร้องอีกประมาณ ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ รวมเป็นเงิน ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ไปซื้อที่ดินและรับจำนองที่ดินจากชาวบ้านในจังหวัดพิจิตรเพื่อใช้ที่ดินทำไร่่อ่งในยอดเงินรับจำนอง ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ

ดังนั้น ยอดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๓๘ เป็นเงิน ๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ จึงมีที่มาโดยชอบ ไม่จำเป็นต้องทำหลักฐานการกู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวมาเคลือบถ้อนทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นดังที่คณะทำงานของผู้ร้องวินิจฉัย

๗. นายทรงชัยเป็นนักธุรกิจมีเงินฝากธนาคารในประเทศและต่างประเทศหลายร้อยล้านบาท มีหลักทรัพย์เป็นที่ดินมีโฉนดและสิ่งปลูกสร้างหลายแปลงมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งยังเคยให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินไปอีกหลายสิบล้านบาท ลูกหนี้บางรายก็ยังเป็นคดีอยู่ในศาล นายทรงชัยจึงอยู่ในฐานะที่จะให้นายกฤษนันท์กู้ยืมเงินจำนวน ๕๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทได้

๘. ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงขัดต่อข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกากับหลักตรรกศาสตร์ สรรพเอกสารที่ผู้ร้องนำมาวินิจฉัยไม่อาจหักล้างความมืออยู่จริง ความถูกต้องแท้จริงของเอกสารได้เลย ผู้ร้องไม่อาจหาหลักฐานมาทำลายน้ำหนักความน่าเชื่อถือของเอกสารต่างๆ ได้ ผู้ร้องจึงควรจะได้รับฟังและวินิจฉัยเอกสารเหล่านั้นให้เป็นผลดีแก่ผู้ถูกร้องจึงจะชอบ แต่ผู้ร้องกลับหยิบยกความสงสัยขึ้นวินิจฉัยให้เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกร้อง หากผู้ถูกร้องปิดบังไม่นำเอกสารสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับมาแสดงต่อผู้ร้อง ผู้ร้องก็ไม่มีทางทราบได้

ตามที่ผู้ถูกร้องกราบเรียนต่อศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องมิได้จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จตามคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง

นายก้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยวาจาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง สรุปสาระสำคัญได้ว่า

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง หากตรวจพบว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ก็ต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ สำหรับคดีนี้เป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตรวจพบว่าบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบคือสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ไม่ตรงกับความเป็นจริงตามที่ได้ลงชื่อกันไว้ โดยในวันที่มีการทำสัญญากู้ยืมเงินกัน ๓ ฉบับนั้นเป็นการทำขึ้นในวันเดียวกัน และไม่มีการรับเงินกันจริงตามสัญญา เอกสารสัญญากู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องทั้งสามฉบับจึงไม่เป็นความจริง คือเป็นเอกสารเท็จ นอกจากนี้เอกสารสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับยังไม่มีมูลหนี้ต่อกัน กล่าวคือ การยืมเงินจากบริษัทซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่มีการลงในบัญชีทางการเงินหรืองบดุลประจำปีของบริษัทและรายงานการประชุมของบริษัทที่ลงมติรับโอนหนี้ดังกล่าวมาเป็นหนี้ของบริษัท นางรัชนี พิษพงษ์ ผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัทก็ไม่เคยพบหรือเห็นรายงานการประชุมดังกล่าวแต่อย่างใด นายกฤษนันท์และนายอนุศักดิ์ก็ให้การเกี่ยวกับเรื่องบริษัทได้ชำระหนี้คืนกรรมการไม่ตรงกัน กล่าวคือ นายอนุศักดิ์ให้การว่า กรรมการได้โอนหนี้ให้บริษัทและทางบริษัทได้ชำระหนี้คืนกรรมการไปแล้ว ส่วนนายกฤษนันท์ให้การว่า บริษัทยังไม่ได้ชำระหนี้คืนกรรมการ ส่วนมูลหนี้เดิมของสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับนั้นก็ได้รับความจากพยานหลักฐานซึ่งเป็นบุคคลและเอกสารของฝ่ายผู้ถูกร้องแสดงว่า มีการกู้ยืมเงินกันมาก่อนระหว่างนายทรงชัย นายกฤษนันท์ และผู้ถูกร้อง โดยนายกฤษนันท์ได้จ่ายเงินกู้แก่ผู้ถูกร้องเป็นงวดๆ รวม ๑๓ งวดในระหว่างเดือนมีนาคมถึงสิงหาคม ๒๕๓๕ โดยผู้ถูกร้องอ้างว่าจะให้ครอบครัวนำไปซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ต่อมาจึงได้จัดให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด โดยฝ่ายผู้ให้กู้ซึ่งเป็นกรรมการของบริษัทอ้างว่าได้โอนหนี้ส่วนตัวของกรรมการไปให้เป็นหนี้ของบริษัทซึ่งคณะกรรมการผู้ร้องไม่เชื่อว่าเป็นความจริง เพราะเงินกู้ที่ให้ผู้ถูกร้องกู้ไปเป็นงวดๆ งวดละเป็นเงินนับล้านบาทให้กันเป็นเงินสดทั้งหมดและการส่งมอบเงินกับรับเงินก็ได้กระทำในวันเดียวกันทุกงวด โดยไม่ปรากฏว่ามีหลักฐานอย่างอื่นมาสนับสนุน

ส่วนข้อที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้มอบเงินที่กู้แก่นายเกรียงซึ่งเป็นกรรมการของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท นายเกรียงซึ่งเป็นผู้รับเงินจากผู้ถูกร้องไปทั้งหมด ก็ให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการฯ ทำงานของผู้ร้องว่า เอาเงินไปใช้ในธุรกิจส่วนตัวของตนทั้งหมดไม่เคยเอาเข้าบริษัทเลย ข้ออ้างของผู้ถูกร้องว่าได้มีการกู้ยืมเงินกันมาก่อน เพื่อเอาไปซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด จึงฟังไม่ขึ้น นอกจากนี้กรรมการบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการให้กู้ยืมเงินล้วนแต่รู้จักกับผู้ถูกร้องมานานนับสิบปี จึงไม่มีเหตุผลที่จะต้องแปลงหนี้ไปเป็นของของบริษัทเพราะกลัวผู้ถูกร้องจะไม่ชำระหนี้

สำหรับมูลเหตุจูงใจให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ คือสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับเป็นเท็จ คณะทำงานของผู้ร้องเชื่อว่า ผู้ถูกร้องประสงค์จะก่อหนี้โดยไม่เป็นความจริงขึ้นเพื่อให้ทรัพย์สินในปี ๒๕๔๐ มีจำนวนใกล้เคียงกับที่เคยยื่นไว้ในปี ๒๕๓๘ โดยมีรายละเอียดดังที่กล่าวมาในคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องแล้ว

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงด้วยวาจาต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมทั้ง นำพยานเอกสารและพยานบุคคลมาให้การต่อศาลรัฐธรรมนูญ รวม ๓ ปาก สรุปสาระสำคัญได้ว่า

เหตุที่ผู้ถูกร้องถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินก็เนื่องมาจากคำอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรและคำร้องของผู้มีชื่อที่แสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อพรรคประชาธิปัตย์มายาวนานซึ่งได้ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องขอให้ดำเนินการตรวจสอบผู้ถูกร้องเกี่ยวกับการทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด

ในระหว่างปี ๒๕๔๐ ถึง ๒๕๔๑ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง รวม ๓ ครั้ง พร้อมเอกสารประกอบแสดงรายการหนี้สินคือสัญญากู้ยืมเงินที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด รวม ๓ ฉบับ ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องไม่ได้ตั้งข้อสงสัยหรือเรียกตัวผู้ถูกร้องไปสอบถามถึงความถูกต้องแท้จริงของเอกสารสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวเลย จนเวลาล่วงเลยมาสองปี คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงเริ่มดำเนินการสอบสวนผู้ถูกร้องตามกระแสนที่มีผู้ก่อขึ้นภายหลังที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านได้อภิปรายไม่ไว้วางใจผู้ถูกร้อง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงไม่ชอบด้วยเหตุผลและขัดต่อหลักนิติธรรม

เหตุที่ผู้ถูกร้องต้องการกู้เงินเพราะผู้ถูกร้องต้องการเงินจำนวนหนึ่งให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ผู้ถูกร้องจึงไปขอกู้ยืมเงินจากนายภุชงค์ และนายอนุศักดิ์ ซึ่งเป็นคนคุ้นเคยและสนิทสนมกันมาก คนทั้งสองตกลงให้กู้ ผู้ถูกร้องจึงได้นำเงินที่กู้ยืม

มาไปชำระค่าหุ้นให้นายเกรียง ต่อมานายเกรียงจึงโอนหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คน การกู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องเกิดในช่วงต้นปี ๒๕๓๕ ก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งมีบทบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน รวม ๓ ครั้ง ในระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น โดยได้แสดงรายการหนี้สินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทุกครั้ง อันเป็นการยืนยันด้วยเจตนาบริสุทธิ์ถึงความมีอยู่จริงของหนี้สินจำนวนดังกล่าว มิได้มีเจตนาปกปิดการแสดงรายการทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นดังที่ถูกกล่าวหาแต่ประการใด

การกู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ เมื่อผู้ถูกร้องตัดสินใจกู้ยืมเงินให้ครอบครัวไปลงทุน ผู้ถูกร้องจึงไปปรึกษานายกฤษนันท์ขอให้เป็นธุระจัดหาเงินมาให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายกฤษนันท์รับจะดำเนินการให้ หลังจากนั้น นายกฤษนันท์ได้มอบเงินให้ผู้ถูกร้องครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งต่อไป ผู้ถูกร้องได้มอบให้นายอภิรักษ์มารับเงินจากนายกฤษนันท์ไปแทนผู้ถูกร้อง รวม ๑๒ ครั้ง รวมเงินที่ผู้ถูกร้องรับไปจากนายกฤษนันท์เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องได้ทำหลักฐานการรับเงินให้นายอภิรักษ์นำไปมอบให้นายกฤษนันท์ทุกครั้ง ต่อมาในเดือนธันวาคม ๒๕๓๕ นายกฤษนันท์ได้บอกผู้ถูกร้องว่าเงินที่ให้กู้ยืมเป็นเงินของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ต้องการให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัทให้ถูกต้องและให้หาหลักประกันมาให้ด้วย ผู้ถูกร้องไม่ขัดข้องและได้ต่อรองขอให้ทำสัญญาเป็น ๓ ฉบับ แบ่งการชำระเป็น ๓ งวด งวดแรกเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่สองเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่สามเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในเดือนมกราคม ๒๕๔๐ จึงลงชื่อในสัญญาทั้งสามฉบับกันที่บ้านของผู้ถูกร้อง โดยบริษัทมอบอำนาจให้นายพิรพล อิศราประสาท ลงชื่อในสัญญาแทน และผู้ถูกร้องขอให้นายอภิรักษ์คนซึ่งผู้ถูกร้องใช้ให้ไปรับเงินจากนายกฤษนันท์และนางสาวอุณาภรณ์ นาคล้วน ซึ่งมาตุระที่บ้านผู้ถูกร้องเป็นพยานในสัญญา ส่วนเงินที่ผู้ถูกร้องได้รับมาก่อนเป็นงวดๆ รวม ๑๓ งวด จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น ผู้ถูกร้องได้มอบให้นายเกรียงเป็นการชำระค่าหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ที่บ้านของผู้ถูกร้อง และได้ขอให้นายเกรียงดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัทและให้นายเกรียงโอนหุ้นให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องไปก่อน ส่วนเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ยังขาดผู้ถูกร้องจะใช้ให้ภายหลัง นายเกรียงดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัทจาก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และออกหุ้นใหม่จาก ๑๐,๐๐๐ หุ้น เป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น และโอนหุ้นให้ภริยา

และบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คน คนละ ๑๒๐,๐๐๐ หุ่น แต่เมื่อผู้ถูกร้องไม่สามารถหาเงินไปชำระค่าหุ้นที่ยังขาดอยู่แก่นายเกรียง บุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คนได้โอนหุ้นคืนนายเกรียงคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น ส่วนหุ้นของภริยาผู้ถูกร้องได้โอนให้นางกัญญารีย์ จันทรวงศ์ เพื่อเป็นหลักทรัพย์จำนำเป็นประกันหนี้กู้ยืมเงินที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เพิ่มเติม เพราะหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ที่ผู้ถูกร้องนำไปจำนำเป็นประกันหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวราคาตกมาก เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ และได้ส่งมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องมีทั้งที่เป็นของทางราชการและเอกชน ล้วนเป็นเอกสารที่ทำขึ้นก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้งสิ้น ซึ่งขณะนั้นยังไม่มีผู้ใดทราบว่าจะมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงไม่มีเหตุผลที่ผู้ถูกร้องจะทำหลักฐานแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินขึ้นล่วงหน้าเพื่อรอผลบังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตใจว่าเงินที่ผู้ถูกร้องกู้ยืมจากนายกฤษนันท์เป็นเงินของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ถูกร้องจึงได้ทำสัญญากู้ยืมเงินจากบริษัทดังกล่าว และใช้เป็นหลักฐานประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ที่ผู้ร้องวินิจฉัยว่าเงินจำนวนที่ผู้ถูกร้องไม่ปรากฏรายการในบัญชีงบดุลของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด หากผู้ถูกร้องได้ทราบก่อนผู้ถูกร้องก็มีโอกาสปกปิดโดยไม่จำเป็นต้องแสดงรายการกู้ยืมเงินไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง

ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องแสดงสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับซึ่งเป็นเอกสารเท็จประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อกลบบเลื่อนการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินของผู้ถูกร้องนั้น ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผู้ถูกร้องได้มาโดยชอบตามคำชี้แจงเป็นหนังสือของผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้วจึงไม่จำเป็นต้องกล่าวซ้ำ

ผู้ถูกร้องมีตำแหน่งทางการเมืองหลายตำแหน่งและได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด มิได้มีเจตนาหรือจงใจจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ตามคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องแต่อย่างใด

ศาลรัฐธรรมนูญโดยองค์คณะตุลาการ ๑๑ คน ได้พิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ คือสัญญากู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้อง ผู้กู้กับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ให้กู้ตามสัญญาสามฉบับ เป็นเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ ๑๑ ต่อ ๐ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ออกเสียงลงมติตามคะแนนเสียงที่ปรากฏ จึงทำคำวินิจฉัยส่วนตนดังต่อไปนี้

ได้พิจารณาคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง คำชี้แจงคัดค้านคำร้องของผู้ถูกร้อง คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนผู้ร้องและผู้ถูกร้อง ตลอดจนพยานบุคคลและพยานเอกสารที่ทั้งสองฝ่ายอ้างในชั้นศาลรัฐธรรมนูญและพยานเอกสารที่ศาลรัฐธรรมนูญเรียกมาแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ได้บัญญัติไว้ว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่าการกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ดังนั้น ตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๕๕ วรรคสอง จึงเป็นการกำหนดปัญหาให้ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่ทั้งสองปัญหา ซึ่งแต่ละปัญหาก็มีทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายจะต้องพิจารณาด้วยกัน ในการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงโดยอาศัยข้ออ้างตามคำร้องของผู้ร้อง คำชี้แจงคัดค้านคำร้องของผู้ถูกร้องและสรรพเอกสารต่างๆ ที่ศาลรัฐธรรมนูญเรียกมาตลอดจนพยานบุคคลที่ทั้งสองฝ่ายนำมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง จนได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติเสียก่อนว่า มีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบอย่างไรหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบมีข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง หรือไม่ โดยฟังข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ได้ตรวจสอบมาประกอบเท่านั้น

กรณีคดีนี้มิใช่เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเป็นผู้กล่าวหาผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ แต่เป็นเรื่องคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงเพียงแค่เสนอพยานหลักฐานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน

และหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ต้องนำสืบพยานหลักฐานให้ศาลรัฐธรรมนูญเห็นตามข้อกล่าวหา อันเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๓๐๑ (๔) ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบที่ผู้ถูกร้องยื่นไว้ตามมาตรา ๒๕๒ ว่าถูกต้องและมีอยู่จริงหรือไม่ หากตรวจพบว่า ทรัพย์สินและหนี้สินไม่ถูกต้องและไม่ได้อยู่จริง และเอกสารประกอบมีข้อความอันเป็นเท็จ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ก็บัญญัติให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนด ต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้น ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง อันเป็นผล ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ บัญญัติไว้ เมื่อมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดต่อไป กล่าวคือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นเพียงองค์กรตามรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาด หรือมีมติอันเป็นผลให้กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของบุคคลได้ รัฐธรรมนูญจึงได้ บัญญัติให้องค์กรศาลซึ่งในที่นี้ก็คือศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด อันเป็นไปตามหลักสากล ดังนั้น เมื่อคดีมาสู่ศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับฟังพยานหลักฐาน โดยอาศัย พื้นฐานจากพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องและพยานหลักฐานของผู้ถูกร้อง ทั้งที่ เคยเสนอมาแล้วในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องหรือเสนอเข้ามาใหม่ได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของ ผู้ถูกร้องจะต้องหาพยานหลักฐานมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อหักล้างพยานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ว่าพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องดังกล่าวไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย อย่างไร และต้องทำให้ศาลรัฐธรรมนูญเชื่อพยานหลักฐานของผู้ถูกร้องมากกว่าพยานหลักฐานของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ศาลรัฐธรรมนูญจึงจะใช้อำนาจไปในทางไม่เห็นด้วยกับพยานหลักฐานของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญและใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญอย่างหนึ่งได้ หากผู้ถูกร้องไม่สามารถหาพยานหลักฐานมาหักล้างข้ออ้างและพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง หรือไม่อาจทำให้ศาลรัฐธรรมนูญเชื่อได้ตามข้ออ้างและพยานหลักฐานของผู้ถูกร้อง ศาลรัฐธรรมนูญ ก็ย่อมต้องเห็นด้วยกับข้ออ้างและพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ภาระการพิสูจน์ ตามข้ออ้างดังกล่าวจึงตกแก่ผู้ถูกร้องเช่นเดียวกัน สถานะของศาลรัฐธรรมนูญในกรณีนี้เปรียบเทียบกับ หาได้เหมือนศาลในระบบศาลยุติธรรม เพราะมีความเป็นอิสระสามารถฟังพยานหลักฐานใหม่และ หาพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้เสมอ ไม่มีกฎหมายหรือขั้นตอนจำกัดอำนาจในการหาและรับฟังพยาน หลักฐานเหมือนระบบศาลยุติธรรม แม้จะเป็นระบบที่ค่อนข้างแปลกประหลาดในระบบศาลสากลก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญก็บัญญัติไว้ทำนองนี้

ผู้ทำคำวินิจฉัยเห็นว่า ตามคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง คำชี้แจงคัดค้านเป็นหนังสือของผู้ถูกร้อง คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัย ๔ ประการ ดังจะกล่าวต่อไป โดยสามประการแรกเป็นการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง ประการที่สี่เป็นการนำข้อเท็จจริงปรับเข้ากับกฎหมายเป็นปัญหาข้อกฎหมายตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ การกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ระหว่างนายทรงชัย นายกฤษนันท์ และผู้ถูกร้อง มีมูลหนี้ต่อกันจริงหรือไม่

ประการที่ ๒ มีการซื้อขายหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล สานนา ทาวเวอร์ จำกัด ระหว่างนายเกรียงกับผู้ถูกร้องเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จริงหรือไม่

ประการที่ ๓ สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มีข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่

ประการที่ ๔ ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบคือ สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องหรือไม่

ประการที่ ๑ การกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ระหว่างนายทรงชัย นายกฤษนันท์ และผู้ถูกร้องมีมูลหนี้ต่อกันหรือไม่ โดยจะแบ่งการวินิจฉัยออกเป็น ๒ ตอน ตอนแรกเป็นมูลหนี้ระหว่างนายทรงชัยกับนายกฤษนันท์ซึ่งเป็นนักธุรกิจด้วยกัน ตอนหลังเป็นมูลหนี้ระหว่างนายกฤษนันท์กับผู้ถูกร้องซึ่งเป็นนักการเมือง

สำหรับตอนแรก ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

“หลักฐานที่ยืนยันอย่างชัดเจนในสำนวนการสอบสวนปรากฏชัดว่า นายทรงชัยได้จ่ายเงินกู้ยืมให้นายกฤษนันท์ รวม ๑๒ งวด ดังกล่าวข้างต้นก็คือเช็คเงินสดของนายทรงชัยที่ได้เบิกเงินสดจากธนาคารมาจ่ายให้นายกฤษนันท์เป็นงวดๆ รวม ๑๒ ฉบับ คือเช็คธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสามย่าน ปรากฏหลักฐานอยู่ในสำนวนคดี (เอกสารแนบท้ายหมายเลข ๕) และใบแจ้งยอดบัญชีกระแสรายวันของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสามย่าน บัญชีเลขที่ ๐๐๗-๑-๐๓๕๘๓-๑ ซึ่งเป็นบัญชีกระแสรายวันของนายทรงชัย หลักฐานปรากฏอยู่ในสำนวนคดีนี้ (เอกสารแนบท้าย หมายเลข ๖) ซึ่งตามบัญชีกระแสรายวันของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสามย่านของนายทรงชัยตามเอกสารแนบท้าย หมายเลข ๖ ดังกล่าว ปรากฏหลักฐานแสดงชัดว่ามีรายการถอนเงินสดตรงตามจำนวนเงินและวันที่ที่ระบุไว้ในเช็คเงินสด ตามเอกสารแนบท้าย หมายเลข ๕ ทุกฉบับ และในขณะเดียวกันนายกฤษนันท์ก็ได้มอบหลักฐานใบรับเงินให้นายทรงชัยเป็นงวดๆ รวม ๑๒ ฉบับ ปรากฏตามเอกสารแนบท้าย หมายเลข ๓ ดังกล่าวข้างต้น”

เช็คตามเอกสารแนบท้ายหมายเลข ๕ ดังกล่าว คือสำเนาภาพถ่ายเช็ครวม ๑๓ ฉบับ ที่กล่าวถึงข้างต้น ปรากฏว่านายทรงชัยได้ให้การไว้ในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้องว่า “ตนมีเงินฝากที่ธนาคารประมาณ ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท” และ “การให้ยืมเงิน ดังกล่าวให้เป็นเงินสดโดยตนจะไปเบิกเงินจากธนาคารซึ่งตนเปิดบัญชีไว้ที่ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน” ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวในตอนแรก คณะทำงานของผู้ร้องโดยนายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม กรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีหนังสือที่ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/๑๖๑๗ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓ เรียกบัญชี เงินฝากของนายทรงชัยระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ทุกบัญชีที่ฝากไว้กับธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน มาตรวจสอบโดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ไปปรับเอง ต่อมาในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๓ นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ได้มีหนังสือที่ ปช. ๐๐๐๒.๐๑/ ๑๖๑๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๓ อีกฉบับหนึ่งถึงธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน เรียกเช็คเงินสดที่ส่งจ่ายเงินจากบัญชีกระแสรายวันเลขที่ ๐๐๗-๑-๐๓๕๘๓-๑ ของนายทรงชัย จำนวน ๑๓ ฉบับ โดยระบุเลขที่เช็คไปด้วยมาตรวจสอบ ซึ่งนายก้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตอบทนายผู้ถูกร้องถามค้านว่า นายทรงชัยให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของ ผู้ร้องว่าเอาเงินสดให้นายกฤษนันท์ไป โดยนายทรงชัยและนายกฤษนันท์ไม่ได้ให้การถึงเช็คทั้งสิบสาม ฉบับเลย นายทรงชัยเพียงแต่บอกว่าไปถอนเงินสดจากบัญชีมาให้ คณะทำงานของผู้ร้องจึงมิได้ใช้เช็ค ดังกล่าวเป็นหลักฐานในการสอบสวนผู้ถูกร้องประกอบกับคณะกรรมการของผู้ร้องได้เช็คทั้งสิบสามฉบับ จากธนาคารมาในวันเดียวกับคณะกรรมการสำนวนสอบสวนเสร็จ (วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓) คณะทำงานของผู้ร้องจึงไม่ได้หยิบยกเช็คและเอกสารดังกล่าวขึ้นพิจารณา และไม่ได้นำเข้าสำนวน สอบสวน และไม่ได้รวมสำนวนส่งศาลรัฐธรรมนูญ แต่ในชั้นศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องได้อ้างเช็คทั้ง สิบสามฉบับและบัญชีกระแสรายวันของนายทรงชัยดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานส่วนหนึ่งของผู้ถูกร้อง ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องรับไว้วินิจฉัยว่าเอกสารดังกล่าวน่าเชื่อถือเพียงใดหรือไม่ด้วย โดยในชั้น ศาลรัฐธรรมนูญนายทรงชัยให้การเกี่ยวกับเช็คฉบับที่ ๑๓ ว่าเป็นเช็คถอนเงินให้คนอื่นไม่เกี่ยวกับเช็ค อีก ๑๒ ฉบับ ที่ถอนเงินให้นายกฤษนันท์ ดังนั้น จึงเหลือเช็ค ๑๒ ฉบับ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงได้ความจากนายกฤษนันท์และผู้ถูกร้องในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของ ผู้ร้อง และในชั้นศาลรัฐธรรมนูญตรงกันว่า เมื่อต้นปี ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องต้องการจะกู้ยืมเงินไปให้ครอบครัว ลงทุนทำธุรกิจจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องจึงได้ปรึกษากับ นายกฤษนันท์และกรรมการคนอื่นๆ ของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด อีก ๒ คน ซึ่งรู้จักสนิทสนมกับผู้ถูกร้องมาก่อน บุคคลทั้งสามตกลงให้กู้ และได้เอาเงินสดส่วนตัวของบุคคลทั้งสาม

ให้ผู้ถูกร้องไปก่อนจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ ส่วนที่ยังขาด นายกฤษนันท์รับจะจัดหาให้ในภายหลัง โดยได้ความว่าเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นายกฤษนันท์ได้ทำข้อตกลงกู้ยืมเงินในวงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับนายทรงชัยไว้ก่อนแล้ว นายทรงชัยได้จ่ายเป็นเงินสดให้นายกฤษนันท์รับไปงวดแรกเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดต่อไปอีก ๑๑ งวด งวดสุดท้ายจ่ายเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๒ งวด เป็นเงิน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องได้รับเงินสด จำนวนดังกล่าวไปแล้วโดยมอบให้นายอภัยมารับแทน

นายทรงชัยให้การในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องว่า “การให้ยืมเงินดังกล่าวให้เป็นเงินสด โดยตนจะไปเบิกเงินที่ธนาคารซึ่งตนเปิดบัญชีไว้กับธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน” แต่นายทรงชัยได้ให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทรงชัยได้ออกเช็คเงินสดจำนวน ๑๒ ฉบับ ลงวันที่สั่งจ่ายและจำนวนเงินต่างๆ กันไปถอนเงินสดจากธนาคารตามวันที่ลงในเช็คดังปรากฏตามเช็ค ทั้งสิบสองฉบับดังกล่าวข้างต้นและรายการถอนเงินสดจากบัญชีกระแสรายวัน บัญชีเลขที่ ๐๐๗-๑-๐๓๕๘๓-๑ แล้วมอบเงินสดให้นายกฤษนันท์รับไปตามใบรับเงินจำนวน ๑๒ ฉบับ ที่นายกฤษนันท์ ทำให้นายทรงชัยไว้ คำให้การของนายทรงชัยตอนนี้ที่กล่าวถึงการออกเช็คจำนวน ๑๒ ฉบับ ไปเบิก เงินสดจากธนาคาร นายทรงชัยไม่ได้ให้การไว้ในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องซึ่งนายทรงชัย น่าจะให้การไว้ด้วยและเมื่อพิจารณาประกอบกับคำให้การของนายกฤษนันท์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า มีข้อสงสัยว่าหากนายทรงชัยได้ตกลงให้วงเงินกู้แก่นายกฤษนันท์จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ แล้ว แต่เหตุใดนายกฤษนันท์จึงต้องเอาเงินส่วนตัวให้ ผู้ถูกร้องกู้ยืมไปในงวดแรกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งๆ ที่อีก ๓ วันต่อมาคือวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ นายทรงชัยก็ได้จ่ายเงินที่กู้ให้นายกฤษนันท์ไปจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยก่อนหน้านั้นไม่ปรากฏว่านายทรงชัยมีเหตุขัดข้องในเรื่องการเงินแต่อย่างใด นายกฤษนันท์อ้างว่าผู้ถูกร้องโทรศัพท์มาเร่งด่วนเลยเอาเงินจากบัญชีของกรรมการสามคน จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นำไปให้ผู้ถูกร้องก่อนที่บ้านผู้ถูกร้อง หากเป็นความจริงดังคำให้การของ นายกฤษนันท์ในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ นายกฤษนันท์ก็น่าจะต้องพบนายเกรียงมารับเงินที่บ้าน ผู้ถูกร้องด้วย แต่นายกฤษนันท์ก็มีได้ให้การถึงเหตุการณ์ตอนนี้ และเงินดังกล่าวเป็นเงินที่ผู้ถูกร้อง จ่ายให้นายเกรียงเป็นค่าซื้อหุ้นงวดแรกในวันเดียวกันที่บ้านผู้ถูกร้อง และเพียงเท่านั้นจึงไม่เป็นที่ เร่งด่วนอะไร เพราะผู้ถูกร้องยังต้องชำระค่าซื้อหุ้นแก่นายเกรียงอีกหลายงวดจนกว่าจะครบ และมีชื่อว่า นายเกรียงจะต้องโอนหุ้นให้ผู้ถูกร้องทันทีในวันนั้น คำให้การของนายกฤษนันท์ตอนนี้จึงไม่สมเหตุสมผล

ที่นายทรงชัยให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าได้ออกเช็คเงินสดจำนวน ๑๒ ฉบับไปถอนเงินจากธนาคารดังปรากฏรายการในบัญชีกระแสรายวันมามอบให้นายกฤษนันท์ โดยในแต่ละวงคนายกฤษนันท์จะโทรศัพท์แจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อน ๑-๒ วัน นั้น เห็นว่าตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะตัวเงิน เช็คเป็นตัวเงินชนิดหนึ่งที่เป็นหนังสือตราสารซึ่งผู้สั่งจ่ายสั่งธนาคารให้ใช้เงินแก่ผู้ทรงเช็ค การออกเช็คสั่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ใดนั้น ผู้ออกเช็คเป็นอันสัญญาว่าเมื่อผู้ทรงไม่ได้รับเงินตามเช็ค ผู้ออกเช็คก็จะจ่ายเงินให้ ด้วยเหตุนี้จึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าค่าตอบแทนในการออกเช็คได้รับแล้ว กล่าวคือ การออกเช็คต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการออกเพื่อชำระหนี้ (ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕/๒๕๐๒) แต่กรณีนี้เป็นเรื่องที่นายทรงชัยอ้างว่าได้ออกเช็คไปถอนเงินสดจากบัญชีกระแสรายวันซึ่งเป็นบัญชีที่ต้องใช้เช็คในการเบิกถอนเงิน จึงเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่มีเหตุผิดปกติดังใด เช็คทั้งสิบสองฉบับเป็นเช็คที่นายทรงชัยลงชื่อเป็นผู้สั่งจ่ายจำนวน ๑๑ ฉบับ ลงชื่อนางเพ็ญศรี ภริยานายทรงชัยเป็นผู้สั่งจ่ายจำนวน ๑ ฉบับ และเช็คดังกล่าวเป็นเช็คเงินสดที่สั่งจ่ายเงินแก่ผู้ถือจึงเป็นเช็คที่โอนกันได้ด้วยการส่งมอบ ดังนั้น ผู้ทรงเช็คหรือผู้ถือเช็คทั้งสิบสองฉบับไปถอนเงินจากธนาคารอาจเป็นผู้ได้รับมอบเช็คจากนายทรงชัยโดยตรงหรือผู้รับโอนเช็คมาจากผู้ทรงเช็คคนแรกก็ได้ แต่นายทรงชัยให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการว่านายทรงชัยเป็นคนไปเบิกเงินสดจากธนาคาร ไม่ได้อ้างว่าได้ออกเช็คเงินสดมอบให้คนอื่นไปถอนเงิน แต่ในชั้นศาลรัฐธรรมนูญนายทรงชัยกลับให้การว่าได้ออกเช็คเงินสดมอบให้ลูกน้องหรือคนสนิทไปถอนเงินจากธนาคารทั้งสิบสองฉบับโดยใช้คนไม่ซ้ำกันทั้งสิบสองคน

โดยที่ธนาคารทุกแห่งมีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ถือเช็คเงินสดมาถอนเงินจากธนาคารว่า เจ้าหน้าที่ของธนาคารจะต้องให้เจ้าของเช็คหรือผู้ทรงเช็คนั้นลงลายมือชื่อไว้ด้านหลังเช็คทุกฉบับ ฉบับละ ๒ ชื่อ ชื่อแรกลงไว้เพื่อป้องกันความสับสนเกี่ยวกับความเป็นเจ้าของเช็คหรือผู้ทรงเช็ค ชื่อที่สองเป็นหลักฐานว่าได้รับเงินสดตามเช็คไปจากธนาคารแล้ว และธนาคารโดยเฉพาะธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่านจะลงรหัสเป็นอักษรภาษาอังกฤษในบัญชีกระแสรายวันว่า WD หมายความว่า “ถอนเงินสด” ผู้ทำคำวินิจฉัยได้พิจารณาด้านหลังเช็คทั้งสิบสองฉบับแล้ว ปรากฏว่ามีลายมือชื่อของบุคคลต่าง ๆ กันลงไว้ฉบับละ ๒ ชื่อ บางชื่อเขียนหวัดจนอ่านไม่ออก แต่มีตัวบรรจงลงกำกับไว้ เช่น นายนิริศ เจริญสุข พร้อมที่อยู่และเลขประจำตัวประชาชน บางชื่อเขียนตัวบรรจงพออ่านออกได้เช่น “บุลากร” “ไพบุลย์” “สัตย์ กว้างศิริพร” บางคนมียศร้อยตรีแต่ชื่ออ่านไม่ออก ซึ่งมีใช่เป็นลายมือชื่อของนายทรงชัยและนางเพ็ญศรีผู้สั่งจ่าย ดังนั้น นายทรงชัยหรือนางเพ็ญศรีจึงไม่ใช่คนเอาเช็คทั้งสิบสองฉบับไปเบิกเงินสดจากธนาคารด้วยตนเองดังที่ให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการว่า

นายทรงชัยให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทรงชัยรู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็คฉบับลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท ชื่อนายธวัชชัย เป็นลูกน้องนายทรงชัยอายุ ๓๐ ปีเศษ รู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็คฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ชื่อนายนิรศ อายุ ๔๐ ปีเศษ เหมือนเพื่อนกันไม่เชิงเป็นลูกน้อง เดิมบ้านอยู่ปากเกร็ด ปัจจุบันไม่ทราบ ว่าอยู่ที่ไหน รู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็คฉบับลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ชื่อนายไพบูลย์ เหมือนเป็นลูกน้องมาที่บ้านทุกเช้า รู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็คฉบับลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๔,๒๕๕,๐๐๐ บาท ชื่อบอล หรือพิเชษฐ รู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็ค ฉบับลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท ชื่อดีเล็ก แต่ไม่มั่นใจ เป็นลูกน้อง ปัจจุบันยังอยู่ที่บ้าน รู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็คฉบับลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท ชื่อสัมฤทธิ์ กว่างศิริพร เป็นเพื่อนนายทรงชัย บ้านอยู่เสาชิงช้า อายุ ๕๐ ปีเศษ ขายเครื่องสังฆภัณฑ์และอื่นๆ รู้จักคนลงชื่อด้านหลังเช็คฉบับลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ สั่งจ่ายเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ชื่อนุลากรเป็นแฟนของลูกน้องชื่ออ้อด และมีเช็คอีก ๒ ฉบับ นายทรงชัย ไม่มั่นใจว่าได้มอบให้ผู้ใดไปถอนเงินรวมทั้งเช็คที่นางเพ็ญศรีเป็นผู้สั่งจ่ายด้วยเพราะขณะนั้นนายทรงชัย ไปต่างประเทศ ตามที่นายทรงชัยอ้างดังกล่าวหาได้แสดงว่าบุคคลทั้งสิบสองคนเป็นลูกน้อง หรือ คนสนิทของนายทรงชัยเพียงพอที่จะให้นำเช็คจำนวนเงินนับล้านๆ บาทไปถอนเงินสดนำมามอบแก่นายทรงชัยแทนที่จะใช้วิธีการออกเช็คให้นายกฤษนันท์นำเช็คไปถอนเงินสดเอาเอง เพราะจะกลายเป็น นายทรงชัยไว้ใจ ลูกน้อง คนที่เป็นเหมือนเพื่อน เหมือนลูกน้อง เพื่อน แฟนของลูกน้องไปปรับเงิน มากกว่าจะไว้ใจให้นายกฤษนันท์ถือเช็คไปถอนเงินที่คู่จากนายทรงชัยที่ธนาคารเองและผู้ถูกร้อง ก็ไม่นำบุคคลทั้งสิบสองคนดังกล่าวมาให้การยืนยันสนับสนุนข้ออ้างของนายทรงชัยให้ศาลรัฐธรรมนูญ เชื่อได้เลย ข้ออ้างของนายทรงชัยจึงเป็นเพียงข้ออ้างลอยๆ ว่า บุคคลเหล่านั้นเป็นลูกน้องหรือคนสนิท ที่ไปปรับเงินแทนนายทรงชัยเท่านั้น ซึ่งจะอ้างกลับหลังอย่างไรก็ได้ ย่อมไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะให้ศาล รัฐธรรมนูญเชื่ออย่างนั้นได้เลย ส่วนเช็คอีก ๑ ฉบับที่นางเพ็ญศรี ภริยานายทรงชัยเป็นผู้ลงชื่อสั่งจ่ายนั้น นายทรงชัยได้ให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าขณะที่นายทรงชัยอยู่ต่างประเทศ นางเพ็ญศรีได้โทรศัพท์ ไปหาแจ้งให้ทราบว่า นายกฤษนันท์โทรศัพท์มาขอให้ติดต่อกลับไปด้วย นายทรงชัยโทรศัพท์ติดต่อกับ นายกฤษนันท์จึงทราบจากนายกฤษนันท์ว่าพวกรุ่นนี้ต้องการเงินจำนวน ๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทรงชัย จึงสั่งนางเพ็ญศรีเซ็นชื่อเบิกเงินจำนวนดังกล่าว (น่าจะเซ็นเช็คเบิกเงิน) ให้นายกฤษนันท์ไป จึงมีข้อ น่าสงสัยว่าเหตุใดนางเพ็ญศรี จึงสั่งจ่ายเงินถึง ๘,๐๐๕,๐๐๐ บาท มากกว่าจำนวนเงินที่นายกฤษนันท์ ต้องการ ทั้งๆ ที่ทราบจำนวนเงินล่วงหน้าแล้ว และใช้คนนำเช็คไปถอนเงินสดจากธนาคารมาให้

นายกฤษนันท์เช่นเดียวกับนายทรงชัยปฏิบัติทั้ง ๆ ที่นายทรงชัยอยู่ต่างประเทศ ไม่ใช่วิธีออกเช็คให้ตรงกับจำนวนเงิน ๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้นายกฤษนันท์ไปถอนเงินสดจากธนาคารเอาเอง และการออกเช็คจำนวนเงินก็ไม่ตรงกับที่อ้างด้วย จึงมีเหตุน่าสงสัยว่าเช็คที่นางเพ็ญศรีส่งจ่ายไม่น่าจะนำไปถอนเงินสดมาให้นายกฤษนันท์ เหตุที่นายทรงชัยต้องออกเช็คให้ลูกน้องหรือคนสนิทหรือคนรู้จักไปถอนเงินจากธนาคารนำเงินสดมาให้นายทรงชัยทั้งสิบสองฉบับโดยไม่ซ้ำหน้ากัน โดยนายทรงชัยอ้างว่าเพื่อความปลอดภัย เห็นว่า บุคคลที่ถือเช็คของนายทรงชัยและนางเพ็ญศรีไปถอนเงินสดจากธนาคารอาจเป็นคนของนายทรงชัยเองหรือคนที่นายทรงชัยและนางเพ็ญศรีออกเช็คชำระหนี้ให้ไปก็เป็นได้ทั้งสองทาง ไม่จำเป็นที่คนทั้งสิบสองคนจะนำเช็คของนายทรงชัยและนางเพ็ญศรีไปถอนเงินนำมาให้นายทรงชัยทุกคน เมื่อพิจารณาผู้ทรงเช็คเป็นจำนวนถึงสิบสองคนที่ไม่ซ้ำหน้า และจำนวนเงินในเช็คก็ไม่ตรงกับจำนวนเงินที่กู้แต่ละครั้ง บางครั้งเป็นเศษเงินด้วย ย่อมมีเหตุผลให้เชื่อไปในทางเป็นเช็คออกชำระหนี้แก่ผู้รับเงินมากกว่าจะให้เชื่อว่าเป็นการออกเช็คให้ไปถอนเงินสดมาให้นายทรงชัยหรือนางเพ็ญศรี ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงต้องนำพยานเช่นผู้รับเงินมาให้การต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อเพิ่มน้ำหนักหรือนำสืบให้ศาลรัฐธรรมนูญเชื่อได้ตามที่กล่าวอ้าง แต่ผู้ถูกร้องกลับไม่มีพยานอื่นมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญให้เห็นเช่นนั้น หากจะฟังว่าคนทั้งสิบสองคนที่นำเช็คไปถอนเงินจากธนาคารเป็นคนสนิทหรือลูกน้องที่นายทรงชัยไว้วางใจให้ถือเช็คคนละฉบับส่งจ่ายเงินฉบับละเป็นล้าน ๆ บาทไปถอนเงินสดมาให้นายทรงชัยเพื่อจ่ายให้นายกฤษนันท์ เพื่อความปลอดภัย ก็ยากที่จะเชื่อได้เช่นนั้น เพราะนายทรงชัยเป็นนักธุรกิจระดับร้อยล้าน ปรากฏว่ามีเช็คเข้าฝากเพื่อเรียกเก็บเงินและถอนเงินออกจากบัญชีกระแสรายวันแต่ละวันหลายสิบฉบับ แสดงว่าถ้าจำเป็นจะต้องจ่ายเงินจำนวนแสนหรือล้านบาทนายทรงชัยมักจะใช้เช็คชำระหนี้เป็นปกติธุระในทางธุรกิจของตน หากนายทรงชัยจะส่งจ่ายเช็คเงินสดในแต่ละงวดให้นายกฤษนันท์ซึ่งเป็นนักธุรกิจด้วยกันตามจำนวนที่นายกฤษนันท์แจ้งมาให้ทราบล่วงหน้าให้นายกฤษนันท์รับไปเบิกเงินเองหรือเข้าบัญชีของนายกฤษนันท์จะมีสะดวกและปลอดภัยดีกว่าหรือ นอกจากนี้ยังมีวิธีการโอนเงินทางบัญชีจากบัญชีนายทรงชัยไปเข้าบัญชีนายกฤษนันท์ก็ยิ่งสะดวกและปลอดภัยกว่า เพราะนายทรงชัยเคยส่งทางโทรศัพท์ให้ธนาคารโอนเงินไปต่างประเทศมาแล้วในเช็คฉบับลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ ดังจะกล่าวถึงต่อไป โดยไม่ต้องใช้คนอื่นถือเช็คไปถอนเงินสดให้ยุ่งยากดังที่นายทรงชัยให้การ เพราะการติดต่อกันระหว่างคนทั้งสองซึ่งเป็นนักธุรกิจด้วยกันในตอนนี้ไม่จำเป็นต้องจ่ายกันเป็นเงินสดให้เห็นจะจะ โดยผู้ถูกร้องซึ่งเป็นนักการเมืองยังไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้อง จะอ้างว่านักการเมืองในยุคปัจจุบันเช่นผู้ถูกร้องชอบใช้เงินสดดังที่ผู้ถูกร้องให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ นายกฤษนันท์ก็อาจนำเช็คเงินสดของนายทรงชัย

ไปถอนเงินสดมาให้ผู้ถูกร้องหรือถอนเงินสดจากบัญชีของตนตามที่นายทรงชัยโอนเงินมาให้ก็ยังได้ ทั้งการปฏิบัติเช่นนี้สามารถเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินอีกชั้นหนึ่ง และเป็นประโยชน์แก่นายทรงชัย มากกว่าระบุว่าจะรับเงินสดไป การกระทำของนายทรงชัยจึงปราศจากเหตุผลสนับสนุน คู่มือตรงไปตรงมา และอ้อมค้อมผิดปกตวิสัยของนักธุรกิจระดับร้อยล้านจะทำเช่นนั้น

ทางพิจารณาได้ความว่า นายทรงชัยเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันโดยใช้เช็คเบิกถอนเงินจาก ธนาคารไว้ที่ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ตรวจบัญชีกระแสรายวัน ของนายทรงชัยที่ธนาคารส่งมาให้คณบดีทำงานของผู้ร้องแล้ว และได้ทำตารางเปรียบเทียบวันที่สั่งจ่ายเงิน (วันออกเช็ค) และจำนวนเงินตามเช็คกับวันที่และจำนวนเงินที่นายภุชงค์ได้รับเงินไปจากนายทรงชัย ตามบันทึกใบรับเงิน ดังนี้

เลขที่เช็ค	วันที่สั่งจ่าย	จำนวนเงิน บาท	เข้าบัญชีเพื่อถอนเงิน วันที่	จ่ายนายภุชงค์ จำนวนเงิน/บาท	ใบรับเงิน ลงวันที่
๐๕๓๒๕๔๑	๑ เมษายน ๒๕๓๕	๔,๘๐๐,๐๐๐	๑ เมษายน ๒๕๓๕	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑ เมษายน ๒๕๓๕
๐๕๓๒๕๕๑	๑๑ เมษายน ๒๕๓๕	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๑ เมษายน ๒๕๓๕	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๑ เมษายน ๒๕๓๕
๐๕๓๖๕๔๑	๑๖ เมษายน ๒๕๓๕	๔,๒๕๕,๐๐๐	๑๖ เมษายน ๒๕๓๕	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๖ เมษายน ๒๕๓๕
๐๕๓๖๕๕๘	๒๕ เมษายน ๒๕๓๕	๔,๗๗๖,๕๐๐	๒๕ เมษายน ๒๕๓๕	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕ เมษายน ๒๕๓๕
๐๕๓๖๕๕๐	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕
๐๕๓๖๕๐๕	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕
* ๐๕๓๖๕๐๗	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕	๕,๐๐๕,๐๐๐	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕	๘,๕๐๐,๐๐๐	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕
๐๕๔๒๒๑๑	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๕	๕,๘๐๐,๐๐๐	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๕	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๕
๐๕๔๒๒๔๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕
๐๕๔๒๒๕๒	๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	๑,๕๖๐,๐๐๐	๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	๒,๐๐๐,๐๐๐	๕ สิงหาคม ๒๕๓๕
๐๕๔๒๒๕๗	๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕ สิงหาคม ๒๕๓๕	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕ สิงหาคม ๒๕๓๕
๐๕๔๒๒๖๕	๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕	๒,๘๕๖,๐๐๐	๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕
รวมเงินตามเช็ค ๑๒ ฉบับ เป็นเงิน ๔๔,๕๓๒,๕๐๐ บาท				รวมเงินที่นายภุชงค์ได้รับไป ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท	

* เป็นเช็คฉบับที่นางเพ็ญศรี อัจฉริยะศิริ ภริยานายทรงชัยเป็นผู้สั่งจ่าย

จะเห็นได้ว่า จำนวนเงินที่ส่งจ่ายตามเช็คทั้งหมดกับจำนวนเงินที่นายกฤษณ์นทร์รับไปทั้งหมดไม่ตรงกัน แต่วันที่ส่งจ่ายเงินตามเช็คและวันที่เอาเช็คเข้าบัญชีถอนเงินกับวันที่ตามใบรับเงินของนายกฤษณ์นทร์ตรงกันทุกฉบับแต่จำนวนเงินไม่ตรงกัน มีเช็คอยู่จำนวน ๕ ฉบับ ส่งจ่ายจำนวนเงินเท่ากับจำนวนเงินที่นายกฤษณ์นทร์รับไปจากนายทรงชัยตามใบรับเงิน ส่วนฉบับอื่นๆ อีกจำนวน ๗ ฉบับ จำนวนเงินไม่เท่ากับที่นายกฤษณ์นทร์รับไป เงินตามเช็คบางฉบับน้อยกว่าบ้าง บางฉบับมากกว่าบ้างทั้งๆ ที่นายทรงชัยทราบจำนวนเงินที่นายกฤษณ์นทร์แจ้งความต้องการมาให้ทราบล่วงหน้าแล้ว นอกจากนายทรงชัยไม่ใช้วิธีออกเช็คมอบแก่นายกฤษณ์นทร์ไปรับเงินเองดังกล่าวมาแล้ว นายทรงชัยก็น่าจะส่งจ่ายเงินเท่าจำนวนที่นายกฤษณ์นทร์ต้องการ แต่ไม่ใช่ข้อสำคัญนักเพราะนายทรงชัยอาจอ้างได้ว่าเงินตามเช็คส่วนที่เกินกว่าเงินในใบรับเงินนายทรงชัยอาจนำมาใช้จ่ายเองหรือให้ผู้อื่นกู้ยืมไป ส่วนที่น้อยกว่าก็เอาเงินที่เก็บไว้ในบ้านมารวมให้ เหตุผลสำคัญที่เป็นข้อน่าสงสัยอยู่ที่เช็คฉบับแรกส่งจ่ายเงินวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ จำนวนเงิน ๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท เช็คฉบับนี้มีบันทึกไว้ด้านหลังเช็คว่า

เบิกสด	๔,๘๐๐,๐๐๐.๐๐	บาท
โอนต่างประเทศ	<u>๘๖๗,๗๔๕.๘๐</u>	บาท
รับสด	<u>๓,๙๓๒,๒๕๕.๒๐</u>	บาท

ซึ่งนายทรงชัยอ้างว่า จะเบิกมาให้นายกฤษณ์นทร์ตามที่นายกฤษณ์นทร์แจ้งมาให้ทราบล่วงหน้าแล้ว แต่เหตุใดนายทรงชัยจึงออกเช็คส่งจ่ายไปถอนเงินสดมา ๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยยังขาดอยู่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งตามปกตินายทรงชัยน่าจะออกเช็คไปถอนเงินมาเท่าจำนวนที่จะให้นายกฤษณ์นทร์คือ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีหน้าชัดด้านหลังเช็คยังมีบันทึกแสดงว่ามีการโอนเงินไปต่างประเทศอีก ๘๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ซึ่งนายทรงชัยอ้างว่าเป็นความประสงค์ของตนที่เกิดขึ้นภายหลังส่งจ่ายเช็คให้คนถือไปถอนเงินแล้วจึงได้โทรศัพท์แจ้งไปให้ธนาคารจัดการให้ เมื่อมีการโอนเงินไปต่างประเทศแล้ว ผู้ถือเช็คไปถอนเงินจึงเอาเงินสดกลับมาให้นายทรงชัยเพียง ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ นายทรงชัยจึงต้องเอาเงินสดที่เก็บไว้ที่บ้านอีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ รวมให้นายกฤษณ์นทร์ไปให้ครบ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งทำให้ดูเป็นการกระทำที่ผิดปกติ ยุ่งยากสับสนเสียเหลือเกิน ทั้งยังทำให้เสียเวลาเกินกว่าจำเป็นเพราะต้องรอทำเรื่องโอนเงินไปต่างประเทศเสียก่อน จึงจะนำเงินสดที่เหลือกลับมาให้นายทรงชัย นายทรงชัยก็ต้องจัดหาเงินส่วนที่ขาดอีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ซึ่งมีเศษสตางค์ด้วยเพิ่มเข้าไปเพื่อมอบแก่นายกฤษณ์นทร์ เหตุผลของนายทรงชัยเกี่ยวกับจำนวนเงินตามเช็คกับจำนวนเงินที่จ่ายให้นายกฤษณ์นทร์ไม่ตรงกันดูไม่สมเหตุสมผล ส่วนจำนวนเงินตามเช็คที่ส่งจ่ายเกินกว่าใบรับเงินของนายกฤษณ์นทร์ก็ไม่น่าจะส่งจ่ายเช่นนั้น เพราะนายกฤษณ์นทร์ได้แจ้งจำนวนเงินที่ต้องการให้ทราบล่วงหน้าอยู่แล้ว คำให้การของนายทรงชัยเกี่ยวกับ

การส่งจ่ายเงินตามเช็คทั้งสิบสองฉบับจึงเป็นการผิดปกติวิสัยแห่งวิญญูชนในการดำเนินการทางธุรกิจ จะพึงปฏิบัติเช่นนั้น และทั้งไม่สมเหตุผล กับไม่อยู่กับร่องกับรอย สรุปแล้วผู้ทำคำวินิจฉัยเห็นว่า การส่งจ่ายเงินตามเช็คทั้งสิบสองฉบับมีข้อพิรุธหลายอย่าง ไม่มีน้ำหนักหรือเหตุผลให้เชื่อว่าเช็คทั้งหมดสิบสองฉบับเป็นเช็คที่นายทรงชัยส่งจ่ายมอบให้ลูกน้องหรือคนสนิทไปถอนเงินสดจากธนาคารมาให้ นายกฤษนันท์

ส่วนตอนหลัง ข้อที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้รับเงินจำนวนที่กู้ไปจากนายกฤษนันท์ จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินสดโดยผู้ถูกร้องได้ใช้ให้นายอภัยมารับเงินแทนแล้วนำไปให้ผู้ถูกร้องที่บ้านนั้น ผู้ถูกร้องได้อ้างในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่บ่อยๆ จึงไม่นิยมใช้เช็คเพราะไม่สะดวกในการติดต่อกับธนาคาร โดยเฉพาะการรับเงินสดในคดีนี้จะต้องนำไปชำระค่าหุ้นให้นายเกรียงจึงต้องใช้เงินสด ในปัญหานี้ผู้ทำคำวินิจฉัยเห็นว่า การรับและจ่ายเงินกันเป็นเงินสดจำนวนมากๆ เช่นนี้อาจเป็นปกติวิสัยของนักการเมืองในยุคปัจจุบัน เพราะไม่มีหลักฐานหรือร่องรอยอะไรที่จะถูกตรวจสอบได้ในภายหลัง แต่สำหรับกรณีของผู้ถูกร้องคดีนี้ แม้จะฟังตามข้ออ้างของผู้ถูกร้องประกอบกับคำให้การของนายอภัยในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องยืนยันตามที่ผู้ถูกร้องอ้างก็ตาม แต่เมื่อข้ออ้างและพยานหลักฐานในสำนวนไม่มีน้ำหนักน่าเชื่อว่า นายทรงชัยได้ให้เงินที่กู้แก่นายกฤษนันท์เป็นเงินสดไป ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามที่วินิจฉัยข้างต้นแล้ว ดังนั้น ที่นายอภัยอ้างว่าได้รับเงินสดตามจำนวนที่กู้ไปจากนายกฤษนันท์แล้วนำไปให้ผู้ถูกร้องจึงไม่มีน้ำหนักหรือเหตุผลให้รับฟังเช่นเดียวกัน

อนึ่ง ผู้ถูกร้องได้ให้การตอบคำถามของคณะกรรมการผู้ร้องในชั้นสอบสวนว่า “รับเงินสดจำนวน ๑๓ ครั้ง ตามที่ให้การไว้แล้ว การรับเงินแต่ละครั้งมีพยานรู้เห็นคือ นายอภัย ระเบิดสุนทร พร้อมทั้งตนได้ลงลายมือใบรับเงินให้นายกฤษนันท์ฯ ไว้ทุกครั้งที่ได้รับเงิน แต่เมื่อทำสัญญากู้ยืมเงินจำนวน ๓ ฉบับแล้ว ตนขอใบรับเงินคืนและได้ทำลายไปแล้ว” ส่วนนายกฤษนันท์ให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องแต่เพียงว่า “๑๓๑ ได้มอบใบรับเงินให้พลตรี สนั่นฯ ลงชื่อรับเงินทุกครั้ง” โดยไม่ได้กล่าวถึงผู้ถูกร้องได้ขอคืนใบรับเงินและทำลายไปแล้ว จะเห็นได้ว่า การจ่ายเงินและรับเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกฤษนันท์นั้น เป็นเรื่องที่ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากนายกฤษนันท์แต่ไม่ได้ทำหลักฐานการกู้ยืมเงินกันไว้ คงมีแต่การทำใบรับเงินโดยผู้ถูกร้องลงชื่อให้นายกฤษนันท์ไว้เป็นหลักฐาน ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า หลังจากได้ทำสัญญากับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด แล้ว นายกฤษนันท์ได้คืนใบรับเงินแก่ผู้ถูกร้องและผู้ถูกร้องได้ทำลายไปแล้ว นายกฤษนันท์ได้ให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญทำนองเดียวกับคำให้การของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ข้ออ้างของผู้ถูกร้องและนายกฤษนันท์จะเป็นความจริงหรือไม่

จึงไม่อาจทราบได้เพราะหลักฐานเอกสารถูกทำลายไปแล้ว แต่เป็นที่น่าสงสัยว่าทางปฏิบัติระหว่างบุคคลทั้งสองผิดกับการกู้เงินระหว่างนายทรงชัยกับนายกฤษนันท์ที่นายกฤษนันท์ต้องทำสัญญาตกลงวงเงินกู้ มีที่ดินราคาสูงกว่าวงเงินกู้เป็นหลักประกันและยังมีผู้ค้ำประกันอีกสองคนกับมีใบรับเงินที่นายกฤษนันท์ทำให้นายทรงชัยไว้เป็นหลักฐานผูกมัดกันถึงสี่ชั้น และมีมาแสดงในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้องและในชั้นศาลรัฐธรรมนูญด้วย ทั้งๆ ที่นายทรงชัย นายกฤษนันท์ และผู้ถูกร้องเป็นบุคคลในกลุ่มเดียวกันต่างรู้จักสนิทสนมแนบแน่นกันมานานนับสิบปี เหตุใดจึงปฏิบัติในเรื่องทำนองเดียวกันด้วยมาตรการที่แตกต่างกัน เมื่อนำกรณีที่นายทรงชัยให้บุคคลอื่นไปรับเงินสดมามอบให้นายกฤษนันท์แทนที่จะมอบเช็คเงินสดแก่นายกฤษนันท์ไปถอนเงินสดเอง หรือผู้ถูกร้องต้องทำสัญญากู้ยืมเงินหลังจากที่รับเงินกู้หมดแล้ว แต่พอทำสัญญากู้ยืมเงินกลับให้ทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มาเปรียบเทียบก็ดูจะเห็นว่ากลับกันไปกลับกันมา พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้จึงเป็นเรื่องแปลกจะว่าไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจนั้นก็ดูยากและสับสน จึงไม่มีเหตุผลที่จะให้เชื่อถือแต่อย่างใด

ส่วนข้อที่นายทรงชัย และนายกฤษนันท์ อ้างว่าได้จ่ายเงินและรับเงินที่กู้ยืมกันเป็นเงินสดนั้น นายทรงชัยให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการว่า ตนจะไปเบิกเงินจากธนาคารซึ่งตนได้เปิดบัญชีไว้กับธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน แต่ให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าตนได้สั่งจ่ายเช็คให้คนไปถอนเงินจากบัญชีที่ธนาคาร ปรากฏว่าบัญชีของนายทรงชัยเป็นบัญชีกระแสรายวันซึ่งนายทรงชัยต้องทราบดีว่าเป็นบัญชีที่จะต้องให้เช็คในการเบิกถอนเงินในบัญชี ปรากฏว่ามีเช็คเข้าออกฝากเงินและถอนเงินแต่ละวันหลายสิบฉบับ แสดงว่านายทรงชัยใช้เช็คเป็นปกติธุระในธุรกิจของตน หากนายทรงชัยออกเช็คทั้งสิบสองฉบับไปถอนเงินสดจากบัญชีที่ธนาคารมาให้ นายกฤษนันท์จริงดังที่ให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ นายทรงชัยก็น่าจะให้การดังกล่าวในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้องเสียตั้งแต่โอกาสแรกเมื่อถูกสอบถาม และขอให้คณะกรรมการของผู้ร้องเรียกเช็คและบัญชีกระแสรายวันมาตรวจสอบได้ เพราะเป็นเอกสารที่ธนาคารต้องเก็บรักษาไว้และจะเป็นหลักฐานสนับสนุนข้ออ้างของนายทรงชัยได้เป็นอย่างดีแต่นายทรงชัยกลับให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้องว่าตนเป็นคนไปเบิกเงินมาเองโดยไม่มีความชัดเจนว่าเบิกมาด้วยวิธีใด ข้ออ้างที่ว่าบุคคลทั้งสองได้จ่ายและรับเงินกันเป็นเงินสดจึงเป็นเพียงข้อกล่าวอ้างอย่างลอยๆ ไม่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้เพราะไม่ต้องมีหลักฐานอะไร นอกจากใบบันทึกการรับเงินระหว่างนายทรงชัยกับนายกฤษนันท์ซึ่งอาจทำกันขึ้นเองได้ผู้ทำคำวินิจฉัยเห็นว่าการจ่ายและรับเงินสดกันเป็นจำนวนล้านๆ บาทนั้น นักธุรกิจชั้นนำทั่วไปหาได้ปฏิบัติกันเช่นนั้นไม่ เพราะแต่ละคนต่างมีบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เพื่อใช้เช็คหมุนเวียนในการเบิกถอนเงินที่ธนาคารอยู่แล้ว ซึ่งสะดวกและปลอดภัยดีกว่าการใช้เงินสด การที่บุคคลทั้งสองให้การ

ยืนยันในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าได้จ่ายและรับเงินสดจึงเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยของวิญญูชนผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะพึงประพฤติเช่นนั้นและขัดแย้งกับเอกสารแสดงการรับเงินตามเช็คแต่ละฉบับดังที่วินิจฉัยไว้ข้างต้น แม้ว่าผู้ถูกร้องจะอ้างว่า ผู้ถูกร้องชอบใช้เงินสดเพราะความสะดวก ซึ่งเป็นเรื่องที่นักการเมืองในยุคปัจจุบันชอบปฏิบัติกันก็ตามแต่ก็เป็นเรื่องของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นนักการเมืองเท่านั้น หาใช่เป็นปกติวิสัยของนักธุรกิจชั้นนำอย่างเช่น นายกฤษนันท์และนายทรงชัยไม่ อีกทั้งกรณียิ่งผิดปกติขึ้นไปอีกถ้าเป็นการกระทำไปเฉพาะเรื่องนี้ที่การติดต่อจ่ายและรับเงินระหว่างนายทรงชัยและนายกฤษนันท์ได้ใช้เป็นเงินสดมิใช่ใช้เช็คกันตามความเชื่อถือในวงการธุรกิจ ข้ออ้างดังกล่าวจึงส่อเค้าว่า การอ้างว่านายทรงชัยและนางเพ็ญศรีออกเช็คเงินสดมอบแก่นุคคลสิบสองคนไม่ซ้ำหน้ากันไปเบิกเงินสด เพื่อนำมามอบแก่นายกฤษนันท์ก็เพื่อให้สอดคล้องกับข้ออ้างแต่แรกที่ว่านายทรงชัยจ่ายเงินสดแก่นายกฤษนันท์และใบรับเงินที่ว่านายกฤษนันท์รับเงินสดไปจากนายทรงชัย ทำให้การหาหลักฐานเช็คสิบสองฉบับมารับให้สอดคล้องกับข้ออ้างดังกล่าวจึงดูสับสนวุ่นวายและขัดต่อเหตุผลไปหมด ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงไม่อาจเชื่อถือข้ออ้างดังกล่าวได้

นอกจากนั้น หากผู้ถูกร้องเพียงแต่ต้องการเงินไปชำระหนี้ค่าซื้อหุ้นแก่นายเกรียง มิใช่ต้องการเงินสดไปใช้จ่ายอย่างอื่น ผู้ถูกร้องอาจรับเช็คเงินสดจากนายกฤษนันท์แล้วมอบให้นายเกรียงไปก็จะสะดวกและปลอดภัยยิ่งกว่า โดยไม่มีหลักฐานร่องรอยใดๆ ทั้งไว้เช่นเดียวกัน และก็จะไม่ยุ่งยากซับซ้อนเหมือนการส่งมอบเงินสดกันดังที่นายทรงชัย นายกฤษนันท์ นายเกรียงและผู้ถูกร้องปฏิบัติ

ส่วนที่นายกฤษนันท์ให้การในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องว่า ได้ใช้เงินที่กู้แก่นายทรงชัยไปแล้วบางส่วนเป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในปลายปี ๒๕๓๕ นั้น นายกล้าณรงค์ จันทิก เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ได้ซักค้านในศาลรัฐธรรมนูญถึงรายละเอียดของการชำระเงิน นายกฤษนันท์ตอบว่าเป็นการชำระดอกเบี้ยเป็นเงินสดโดยเอาเงินจากบัญชีของคนทั้งสาม (นายกฤษนันท์ นายอนุศักดิ์ นายคลัง) ให้นายทรงชัยไปโดยผู้ถูกร้องไม่ทราบ เพราะเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่กล้ารบกวนผู้ถูกร้อง แต่ไม่มีหลักฐานจากนายทรงชัย เข้าใจว่ามีอยู่ที่บริษัทเนื่องจากเป็นการจ่ายเงินสด โดยนายทรงชัยให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่ได้ทำหลักฐานการรับเงินให้แก่ นายกฤษนันท์นั้น เพียงประเด็นนี้ที่นายทรงชัยไม่ได้ทำหลักฐานการรับเงินจำนวนนี้ให้แก่ นายกฤษนันท์ด้วยก็เป็นที่น่าสงสัย เพราะแม้แต่การกู้ยืมเงินจากนายทรงชัยแต่ละครั้ง นายกฤษนันท์ยังต้องทำสัญญาตกลงวงเงินกู้และทำเอกสารใบรับเงินให้แก่ นายทรงชัยไว้ทุกครั้งที่ได้รับเงินกัน ส่วนประเด็นที่นายกฤษนันท์ไม่ได้บอกแก่ผู้ถูกร้องเพราะเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่กล้ารบกวนก็น่าสงสัยอีกเช่นกันเพราะการกู้ยืมเงินจากนายทรงชัยให้ผู้ถูกร้องไม่ปรากฏเลยว่าผู้ถูกร้องทราบด้วย จึงไม่จำเป็นต้องบอกผู้ถูกร้องอยู่แล้ว ไม่ใช่เพราะไม่ต้องการรบกวนผู้ถูกร้อง

ตอนที่นายกฤษนันท์จัดให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับบริษัท ในเดือนมกราคม ๒๕๕๐ ก็น่าจะบวกเงินจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่ใช่จำนวนเล็กน้อย รวมเข้าไปด้วย เพราะเป็นการเอาเงินส่วนตัวของกรรมการทั้งสามคนจ่ายแทนผู้ถูกร้องไปก่อนเช่นเดียวกับ เงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทที่จ่ายให้ผู้ถูกร้องไปครั้งแรกซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นหนี้ส่วนตัวของกรรมการ ได้เหมือนกัน ทั้งจะอ้างว่าเงินจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนเล็กน้อยก็ฟังดูขัดแย้งกันเพราะ ที่เงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของกรรมการที่จ่ายแก่ผู้ถูกร้องครั้งแรก ทำไมต้องนำมารวมเป็น เงินกู้ด้วย คำให้การของนายกฤษนันท์ในชั้นศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงขัดต่อเหตุผลทำให้น่าสงสัย ไปถึงจำนวนที่อ้างให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเป็นเงินที่หาจำนวนแน่นอนไม่ได้เลย หากจะให้ศาลรัฐธรรมนูญ เชื่อก็น่าจะมีพยานหลักฐานมากกว่านี้ มิใช่กล่าวอ้างกันลอยๆ และอ้างกันไปเรื่อย ๆ เช่นนี้

การที่นายกฤษนันท์อ้างว่ามีการกู้ยืมเงินกันเป็นจำนวนมาก ไม่มีหลักฐานเป็นสัญญากู้ยืมเงิน กันเป็นกิจจะลักษณะและไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน อีกทั้งกรรมการอื่นอีกสองคนที่เป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ กับนายทรงชัยก็เกิดความกังวลใจ จึงให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัทนั้น เห็นว่าน่าจะเป็นเหตุผล ทางด้านนายกฤษนันท์ผู้เป็นคนหาเงินมาให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินที่ไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินใดๆ จากผู้ถูกร้องเป็นกิจจะลักษณะมากกว่า ซึ่งถ้ามีความกังวลใจดังกล่าวจริง ก็ควรให้ผู้ถูกร้องทำสัญญา กู้ยืมกับนายกฤษนันท์โดยตรงเสียไม่ดีกว่าหรือ ข้อที่นายกฤษนันท์เกรงว่าผู้ถูกร้องจะหาว่าไม่ไว้วางใจ ไม่ใช่เหตุผลที่จะรับฟัง หากเป็นจริงดังข้ออ้าง ผู้ถูกร้องก็ได้มอบหลักฐานการรับเงินแก่นายกฤษนันท์ ทุกครั้งที่รับเงินไป ซึ่งก็เป็นหลักฐานเพียงพอที่จะแสดงว่าผู้ถูกร้องได้กู้ยืมเงินจากนายกฤษนันท์ ถ้าจะทำสัญญากู้ยืมเงินกับนายกฤษนันท์อีกสักฉบับก็ย่อมจะมีเหตุผลที่ทำให้ผู้ถูกร้องต้องรู้สึก ถูกดูหมิ่นดูแคลน แต่กลับตรงกันข้าม การเอาเรื่องเงินของบริษัทมาเกี่ยวข้องทั้งๆ ที่ไม่เป็นความจริง ย่อมเป็นเรื่องน่าละอายใจแก่ผู้ถูกร้องมากกว่า ความสำคัญย่อมเหนือกว่าข้ออ้างว่าเกรงว่าผู้ถูกร้องจะหาว่า ไม่ไว้วางใจเสียอีก อีกทั้งยังจะทำให้ระบบการเงินและบัญชีการเงินของบริษัทต้องปั่นป่วน หากจะอ้างว่า เป็นเงินของบริษัท บริษัทเป็นนิติบุคคลก็ต้องมีเอกสารเกี่ยวกับงบดุลซึ่งเป็นเอกสารมหาชนที่จะต้อง ถูกตรวจสอบและเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปและส่งไปยังส่วนราชการอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง และหากเป็นเรื่อง ทำกันไว้หลอกๆ โดยนายกฤษนันท์ไม่ได้เอาเงินของบริษัทไปจ่ายแก่ผู้ถูกร้อง บริษัทก็ไม่จำเป็นต้อง แสดงความรู้หรือจัดการใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะจะทำให้เรื่องบานปลายไปมากยิ่งขึ้นไม่เป็นผลดี แก่บริษัท นายกฤษนันท์ และผู้ถูกร้องเลย

แต่กลับได้ความจากนายกฤษนันท์ และนายลิขิต ศิรินาร์ตน์ พนักงานตรวจสอบบัญชีภายใน ของบริษัทพยานผู้ถูกร้องตรงกันว่า บริษัทได้ทยอยจ่ายเงินที่ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้กับบริษัทคืนกรรมการ

เป็นงวดๆ ในปี ๒๕๔๐ ไปจนหมดสิ้นแล้ว ทั้งๆ ที่ได้รับความจากผู้ถูกร้องว่า ยังไม่ได้ชำระต้นเงินจำนวน ที่กู้พร้อมดอกเบี้ยแก่บริษัทเลยเพราะยังมีเวลาตามสัญญาอีก ๕ ปี โดยนายลิขิตได้ตอบคำซักถามของ ทนายผู้ถูกร้องว่า บริษัทได้ทยอยจ่ายเงินค้ำประกันการตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๐ รวม ๕ ครั้ง เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจ่ายเป็นเช็คสลิปฉบับ และระบุในใบสำคัญจ่ายเงินว่า วีไอพี ซึ่งแตกต่างกับเช็คชำระเงินค้ำประกันการในกรณีอื่นๆ โดยมีสำเนาภาพถ่ายเช็คสลิปฉบับเป็นหลักฐาน และระบุให้นางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์ เป็นผู้ลงชื่อรับเงินเข้าบัญชีกรรมการ (บัญชีส่วนตัวของนายอนุศักดิ์ และบัญชีร่วมของนายกฤษนันท์ นายอนุศักดิ์ และนายคลัง) ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดในภายหลัง แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นการทำพยานหลักฐานต่างๆ ขึ้นมาโดยไม่ตรงกับความจริง แต่บริษัท รับสมอ้างและดำเนินการต่างๆ เพื่อแสดงให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินบริษัทจริงโดยบริษัทใช้วิธีรับโอนหนี้ กรรมการมาเป็นหนี้ของบริษัท และยังอ้างว่าได้ชำระค้ำประกันการ เพื่อรับกับหลักฐานที่ว่าผู้ถูกร้องได้ กู้ยืมเงินจากบริษัท โดยโอนหนี้ส่วนตัวของกรรมการเป็นของบริษัท แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามข้ออ้าง ของนายกฤษนันท์กลับกลายเป็นว่า นายกฤษนันท์กังวลใจและเกรงว่าผู้ถูกร้องจะหาว่าไม่ไว้วางใจ จึงบอกแก่ผู้ถูกร้องว่าเอาเงินของบริษัทให้กู้ไปจึงให้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท ข้อเท็จจริงจึงขัดแย้ง กับหลักฐานที่อ้างเรื่องการรับโอนหนี้กรรมการที่กล่าว เป็นการสร้างหลักฐานที่ยืนยันว่าบริษัทรับโอนหนี้ ของผู้ถูกร้องไปจากกรรมการ และหลักฐานดังกล่าวมิใช่ทำไว้เพื่อหลอกลวงผู้ถูกร้องให้หลงเชื่อเท่านั้น แต่กลับเป็นหลักฐานที่จะหลอกลวงสาธารณชนให้เชื่อว่า ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากบริษัทโดยรับโอนหนี้จาก กรรมการมาเป็นหนี้บริษัทดังกล่าวด้วย การอ้างและการให้เหตุผลจึงสับสนปนเปไปหมด จนไม่อาจ ยืนยันว่าอะไรจริงอะไรเท็จ หลักฐานที่อ้างจึงไม่น่าเชื่อถือเลยทั้งสองกรณี

นอกจากนี้ ปรากฏตามคำให้การของนายทรงชัยว่า จนปัจจุบันนายทรงชัยยังไม่ได้รับชำระ ต้นเงินที่ให้กู้จำนวน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท คืนแม้แต่บาทเดียว เห็นว่าหากเป็นความจริงตามคำให้การ ของนายกฤษนันท์ และนายลิขิต นายกฤษนันท์ในฐานะเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทและเป็นผู้ทำ สัญญาดอกกลางวงเงินกู้ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ กับนายทรงชัยเพื่อเอาเงินมาให้ผู้ถูกร้องกู้ ซึ่งจะต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่นายทรงชัยตามข้อตกลงวงเงินกู้ดังกล่าว ก็น่าจะจัดการให้บริษัทออกเช็คของบริษัทส่งจ่ายเงินชำระหนี้คืนนายทรงชัยเสียโดยตรงเพื่อหนี้จำนวน ดังกล่าวของนายกฤษนันท์ในฐานะผู้กู้และนายอนุศักดิ์กับนายคลังในฐานะผู้ค้ำประกันจะได้ระงับสิ้นไป โดยไม่ต้องกังวลใจอีกต่อไปมิดีกว่าหรือ ไม่เห็นมีเหตุผลอะไรที่จะต้องให้บริษัทออกเช็คจ่ายเงินเข้าบัญชี ส่วนตัวและบัญชีร่วมของกรรมการบริษัททั้งสามคนดังคำให้การของนายลิขิตเลย แสดงให้เห็นอย่าง ชัดเจนว่าความสัมพันธ์ทางด้านธุรกิจการเงินของบุคคลกลุ่มนี้ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันคิดผูกคอตีมีข้อพิรุ

จนไม่น่าเชื่อว่าบุคคลสามัญธรรมดาทั่วไปจะปฏิบัติกันเช่นนี้ อย่างไรก็ตามแต่บุคคลกลุ่มนี้จะเป็นพ่อค่านักธุรกิจที่มีชื่อเสียงและมีหน้ามีตาในวงสังคมเลย พฤติการณ์ที่ผิดปกติธรรมดาดังกล่าวยังแสดงให้เห็นอำนาจบุญบารมีของผู้ถูกร้องที่สามารถแผ่ขยายเข้ามาเป็นที่ประจักษ์ จนสามารถบันดาลให้บริษัทที่มีธุรกิจนับร้อยล้านต้องปรับปรุงบัญชีการเงินเสียใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ถูกร้องได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งจะได้อีกต่อไปเมื่อวินิจฉัยถึงคำให้การของนายลิขิตในภายหลัง

ข้ออ้างของบุคคลทั้งสามจึงมีเหตุผลที่ดูเบาและหลักฐานที่มีพิรุธหลายประการทำให้มีน้ำหนักน้อยไม่น่าเชื่อถือ ดังนั้น แม้บุคคลทั้งสามจะมีหลักฐานอื่นๆ เช่นข้อตกลงวงเงินกู้ และบันทึกการรับเงินที่ทำกันระหว่างนายกฤษนันท์กับนายทรงชัย และคำให้การของนายอภัยคนสนิทของผู้ถูกร้องมาประกอบอีกกลับยิ่งเพิ่มน้ำหนักให้ข้ออ้างเดิมของผู้ถูกร้องก่อนปัญหาเข้าสู่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องและคดีเข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญจะกลายเป็นเรื่องไม่จริง ข้ออ้างที่อ้างต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องดูจะเป็นจริงมากกว่า แต่พอถึงชั้นศาลรัฐธรรมนูญ กลับมีข้ออ้างเพิ่มเติมขึ้นใหม่อีกแสดงว่าข้ออ้างเดิมกลับใช้ไม่ได้อีก จนดูสับสนและทำให้เกิดความสงสัยมากขึ้นว่า ในที่สุดจะให้ถือเอาข้ออ้างไหนเป็นความจริงกันแน่ ตกกลงแล้วทำให้สงสัยว่าข้ออ้างทั้งหมดของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินระหว่างนายทรงชัย นายกฤษนันท์ ผู้ถูกร้อง และบริษัทจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะให้เชื่อฟังเป็นยุติอย่างไร

ประการที่ ๒ มีการซื้อขายหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ระหว่างนายเกรียงกับผู้ถูกร้องเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทจริงหรือไม่ โดยในชั้นแรกจะวินิจฉัยตามพยานหลักฐานเท่าที่มีในสำนวนสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องซึ่งส่วนใหญ่เป็นเอกสารที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ส่งมาให้คณะทำงานของผู้ร้องที่ส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญโดยผู้ถูกร้องไม่ได้นำพยานหลักฐานอื่นใดมาแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่นดังนี้

ก่อนอื่นผู้ทำคำวินิจฉัยขอแสดงตารางบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในปี ๒๕๓๓ ปี ๒๕๓๕ ปี ๒๕๔๐ และตารางเปรียบเทียบกรรมการของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด กับกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ตามเอกสารที่กรมทะเบียนการค้าส่งมาให้คณะทำงานของผู้ร้องซึ่งเป็นเอกสารที่รับจดทะเบียนไว้และเป็นเอกสารมหาชนซึ่งประชาชนทั่วไปมีสิทธิตรวจสอบได้และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๒๗ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้อง ดังจะแสดงต่อไปนี้

๑. ตารางการแสดงผลรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในทะเบียนผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ในปี ๒๕๓๓ ปี ๒๕๓๕ ปี ๒๕๔๐

วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓		วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕	
๑. นายธานีทร ธานีสุทธิเสรี	๔,๐๐๐ หุ้น	๑. นายพิรพล อิศราประสาธ	๔,๕๕๕ หุ้น
๒. นางขวัญเรือน ห่วง	๑,๐๐๐ หุ้น	๒. น.ส. วิชชุดา ศรีรัตนประภาส	๑ หุ้น
๓. นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์	๑,๐๐๐ หุ้น	๓. นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์	๑,๐๐๐ หุ้น
๔. น.ส. พุทธรินทร์ ไตรวัฒน์ระวานิช	๑,๐๐๐ หุ้น	๔. น.ส. กนกพร ไตฉิละสุนทร	๑ หุ้น
๕. นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์	๑,๐๐๐ หุ้น	๕. นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์	๑,๕๕๕ หุ้น
๖. นายกิติ สินธุเสก	๑,๐๐๐ หุ้น	๖. นายกิติ สินธุเสก	๑,๐๐๐ หุ้น
๗. นายมานิตย์ ศรีสละ	๑,๐๐๐ หุ้น	๗. นายอนุรักษ์ อินทรภูวศักดิ์	๑,๐๐๐ หุ้น
วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐		วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๐	
๑. นางฉวีวรรณ ขจรประศาสน์	๑๑๕,๕๕๘ หุ้น	๑. นางกัญญารีย์ จันทรวงศ์	๑๑๕,๕๕๘ หุ้น
๒. น.ส. บงกชรัตน์ ขจรประศาสน์	๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๒. น.ส. บงกชรัตน์ ขจรประศาสน์	๘๐,๐๐๐ หุ้น
๓. น.ส. ปัทมารัตน์ ขจรประศาสน์	๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๓. น.ส. ปัทมารัตน์ ขจรประศาสน์	๘๐,๐๐๐ หุ้น
๔. นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๔. นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	๘๐,๐๐๐ หุ้น
๕. น.ส. วัฒนไพร ขจรประศาสน์	๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๕. น.ส. วัฒนไพร ขจรประศาสน์	๘๐,๐๐๐ หุ้น
๖. นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์	๑ หุ้น	๖. นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์	๘๐,๐๐๑ หุ้น
๗. นายกิติ สินธุเสก	๑ หุ้น	๗. นายกิติ สินธุเสก	๘๐,๐๐๑ หุ้น

๒. ตารางแสดงกรรมการของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด กับกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด

กรรมการบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในปัจจุบัน	บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด			
	กรรมการบริษัท ในปัจจุบัน	ผู้ถือหุ้นหลังจดทะเบียนเพิ่มทุน		
		ผู้ถือหุ้นก่อนจดทะเบียนเพิ่มทุน ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕	๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐	๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๐
๑. <u>นายกฤษณ์นรินทร์</u>	๑. <u>นายอนุศักดิ์</u>	๑. <u>นายพิรพล ๔,๕๕๕ หุ้น</u>	๑. นางฉวีวรรณ ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น	๑. นางกัญญารีย์ ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น
๒. นายคลัง	๒. <u>นายพิรพล</u>	๒. น.ส. วิชชุดา ๑ หุ้น	๒. น.ส. บงกชรัตน์ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๒. น.ส. บงกชรัตน์
๓. <u>นายอนุรักษ์</u>	๓. <u>นายกิติ</u>	๓. <u>นายเกรียง ๑,๐๐๐ หุ้น</u>	๓. น.ส. ปัทมารัตน์ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๘๐,๐๐๐ หุ้น
๔. <u>นายอนุศักดิ์</u>	๔. <u>นายเกรียง</u>	๔. น.ส. กนกพร ๑ หุ้น	๔. นายศิริวัฒน์ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๓. น.ส. ปัทมารัตน์
	<u>หมายเหตุ</u>	๕. <u>นายอนุศักดิ์ ๑,๕๕๕ หุ้น</u>	๕. น.ส. วัฒนไพร ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น	๘๐,๐๐๐ หุ้น
	<u>หนังสือรับรองของ</u>	๖. <u>นายกิติ ๑,๐๐๐ หุ้น</u>	๖. <u>นายเกรียง ๑ หุ้น</u>	๔. นายศิริวัฒน์ ๘๐,๐๐๐ หุ้น
	<u>นายทะเบียน ออกให้</u>	๗. <u>นายอนุรักษ์ ๑,๐๐๐ หุ้น</u>	๗. <u>นายกิติ ๑ หุ้น</u>	๕. น.ส. วัฒนไพร ๘๐,๐๐๐ หุ้น
	<u>ณ วันที่ ๑๕</u>		<u>หมายเหตุ</u>	๖. <u>นายเกรียง ๘๐,๐๐๑ หุ้น</u>
	<u>กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓</u>		๑ ถึง ๕ เป็นภริยาและบุตรของผู้ถูกร้อง	๗. <u>นายกิติ ๘๐,๐๐๑ หุ้น</u>

นายเกรียงให้การในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องว่าผู้ถูกร้องได้ชำระเงินค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทงวดแรกในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดต่อๆ ไปอีกงวดละ ล้านบาทเศษบ้างหลายล้านบาทบ้างไม่เท่ากันทุกงวดอีก ๑๒ กวด กวดสุดท้ายได้รับชำระเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทตามใบรับเงินที่นายเกรียงออกให้ผู้ถูกร้องเป็นหลักฐานและผู้ถูกร้องให้การในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าได้ให้เงินค่าซื้อหุ้นแก่นายเกรียงที่บ้านของผู้ถูกร้องและขอให้นายเกรียงจดทะเบียนเพิ่มทุนของบริษัท นายเกรียงจึงดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัทจาก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น และในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ นายเกรียงได้ออนหุ้นให้ภริยาผู้ถูกร้อง ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น และบุตรผู้ถูกร้อง ทั้งสี่คนคนละ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น ส่วนนายเกรียงและนายกิติถิอไว้คนละ ๑ หุ้น เมื่อผู้ถูกร้องไม่มีเงินมาชำระให้นายเกรียงอีก ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท บุตรผู้ถูกร้องทั้งสี่คนจึงได้ออนหุ้นคืนนายเกรียงคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น คงถือไว้คนละ ๘๐,๐๐๐ หุ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ถูกร้องชี้แจงเป็นหนังสือและให้การต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปสาระสำคัญได้ว่า เมื่อผู้ถูกร้องได้รับเงินที่กู้แต่ละงวดจากนายกฤษณ์นทร์และได้ให้แก่นายเกรียงเป็นค่าซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ไปแล้ว จึงได้บอกนายเกรียงให้ดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัทและโอนหุ้นให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องไปก่อน ส่วนเงินค่าหุ้นที่ยังขาด ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องจะหามาใช้ให้ในภายหลัง นายเกรียงได้ดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัทจาก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น และโอนหุ้นให้ภริยาของผู้ถูกร้องจำนวน ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น และบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คนคนละ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น แต่ในที่สุดผู้ถูกร้องไม่สามารถหาเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาชำระค่าหุ้นแก่นายเกรียงได้ จึงจำต้องให้บุตรผู้ถูกร้องทั้งสี่คนโอนหุ้นของแต่ละคนคืนนายเกรียงไปคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น คงถือไว้คนละ ๘๐,๐๐๐ หุ้น สำหรับภริยาของผู้ถูกร้องได้ออนหุ้นส่วนที่ถืออยู่ให้นางกัญญารีย์ จันทรวนพงศ์ ไป ฯลฯ

ผู้ถูกร้องได้ให้การตอบทนายความของผู้ถูกร้องซักถามว่า ผู้ถูกร้องจ่ายเงินที่กู้ให้นายเกรียงงวดแรกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ กวดที่สองเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ เมื่อได้ชำระค่าหุ้นไป ๒ กวด แล้วบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด จึงได้ดำเนินการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อจัดการเพิ่มทุนตามข้อตกลง โดยประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนของบริษัทเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ และภายหลังที่บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้ว ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ บริษัทจึงได้ออนหุ้นทั้งหมดของบริษัทให้แก่ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้อง คงเหลือหุ้นสำหรับนายเกรียงและนายกิติถิอไว้คนละ ๑ หุ้น เพื่อให้บริษัท

มีผู้ถือหุ้นครบ ๗ คนตามที่กฎหมายกำหนด โดยกลุ่มผู้ถือหุ้นเดิมเป็นคนซื้อหุ้นที่ออกใหม่ทั้งหมดจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และชำระเงินให้บริษัทเสร็จสิ้นแล้วก่อนมีการโอนหุ้นให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้อง ดังนั้น เงินค่าหุ้นที่จ่ายให้นายเกรียงจึงเป็นการจ่ายให้ผู้ถือหุ้นเดิมมิได้จ่ายให้บริษัทจึงไม่จำเป็นที่จะต้องเอาเงินค่าหุ้นเข้าบัญชีของบริษัทอีก

ส่วนนายเกรียงได้ให้การไว้ในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้อง มีสาระสำคัญเหมือนกับ ข้ออ้างของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้นแต่อ้างว่าได้นำเงินค่าหุ้นที่ผู้ถูกร้องให้มาจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปใช้จ่ายหมุนเวียนในภารกิจของตนโดยไม่ได้นำเข้าบัญชีเงินฝากใด แต่ได้นำหลักฐานมาลงบัญชีของ บริษัทไว้

ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องการเพิ่มทุน การจดทะเบียนเพิ่มทุน และการโอนหุ้นของบริษัท นิติบุคคล เพื่อความเข้าใจจึงเห็นสมควรกล่าวถึงหลักเกณฑ์ต่างๆ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

ก. การเพิ่มทุน ตามกฎหมายของไทยคือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “ป.พ.พ.” มาตรา ๑๒๒๐ การเพิ่มทุนบริษัททำได้วิธีเดียวด้วยการออกหุ้นใหม่โดยมติพิเศษของประชุมผู้ถือหุ้น (คือประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นลงมติเป็นลำดับกันสองครั้งประชุมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๔) และนำมติพิเศษซึ่งอนุญาตให้เพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่ไปจดทะเบียนต่อกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ลงมติพิเศษนั้น (ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๘) เมื่อบริษัทมีมติพิเศษ อนุญาตให้เพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่แล้ว บริษัทต้องนำหุ้นที่ออกใหม่ในการเพิ่มทุนเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้น เดิมก่อนตามสัดส่วนหุ้นที่บุคคลนั้นถืออยู่ ต่อเมื่อผู้ถือหุ้นเดิมไม่รับซื้อหุ้นที่ออกใหม่ กรรมการจึงเอา หุ้นนั้นเสนอขายแก่ผู้ถือหุ้นคนอื่นหรือจะรับซื้อไว้เองก็ได้ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๒ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทด้วย

ข. การจดทะเบียนเพิ่มทุน เมื่อบริษัทได้ขายหุ้นที่ออกใหม่แก่ผู้ซื้อจนหมดแล้ว (ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๐๔) และมีการชำระค่าหุ้นที่ออกใหม่ตามมูลค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว (เว้นแต่มีมติที่ประชุมใหญ่ กำหนดให้ชำระต่ำกว่า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่า ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๐๕ วรรคสาม) บริษัทจึงไปขอจดทะเบียนเพิ่มทุนต่อกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ได้ ในการขอจดทะเบียนเพิ่มทุนจะต้องขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๕๘ (๕) เพื่อให้ปรากฏข้อความว่า บริษัทได้กำหนดทุนเรือนหุ้นเป็นจำนวนเท่าใด แบ่งออกเป็นกี่หุ้น มูลค่าหุ้นละเท่าใด เพื่อให้ตรงกับทุนและหุ้นที่ออกใหม่โดยมติพิเศษ โดยมีบัญชีผู้ถือหุ้น ที่ออกใหม่ในการเพิ่มทุน (แบบ บอจ. ๕) เป็นเอกสารประกอบด้วยซึ่งผู้ขอจดทะเบียนจะยื่นหรือไม่ก็ได้ เพราะกฎหมายไม่ได้บังคับไว้

ก. การโอนหุ้น เนื่องจากหุ้นเป็นสังหาริมทรัพย์มีใบหุ้นเป็นหนังสือตราสารแห่งสิทธิ แบ่งออกเป็นสองชนิดคือใบหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือกับใบหุ้นชนิดไม่ระบุชื่อผู้ถือ ใบหุ้นชนิดแรกการโอนต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนใบหุ้นชนิดหลังการโอนอาจทำได้ด้วยการส่งมอบ ถ้ามีการซื้อขายหุ้นที่ออกใหม่โดยการเพิ่มทุนก็เป็นการซื้อขายหุ้นตามหนังสือบอกกล่าว การซื้อขายหุ้นที่ออกใหม่จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๒ และมาตรา ๑๒๒๓ กล่าวคือ

๑. หุ้นที่ออกใหม่ต้องเสนอให้แก่ผู้ถือหุ้นทั้งหลายตามส่วนจำนวนหุ้นซึ่งเขาถืออยู่
๒. คำเสนอขายหุ้นต้องทำเป็นหนังสือบอกกล่าวตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๓ ไปยังผู้ถือหุ้นทุกๆ คน ระบุจำนวนหุ้นให้ทราบว่าผู้นั้นชอบที่จะซื้อได้กี่หุ้น และให้กำหนดวันว่าถ้าพ้นวันนั้นไปมิได้มีคำสนองมาแล้วจะถือว่าเป็นอันไม่รับซื้อ
๓. เมื่อวันที่กำหนดล่วงไปแล้วก็ดี หรือผู้ถือหุ้นได้บอกมาว่าไม่รับซื้อหุ้นนั้นก็ดี กรรมการจะเอาหุ้นเช่นนั้นขายให้แก่ผู้ถือหุ้นคนอื่น หรือจะรับซื้อไว้เองก็ได้
๔. มีเช็คชำระค่าหุ้นเข้าบัญชีของบริษัทและบัญชีการเงินของธนาคาร (STATEMENT) เป็นหลักฐาน

ถ้าเป็นการซื้อหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือจากผู้ถือหุ้นเดิมที่ซื้อหุ้นออกใหม่ หรือซื้อหุ้นจากกรรมการที่รับซื้อหุ้นออกใหม่ไว้ก็จะเป็นการโอนและรับโอนหุ้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ กล่าวคือ

๑. การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อนั้น มิฉะนั้นเป็นโมฆะ (ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง) ซึ่งเป็นแบบของนิติกรรม การโอนหุ้นนั้นถ้าไม่ได้ทำให้ครบถ้วนทั้งสามประการดังกล่าวขาดประการใดประการหนึ่งไปก็ถือว่าเป็นโมฆะ
๒. ต้องทำตามเงื่อนไขในข้อบังคับของบริษัท เช่นข้อบังคับว่าผู้ถือหุ้นคนใดที่ยังเป็นหนี้บริษัทอยู่ไม่มีสิทธิจะโอนหุ้นของตนให้แก่บุคคลอื่น จนกว่าจะชำระหนี้แก่บริษัทให้ครบถ้วนเสียก่อน
๓. ต้องบันทึกลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสาม
๔. เนื่องจากหุ้นเป็นสังหาริมทรัพย์ชนิดหนึ่ง ผู้โอนหุ้นจึงมีสิทธิโอนขายได้เฉพาะหุ้นที่ตนถืออยู่ตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕)
๕. ต้องปฏิบัติตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๑๕ วรรคสอง คือในการใช้เงินเป็นค่าหุ้นนั้น ผู้ถือหุ้นจะหักหนี้กับบริษัทไม่ได้

๖. ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๓๕ วรรคสอง กรรมการต้องส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปยัง นายทะเบียนภายในเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันประชุมสามัญประจำปี (คือประชุมอนุมัติงบดุล ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๗๑)

๗. การชำระค่าหุ้น ผู้รับโอนหุ้นจะต้องมีเอกสารหลักฐานให้ผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัท ตรวจสอบได้ คือ

๗.๑ ใบเสร็จรับเงิน หรือเอกสารหลักฐานการชำระค่าหุ้น

๗.๒ หลักฐานการโอนหุ้นตามข้อ ๑

เกี่ยวกับข้อที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้จ่ายเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่นายเกรียงกรรมการ บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทนั้น หากพิจารณาตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมคำร้องแล้ว ปรากฏตามหนังสือรับรองรายการในทะเบียนนิติบุคคลที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ส่งมาให้คณะทำงานของผู้ร้องว่าที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ได้มีมติพิเศษ ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๕ และวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ให้เพิ่มทุนของบริษัทจากเดิม ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และออกหุ้นใหม่จากเดิม ๑๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท ตามคำให้การของนายเกรียงและผู้ถูกร้องได้ความว่า นายเกรียงเริ่มรับชำระค่าหุ้นของบริษัทจากผู้ถูกร้องงวดแรก ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม ๒๕๓๕ ก่อนบริษัทลงมติพิเศษให้เพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่เสียอีก แสดงว่า นายเกรียงคนเดียวตกลงซื้อขายหุ้นล่วงหน้ากับผู้ถูกร้องโดยผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ ของบริษัทไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย และตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑๕๘๘ ก. เลขที่ ๐๕๕๓๕๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ แสดงว่าบริษัทได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมจดทะเบียนเพิ่มทุนและแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิข้อ ๕ เพื่อเพิ่มทุนบริษัทเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามมติพิเศษแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่ผู้ถูกร้องจะชำระค่าหุ้นแก่นายเกรียงแล้วเสร็จ (ผู้ถูกร้องชำระค่าหุ้นแล้วเสร็จกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕) ซึ่งมีลักษณะเป็นการซื้อขายหุ้นล่วงหน้า ตามปกติจะต้องมีสัญญาจะซื้อขายหุ้นล่วงหน้าระหว่างนายเกรียงและผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ ของบริษัท กับผู้ถูกร้องโดยระบุจำนวนหุ้นที่นายเกรียงถืออยู่และจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ เพราะต่อไป ผู้ถือหุ้นของบริษัทจะต้องประชุมมีมติพิเศษเพื่อเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่นำมาขายผู้ถูกร้องโดยอาศัยคะแนนเสียงข้างมากตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๔ ประกอบมาตรา ๑๑๘๒ มาแสดง เพราะกรณีนี้ เป็นการจะซื้อขายหุ้นทั้งหมดของบริษัทให้ผู้ถูกร้องซึ่งมีจำนวนเงินสูงมากควรมีพยานหลักฐานที่ชัดเจน ต่อมาบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัทเป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งออกเป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น

และบริษัทได้จำหน่ายหุ้นที่ออกใหม่แก่ผู้ซื้อหมดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ถูกร้องยังชำระค่าหุ้นแก่นายเกรียงไม่ครบ ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เอกสารบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ (แบบ บอจ. ๕) ที่แสดงว่าใครคือผู้ถือหุ้นเดิมที่ซื้อหุ้นที่ออกใหม่ หรือบุคคลที่ซื้อหุ้นที่ออกใหม่จนครบจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ เพื่อให้ตรงกับข้อความในหนังสือปริศนาคำถามข้อ ๕ ที่ได้จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม กรมทะเบียนการค้าอ้างว่าไม่มี แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ผู้ถูกร้องให้การตอบทนายความผู้ถูกร้องซักถามในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าผู้ถูกร้องมิได้ซื้อหุ้นที่ออกใหม่จากบริษัทโดยตรงแต่ซื้อจากผู้ถือหุ้นเดิม ผู้ถือหุ้นเดิมเป็นใครบ้างที่ขายหุ้นออกใหม่แก่ผู้ถูกร้องก็ไม่ปรากฏ เพราะผู้ถูกร้องไม่มีหลักฐานการซื้อขายหุ้นลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง มาแสดง ผู้ถูกร้องเพียงแต่อ้างลอยๆ ในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจากผู้ถือหุ้นเดิมโดยไม่มีพยานอื่นมาประกอบ

ปัญหาต่อไปจึงมีว่า นายเกรียงซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นเดิมคนหนึ่ง และอ้างว่าเป็นเจ้าของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ได้โอนขายหุ้นเพิ่มทุนทั้งหมดแก่ผู้ถูกร้องและเป็นผู้รับเงินค่าซื้อหุ้นจากผู้ถูกร้องไปคนเดียว จะรับฟังเป็นความจริงได้หรือไม่ นายเกรียงให้การในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องว่า

“บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยนายธานินทร์ ธนาสุทธิเสรี เพื่อนของตนเพื่อดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์แต่การดำเนินธุรกิจดังกล่าว นายธานินทร์ฯ ไม่สามารถดำเนินการในเชิงธุรกิจไปได้ จึงได้ชวนตนมาลงทุนดำเนินการตนจึงเข้ามาดำเนินการต่อเมื่อประมาณปี ๒๕๓๕ โดยขณะนั้นมีนายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์ นายพิรพล อิศราประสาท นายกิติ สินธุเสก เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวอยู่แล้ว ตามหลักฐานที่จดทะเบียนกับกรมทะเบียนการค้าแต่บุคคลทั้งสามไม่ค่อยสนใจธุรกิจของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เนื่องจากบุคคลทั้งสามต่างมีธุรกิจของตนเองอยู่แล้ว ตนจึงถือว่าเป็นเจ้าของบริษัทนี้และเป็นผู้ดำเนินการของบริษัทนี้แต่ผู้เดียว การดำเนินธุรกิจของบริษัทตนได้มีการซื้อที่ดินในนามของบริษัท ซื้อมาแล้วขายไป รวมทั้งซื้อที่ดินเปล่ามาพัฒนา ปลูกสร้างอาคารให้เช่าด้วย ฯลฯ เงินที่ซื้อที่ดินดังกล่าวเป็นเงินของตนแต่เพียงผู้เดียว แต่จนถึงปัจจุบันบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ไม่ได้ดำเนินธุรกิจพัฒนาที่ดินที่ประสบความสำเร็จและมีกำไรเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยสำหรับอาคารบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เลขที่ ๒๑๐/๗ ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ตนเป็นผู้ลงทุนปลูกสร้างด้วยเงินของตนแต่ผู้เดียวเป็นเงินประมาณ ๑๐ ล้านบาท โดยสรุป บริษัทนี้ การบริหาร การดำเนินกิจการกระทำโดยตนผู้เดียวส่วนบุคคลอื่นมิชื่อให้ครบจำนวนตามกฎหมายการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเท่านั้น ฯลฯ

ตนขอยืนยันว่าตนได้รับเงินตามวันและจำนวนเงินที่ระบุในสำเนาเอกสารหลักฐานดังกล่าวจริง
ตนรับเป็นเงินสดทุกครั้ง และตนก็นำไปใช้จ่ายหมุนเวียนในการกิจของตนโดยตนไม่ได้นำไปเข้าบัญชี
เงินฝากใด แต่ได้นำหลักฐานมาลงบัญชีของบริษัท การรับเงินแต่ละครั้งตนไปรับเงินจากพลตรี สนั่น
ที่บ้านของพลตรี สนั่นที่ถนนสนามบินน้ำ จังหวัดนนทบุรีทุกครั้ง ซึ่งพลตรี สนั่นได้จัดเตรียมใส่กระเป๋าไว้
ให้แล้ว การรับเงินจริงก็เป็นการรับเงินระหว่างตนกับพลตรี สนั่น และเมื่อรับเงินแล้วก็ลงลายมือชื่อ
ในใบรับเงินไว้ให้พลตรี สนั่น ฯลฯ” ได้พิจารณาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนก่อตั้งบริษัท รอยัล
ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นเอกสารที่กรมทะเบียนการค้ารับจดทะเบียนแล้วและเป็นเอกสารมหาชน
ปรากฏว่าบริษัทได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๓ มีทุนจดทะเบียนครั้งแรก
๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๑๐,๐๐๐ หุ้น หุ้นละ ๑๐๐ บาท ปัจจุบันมีกรรมการ ๔ คน คือ

๑. นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์
๒. นายพีรพล อิศราประสาธ
๓. นายกิติ สินธุเสก
๔. นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์

จะเห็นว่านายเกรียงเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง มิใช่มีผู้ชักชวนเข้ามา
ลงทุนในปี ๒๕๓๕ ดังที่ให้การข้างต้น ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งบริษัทในปี ๒๕๓๓ ถึงปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นปีที่
มีการจดทะเบียนเพิ่มทุนและนายเกรียงอ้างว่ารับเงินค่าหุ้นจากผู้ถูกร้อง นายเกรียงถือหุ้นของบริษัท
เพียง ๑,๐๐๐ หุ้น ไม่เคยเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทเลย ดังปรากฏว่าในปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นปีที่
มีการเพิ่มทุนบริษัทและมีการรับเงินจากผู้ถูกร้อง ผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทคือนายพีรพลถือหุ้น ๔,๕๕๕ หุ้น
และนายอนุศักดิ์ถือหุ้น ๑,๕๕๕ หุ้น ส่วนนายเกรียงถือไว้ ๑,๐๐๐ หุ้น เอกสารเกี่ยวกับรายการ
จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมและ/หรือมติพิเศษของบริษัท (แบบ บอจ. ๔) และหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัท
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)ซึ่งต้องยื่นต่อนายทะเบียนในการขอจดทะเบียนเพิ่มทุนก็ลงชื่อนายอนุศักดิ์
อินทรภูวศักดิ์ และนายพีรพล อิศราประสาธ กรรมการผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทเพียง ๒ คน โดยไม่มี
ชื่อนายเกรียงด้วย นายเกรียงจะเป็นกรรมการของบริษัทตั้งแต่เริ่มก่อตั้งหรือไม่ไม่ปรากฏ ดังนั้น
ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้นเดิมจึงน่าจะไม่ใช่ นายเกรียงเป็นแน่เพราะตามกฎหมายหุ้น
เป็นสังหาริมทรัพย์ มีใบหุ้นเป็นหนังสือตราสารแห่งสิทธิ ผู้เป็นเจ้าของหุ้นหรือผู้โอนจึงมีสิทธิโอน
ขายหุ้นเฉพาะหุ้นที่ตนถืออยู่เท่านั้น ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕ ระหว่างผู้ถูกร้องกำลัง
ชำระเงินค่าซื้อหุ้นแก่นายเกรียงเป็นงวดๆ นายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทอยู่เพียง ๑,๐๐๐ หุ้น

ดังนั้นนายเกรียงจะขายหุ้นที่ออกใหม่ทั้งหมดของบริษัทให้ผู้ถูกร้องได้อย่างไร ดังนั้น ข้ออ้างของ นายเกรียงและผู้ถูกร้องที่ว่านายเกรียงเป็นคนรับเงินค่าหุ้นจากผู้ถูกร้องไปทั้งหมดจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยนายเกรียงได้นำเงินทั้งหมดไปใช้ในภารกิจส่วนตัวและเมื่อได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนของบริษัทแล้ว จึงโอนหุ้นทั้งหมดให้ภริยาผู้ถูกร้องจำนวน ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น และบุตรผู้ถูกร้องทั้งสิ้นคนละ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น คงเหลือไว้ ๒ หุ้นสำหรับนายเกรียงและนายกิติถิอคนละ ๑ หุ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทมีครบเจ็ดคน อันเป็นการโอนหุ้นให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องเข้ามาถือหุ้นของบริษัททั้งหมด จึงเป็นเรื่องที่พุดง่ายที่ทำให้ทุกอย่างง่ายไปหมด อยู่ดี ๆ นายเกรียงซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายเล็กกลับเป็นเจ้าของบริษัทและเพิ่มทุนซื้อขายหุ้นอย่างไรก็ได้โดยผู้ถือหุ้นรายอื่นไม่เคยขัด มีเงินมากมายขนาดซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้คนเดียวสามารถเอาหุ้นของผู้ถือหุ้นคนอื่นไปขายเอาเงินมาใช้จ่ายในภารกิจของตนได้ บงการนายกิติให้ถือหุ้นไว้ ๑ หุ้น ก็ได้ ซึ่งหากไม่เชื่อว่าเป็นจริงก็คงต้องเชื่อว่า นายเกรียงต้องมีอำนาจอิทธิพลกับผู้ถือหุ้นรายอื่นอย่างสูง จนผู้ถือหุ้นรายอื่นยอมให้นายเกรียงกระทำอย่างไรกับตนหรือทรัพย์สินของตนก็ได้ ซึ่งก็มีเหตุผลที่จะให้เชื่อเช่นนั้นได้น้อยมาก

นอกจากนี้เมื่อผู้ถูกร้องไม่สามารถหาเงินมาชำระค่าหุ้นที่ยังขาดอีก ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่นายเกรียง ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้โอนหุ้นของบุตรผู้ถูกร้องทั้งสิ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น รวมเป็น ๑๖๐,๐๐๐ หุ้น ก็ปรากฏตามบัญชีผู้ถือหุ้นว่า นายเกรียงถือหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเพียง ๘๐,๐๐๐ หุ้น ส่วนอีก ๘๐,๐๐๐ หุ้น เป็นของนายกิติซึ่งไม่ปรากฏว่าอยู่ดี ๆ ทำไมหุ้นของนายกิติจากเดิมมีอยู่ ๑ หุ้น จึงสามารถเพิ่มขึ้นอีก ๘๐,๐๐๐ หุ้นได้ ดังนั้น ข้ออ้างของผู้ถูกร้องและนายเกรียงว่ามีการจ่ายและรับเงินค่าหุ้นจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทกันจึงมีข้อน่าสงสัยอีกข้อหนึ่ง

คำวินิจฉัยดังกล่าวข้างต้น เป็นการวินิจฉัยตามเอกสารพยานหลักฐานที่ศูนย์เอกสารและข้อมูลธุรกิจ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ส่งมาให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องตามหนังสือ ที่ พณ ๐๖๑๐.๐๕/๗๓๑ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ประกอบคำให้การของผู้ถูกร้องในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องและในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ กับคำให้การของนายเกรียงในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้อง

แต่ปรากฏว่าขณะคดีอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีหนังสือ ที่ ศร ๐๐๐๓/๐๔๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมทะเบียนการค้า โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ ขอให้กรมทะเบียนการค้า ดำเนินการ

๑. ตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ก่อนการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ และหลังการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๘ เกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สิน (ที่ดิน อาคาร อสังหาริมทรัพย์) และหนี้สิน รวมทั้งทุนว่ามีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร

๒. ตรวจสอบการถือหุ้นหลังจากการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๘ ว่าหุ้นเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้มีการขายให้แก่ผู้ถือหุ้นใหม่ผู้ใดบ้าง ในราคาเท่าใด มีสัญญาโอนหุ้นถูกต้องหรือไม่

๓. ตรวจสอบการโอนหุ้นในช่วงปี ๒๕๕๐ ว่าได้มีการโอนหุ้นให้แก่ผู้ใดบ้างในราคาเท่าใด มีสัญญาโอนหุ้นถูกต้องหรือไม่

อธิบดีกรมทะเบียนการค้า ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี รอบปีบัญชี ๒๕๓๖-๒๕๔๐ ณ สถานที่ตั้งของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในระหว่างวันที่ ๒๕-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แล้วแจ้งผลการตรวจสอบมาให้ศาลรัฐธรรมนูญทราบ ตามหนังสือของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๖๐๘/๐๖๑ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด

รอบปีบัญชี ๒๕๓๖-๒๕๔๐ ตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

๑. ประเด็นที่ ๑ ตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ก่อนการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ และหลังการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๘ เกี่ยวกับรายได้-ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สิน (ที่ดิน อาคาร อสังหาริมทรัพย์) และหนี้สินรวมทั้งทุนว่ามีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร

จากผลการตรวจสอบปรากฏรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ รายได้

ก่อนการเพิ่มทุนปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ บริษัทไม่มีรายได้

หลังการเพิ่มทุน บริษัทมีรายได้ ดังนี้

- ปี ๒๕๓๘ มีรายได้จากเงินปันผล จำนวน ๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท จากการซื้อหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

- ปี ๒๕๕๐ มีรายได้จากดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร จำนวน ๒๒,๓๘๔.๕๔ บาท

๑.๒ ค่าใช้จ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เช่น ค่าที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ ค่าสอบบัญชี ค่าจัดทำบัญชี ค่าใช้จ่ายจัดตั้งบริษัท ฯ จัดจำหน่าย ค่าใช้จ่ายเดินทาง เป็นต้น โดยมียอดรวมในแต่ละปี ดังนี้

๒๕๓๖	๒๕๓๗	๒๕๓๘	๒๕๓๙	๒๕๔๐
๓๑,๘๖๘.๘๐	๑๖,๔๐๕	๘,๔๐๐	๘๗๘,๕๕๓	๒๒,๕๐๒.๕๘

๑.๓ **ทรัพย์สิน เฉพาะรายการที่มีสาระสำคัญ**

(๑) รายการที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคาร มีการเปลี่ยนแปลงดังนี้
ก่อนการเพิ่มทุน (๒๕๓๖-๒๕๓๘)

	ยอดยกมา จากปี ๒๕๓๕	ปี ๒๕๓๖	ปี ๒๕๓๗	ปี ๒๕๓๘	รวม
ที่ดิน	๕,๐๕๖,๐๐๐.๐๐	-	๑๐,๑๖๒,๖๐๐.๐๐	๒๐,๑๒๓,๐๐๐.๐๐	๓๕,๓๔๑,๖๐๐.๐๐
อาคาร	-	๑๖,๐๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๕๖๑,๓๒๗.๓๕	-	๑๗,๖๑๑,๓๒๗.๓๕
ส่วนตกแต่งอาคาร	-	-	๕๔๗,๐๕๐.๐๐	-	๕๔๗,๐๕๐.๐๐
รวม	๕,๐๕๖,๐๐๐.๐๐	๑๖,๐๕๐,๐๐๐.๐๐	๑๒,๖๗๐,๕๗๗.๓๕	๒๐,๑๒๓,๐๐๐.๐๐	๕๓,๘๙๖,๕๗๗.๓๕

หลังการเพิ่มทุน (๒๕๓๙-๒๕๔๐) รายการที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคารไม่มีการเปลี่ยนแปลง

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑)

(๒) รายการเงินลงทุนในบริษัทอื่น เป็นเงินลงทุนซื้อหุ้นที่บันทึกบัญชีในปี ๒๕๓๙
ดังนี้

- บริษัท ซี ที ไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	จำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- บริษัท บงกชรัตน์ จำกัด	จำนวน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๕๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท
รวม	จำนวน ๘๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒)

๑.๔ **หนี้สิน เฉพาะรายการที่มีสาระสำคัญ**

รายการเจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากกรรมการ มียอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปีแต่ละปี ดังนี้

๒๕๓๖	๒๕๓๗	๒๕๓๘	๒๕๓๙	๒๕๔๐
๒๐,๑๓๒,๘๖๘.๘๐	๓๓,๑๔๔,๒๕๕.๑๕	๕๓,๔๐๕,๐๕๖.๔๘	๖๘,๓๕๒,๒๔๑.๕๘	๖๕,๒๕๕,๓๘๗.๐๗

ก่อนการเพิ่มทุน

เจ้าหน้าที่เงินกู้ยืมจากกรรมการ ส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมจากนายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ ยกเว้นในปี ๒๕๓๖ มีการกู้ยืมจากนายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์ รวมอยู่ด้วย เป็นเงิน ๑,๑๒๓,๕๐๐ บาท และในระหว่างปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ ยอดคงเหลือที่เพิ่มขึ้นเป็นการกู้ยืมเงินจากกรรมการเพิ่มขึ้นโดยไม่มี การชำระคืนกรรมการ

หลังการเพิ่มทุน

ปี ๒๕๓๘-๒๕๔๐ ในระหว่างปีมีทั้งรายการกู้ยืมเงินเพิ่มและการจ่ายชำระคืนเงินกรรมการ

๑.๕ ทุน ณ วันสิ้นรอบปีบัญชีแต่ละปี ปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ บริษัท ฯ มีทุนจดทะเบียน ซึ่งออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าหุ้นแล้วเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังการ จดทะเบียนเพิ่มทุนเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๘ ปี ๒๕๓๘-๒๕๔๐ บริษัท ฯ มีทุนจดทะเบียน ซึ่งออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าหุ้นแล้วเป็นจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ประเด็นที่ ๒ ตรวจสอบการถือหุ้นหลังการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๘ ว่า หุ้นเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้มีการขายให้แก่ผู้ถือหุ้นใหม่ผู้ใดบ้างในราคาเท่าใด มีสัญญาโอนหุ้นถูกต้องหรือไม่

จากผลการตรวจสอบสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด และสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ปรากฏว่าหุ้นเดิม จำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้มีการโอนขายให้นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ จำนวน ๘,๘๘๘ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๑๐๐ บาท (เท่ากับราคามูลค่าของหุ้น) ดังนั้น หลังการ เพิ่มทุนในปี ๒๕๓๘ หุ้นเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น จึงมีผู้ถือหุ้น ๒ คน ดังนี้

(๑) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	ถือหุ้น	๘,๘๘๘ หุ้น (รวมหุ้นเดิม ๑,๐๐๐ หุ้นแล้ว)
(๒) นายกิติ สินธุเสก	ถือหุ้น	๑ หุ้น
	รวม	<u>๑๐,๐๐๐ หุ้น</u>

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓)

๓. ประเด็นที่ ๓ ตรวจสอบการโอนหุ้นในช่วงปี ๒๕๔๐ ว่า ได้มีการโอนหุ้นให้แก่ผู้ใดบ้าง ในราคาเท่าใด มีสัญญาโอนหุ้นถูกต้องหรือไม่

วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๘ บริษัท ฯ จดทะเบียนเพิ่มทุนอีก ๕๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าสิบล้านบาท) โดยระบุว่าหุ้นที่เพิ่ม ๕๘๐,๐๐๐ หุ้น ถือโดยนายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์

ปี ๒๕๕๐ จากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นระบุว่าได้มีการโอนหุ้น ๒ ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๐ นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ นายเกรียงได้โอนหุ้นจำนวน ๕๕๕,๕๕๕ หุ้น ให้แก่
ผู้ถือหุ้นใหม่ตามหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัด ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ คือ

ผู้โอน	ผู้รับโอน	จำนวนหุ้น	มูลค่าหุ้นละ (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
(1) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	นางฉวีวรรณ ขจรประศาสน์	119,998	100.00	11,999,800.00
(2) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	น.ส.บงกชรัตน์ ขจรประศาสน์	120,000	100.00	12,000,000.00
(3) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	น.ส.ปัทมารัตน์ ขจรประศาสน์	120,000	100.00	12,000,000.00
(4) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	120,000	100.00	12,000,000.00
(5) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	น.ส.วัฒน์พร ขจรประศาสน์	120,000	100.00	12,000,000.00
	รวม	599,998		59,999,800.00

คงเหลือผู้ถือหุ้นเดิม ๒ คน คือ นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ ถือ ๑ หุ้น และนายกิติ สินธุเสก
ถือ ๑ หุ้น

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๔)

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้มีการโอนหุ้นบางส่วนระหว่างผู้ถือหุ้นเดิมและ
ผู้ถือหุ้นใหม่ ตามหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัด ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ คือ

ผู้โอน	ผู้รับโอน	จำนวนหุ้น	มูลค่าหุ้นละ (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
(1) นางฉวีวรรณ ขจรประศาสน์	นางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์	119,998	100.00	11,999,800.00
(2) น.ส.บงกชรัตน์ ขจรประศาสน์	นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	40,000	100.00	4,000,000.00
(3) น.ส.ปัทมารัตน์ ขจรประศาสน์	นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	40,000	100.00	4,000,000.00
(4) นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	นายกิติ สินธุเสก	40,000	100.00	4,000,000.00
(5) น.ส.วัฒน์พร ขจรประศาสน์	นายกิติ สินธุเสก	40,000	100.00	4,000,000.00
	รวม	279,998		27,999,800.00

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๕)

ดังนั้น ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ตามสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ปราบฎรายชื่อผู้ถือหุ้นดังนี้

ชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้น
(1) นางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์	119,998
(2) น.ส. บงกชรัตน์ ขจรประศาสน์	80,000
(3) น.ส. ปัทมารัตน์ ขจรประศาสน์	80,000
(4) นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	80,000
(5) น.ส. วัฒนีพร ขจรประศาสน์	80,000
(6) นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์	80,001
(7) นายกิติ สินธุเสก	80,001
รวม	600,000

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๖)

จบบรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด

ตามรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด โดยกรมทะเบียนการค้าประกอบเอกสารที่แนบมาซึ่งเป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ และเป็นเอกสารของทางราชการ จึงเป็นข้อเท็จจริงใหม่ที่ศาลรัฐธรรมนูญเพิ่งได้มาระหว่างพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวคือทางพิจารณาได้ความจากข้ออ้างของผู้ถูกร้องและนายเกรียงดังกล่าวข้างต้นประกอบผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ที่กรมทะเบียนการค้าส่งมายังศาลรัฐธรรมนูญ และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งกรมทะเบียนการค้าส่งมาให้คณะทำงานของผู้ร้องว่า ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสองคนเพิ่มมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เกือบทั้งหมด (ขาดสองหุ้น) ของบริษัทในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๐ กรณีของผู้ถูกร้องจึงเป็นเรื่องการซื้อขายหุ้นจากผู้ถือหุ้นนอกใหม่ของบริษัท ซึ่งเป็นเรื่องการรับโอนหุ้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง มิใช่การซื้อขายหุ้นที่ออกใหม่จากบริษัทโดยตรง โดยได้ความตามหนังสือรับรองรายการในทะเบียนนิติบุคคลว่าที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ได้มีมติพิเศษ ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๕ และวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ให้เพิ่มทุนของบริษัทจากเดิม ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และออกหุ้นใหม่จากเดิม ๑๐,๐๐๐ หุ้น เป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ

๑๐๐ บาท ตามคำให้การของนายเกรียงและผู้ถูกร้องได้ความว่า นายเกรียงเริ่มรับชำระค่าหุ้นของบริษัทจากผู้ถูกร้องงวดแรกตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม ๒๕๓๕ ก่อนบริษัทลงมติพิเศษให้เพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่ แสดงว่านายเกรียงคนเดียวตกลงขายหุ้นที่ออกใหม่ล่วงหน้าแก่ผู้ถูกร้องตั้งแต่มีการจ่ายเงินค่าหุ้นงวดแรกโดยไม่ปรากฏว่ามีผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ ของบริษัทเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัทโดยกรมทะเบียนการค้าดังกล่าวปรากฏในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทว่าในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ คือวันหลังจากลงมติพิเศษเพิ่มทุน แต่ก่อนวันจดทะเบียนเพิ่มทุน (วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕) ผู้ถือหุ้นเดิมคนอื่น ๆ อีก ๖ คน ได้ออนขายหุ้นของตนที่ถืออยู่แก่นายเกรียงจำนวน ๘,๕๕๕ หุ้น เมื่อรวมกับหุ้นเดิมของนายเกรียงที่ถืออยู่อีก ๑,๐๐๐ หุ้น เป็น ๙,๕๕๕ หุ้น นายกิตติคงถืออยู่ ๑ หุ้น ดังนั้น จึงอาจถือได้ว่านับตั้งแต่วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ นายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทคนเดียว แต่เป็นที่น่าสงสัยว่าเพราะเหตุใดที่หนังสือคำขอจดทะเบียนเพิ่มทุนและหนังสือรายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมและ/หรือมติพิเศษของบริษัท (แบบ บอจ. ๔) และหนังสือบริคณห์สนธิ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งเป็นเอกสารที่ต้องยื่นในการขอจดทะเบียนเพิ่มทุน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และนายทะเบียนรับจดทะเบียนในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ กลับมีนายอนุศักดิ์ กรรมการผู้เริ่มก่อการผู้จดทะเบียน และนายพีรพล อิศราประสาท กรรมการซึ่งทั้งสองคนได้ออนขายหุ้นของตนให้นายเกรียงไปหมดแล้ว จึงเป็นผู้ลงชื่อในเอกสารทั้งสามฉบับดังกล่าวโดยนายเกรียงไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้อง

เมื่อบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนอีก ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ แล้วก็มีบันทึกในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นระบุว่า หุ้นที่เพิ่ม ๕๕๐,๐๐๐ หุ้น ถือโดยนายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ และจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นในปี ๒๕๔๐ ระบุว่าได้มีการโอนหุ้น ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ นายเกรียงโอนหุ้นจำนวน ๕๕๕,๕๕๘ หุ้น แก่ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องรวมห้าคน จำนวน ๕๕๕,๕๕๘ หุ้น เป็นเงิน ๕๕,๕๕๕,๘๐๐.๐๐ บาท คงเหลือผู้ถือหุ้นเดิม ๒ คน คือนายเกรียงและนายกิตติถือคนละ ๑ หุ้น ทั้งนี้ตามสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัด ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๐ ระหว่างนายเกรียงผู้โอนกับภริยาและบุตรผู้ถูกร้องรวม ๕ คน ผู้รับโอน

ครั้งที่ ๒ ภริยาผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นส่วนที่ตนถือแก่ นางกัญญารีย์ จันทรวนพงศ์ ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น และบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คนได้โอนหุ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น แก่นายเกรียง ๘๐,๐๐๐ หุ้น และนายกิตติ ๘๐,๐๐๐ หุ้น รวม ๒๗๕,๕๕๘ หุ้น เป็นเงิน ๒๗,๕๕๕,๘๐๐.๐๐ บาท ตามสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัด ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๐

ดังนั้น ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ตามสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท จึงปรากฏรายชื่อ นางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์ เป็นผู้ถือหุ้นจำนวน ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น กับบุตรผู้ถูกร้องทั้งสิ้นคนละ ๘๐,๐๐๐ หุ้น นายเกรียงและนายกิติ ถือหุ้นคนละ ๘๐,๐๐๑ หุ้น รวม ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น (โปรดดู ตารางผู้ถือหุ้นครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒)

เนื่องจากผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมทะเบียนการค้าได้อ้างรายชื่อผู้ถือหุ้น จำนวนหุ้น และการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นของบริษัทมาจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่ง ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๑ บัญญัติว่า “สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้อง ในข้อกระทงความบรรดาที่กฎหมายบังคับ หรือให้อำนาจให้เอาลงในทะเบียนนั้น” การโอนหุ้น มีบทบัญญัติใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสาม บัญญัติให้จดทะเบียนการโอนทั้งชื่อและสำนักของผู้รับ โอนนั้นลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ดังนั้นการโอนหุ้นที่จดทะเบียนลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทจึงเป็น แต่เพียงข้อสันนิษฐานข้อเท็จจริงซึ่งไม่เป็นการเด็ดขาดอาจพิสูจน์หักล้างเป็นอย่างอื่นได้ เช่นผู้มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นอาจเป็นเพียงผู้ถือหุ้นแทนผู้อื่นได้ หรือการดำเนินการอำพรางโอนหุ้น ให้แก่กัน แต่ความจริงมิได้โอนหรือว่าการโอนนั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงไม่อาจฟังเป็นยุติตามที่ จดแจ้งไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นได้ กรณีจึงมีข้อวินิจฉัยต่อไปว่า การโอนหุ้นตามที่จดทะเบียนลงในสมุด ทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด จะเชื่อถือเป็นความจริงตามที่จดทะเบียนไว้ได้ หรือไม่ ซึ่งมีข้อจะต้องวินิจฉัยดังนี้

ก. ทางด้านนายเกรียงมีข้ออ้างสังเกตว่า การที่นายเกรียงซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นคนอื่นอีก ๘,๕๕๕ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๑๐๐ บาท นายเกรียงต้องจ่ายเงินสดให้คนเหล่านั้นเป็นเงิน ๘๕๕,๕๐๐ บาท รวมกับ หุ้นเดิมของนายเกรียงอีก ๑,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จึงเท่ากับนายเกรียงถือหุ้นเดิมอยู่ใน บริษัทจำนวน ๕,๕๕๕ หุ้น คิดเป็นเงิน ๕๕๕,๕๐๐ บาท และยังได้ซื้อหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทอีก ๕๕๐,๐๐๐ หุ้น ราคาหุ้นละ ๑๐๐ บาท ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ จึงต้องจ่ายเงินให้บริษัท อีก ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเงินที่นายเกรียงต้องจ่ายเป็นค่าหุ้นของบริษัททั้งหมดจำนวน ๕๕๕,๕๕๕ หุ้น เป็นเงิน ๕๕,๕๕๕,๕๐๐ บาท ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ นายเกรียงได้โอนขายหุ้นทั้งหมด จำนวน ๕๕๕,๕๕๕ หุ้น ให้แก่ผู้ถูกร้องในนามของภริยา และบุตรทั้งสิ้นคนของผู้ถูกร้องเป็นเงิน ๕๕,๕๕๕,๘๐๐.๐๐ บาท คงเหลือหุ้นไว้เป็นของนายเกรียงและนายกิติคนละ ๑ หุ้น โดยได้รับเงินค่าหุ้น จากผู้ถูกร้องเพียง ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้นผู้ถูกร้องไม่มีเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาชำระให้นายเกรียง ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ให้บุตรของผู้ถูกร้องทั้งสิ้นคนโอนหุ้นคืนนายเกรียงคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น แต่แทนที่ หุ้นจำนวน ๑๖๐,๐๐๐ หุ้น จะตกเป็นของนายเกรียงคนเดียวโดยไม่ต้องจ่ายเงิน เพราะนายเกรียง

ได้ชำระเงินค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวแก่บริษัทไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ จึงเป็นเจ้าของหุ้นมาตั้งแต่ต้น แต่กลับปรากฏว่าบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คนได้ทำสัญญาโอนขายหุ้นจำนวนดังกล่าวแก่นายเกรียงและนายกิติตามหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัดสี่ฉบับ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นเอกสารที่แนบมากับรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัทโดยกรมทะเบียนการค้าในข้อ ๓ ว่า

- นางสาวบงกชรัตน์ผู้โอน นายเกรียงผู้รับโอนจำนวน ๕๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- นางสาวปัทมารัตน์ผู้โอน นายเกรียงผู้รับโอนจำนวน ๕๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- นายศิริวัฒน์ผู้โอน นายกิติผู้รับโอนจำนวน ๕๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- นางสาววัฒน์พรผู้โอน นายกิติผู้รับโอนจำนวน ๕๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

โดยสัญญาทั้งสี่ฉบับมีข้อความในข้อ ๔ เหมือนกันว่า ผู้โอนได้รับเงินค่าหุ้นตามสัญญาข้อ ๓ ไปเรียบร้อยแล้ว แสดงว่านายเกรียงได้รับซื้อหุ้นจากบุตรผู้ถูกร้อง ๒ คน จำนวน ๘๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท และนายกิติซื้อหุ้นจากบุตรผู้ถูกร้อง ๒ คน จำนวน ๘๐,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช่นกัน แทนที่บุตรผู้ถูกร้องทั้งสี่คนจะโอนหุ้นคืนนายเกรียงคนเดียว โดยนายเกรียงไม่ต้องจ่ายเงิน เพราะเป็นเจ้าของหุ้นจำนวน ๑๖๐,๐๐๐ หุ้นดังกล่าวอยู่แล้ว ส่วนนายกิติถือหุ้นของบริษัทเพียง ๑ หุ้น จะซื้อหุ้นและจ่ายเงินแก่บุตรของผู้ถูกร้องได้อย่างไร ทั้งๆ ที่หุ้นเป็นของนายเกรียง นายกิติควรซื้อหุ้นจากนายเกรียงโดยทำสัญญาโอนซื้อขายหุ้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง กับนายเกรียงจึงจะถูกต้อง ทั้งไม่มีข้อเท็จจริงเลยว่านายกิติซื้อหุ้นจากนายเกรียงและไม่มีเหตุผลใดที่นายกิติจะต้องซื้อหุ้นจากบุตรผู้ถูกร้องทั้งสี่ สัญญาโอนซื้อขายหุ้นระหว่างบุตรผู้ถูกร้องทั้งสี่กับนายเกรียงและนายกิติ เนื่องในการที่ผู้ถูกร้องได้ โอนหุ้นคืนนายเกรียงแทนเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงดูเป็นเรื่องแปลกประหลาดและสับสน ขัดแย้งกับข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่อ้างว่าได้จ่ายเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่นายเกรียงเพื่อซื้อหุ้นจำนวน ๕๕๕,๕๕๘ หุ้นของนายเกรียงให้แก่ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้อง

ข. ทางด้านผู้ถูกร้อง เนื่องจากปรากฏว่านายเกรียง เป็นผู้ถือหุ้นที่ออกใหม่ในการเพิ่มทุนทั้งหมด แล้วได้โอนขายให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดในปี ๒๕๔๐ จึงมีข้อต้องพิจารณาว่ามีมูลเหตุจูงใจให้ผู้ถูกร้องนำเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปลงทุนซื้อหุ้นเพิ่มทุนในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในปี ๒๕๓๕ หรือไม่ โดยมีหลักปฏิบัติเบื้องต้นของผู้จะลงทุนซึ่งผู้ถูกร้องก็ควรต้องปฏิบัติทำนองนี้ เช่นกันว่า ผู้จะประกอบกิจการในรูปบริษัท หรือผู้จะซื้อกิจการบริษัท หรือผู้จะถือหุ้นใหญ่โดยการเพิ่มทุนของบริษัทนั้น จะต้องวิเคราะห์งบการเงินที่ผ่านมาของบริษัทเสียก่อนซึ่งประกอบด้วย

(๑) งบดุล เป็นเอกสารหลักฐานแสดงฐานะการเงินของบริษัทตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนตั้งบริษัท จนถึงวันที่ระบุในงบดุล

(๒) งบกำไรขาดทุน เป็นเอกสารหลักฐานแสดงผลการประกอบกิจการของบริษัทจำกัด ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา จนถึงวันที่ระบุในงบบัญชีกำไรขาดทุน

เอกสารใน (๑) และ (๒) จะต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากกรมทะเบียนการค้า ตรวจสอบ และลงชื่อรับรองความถูกต้องของงบการเงินดังกล่าว

การซื้อหุ้นของบริษัทจำกัด ผู้ซื้อจะต้องพิเคราะห์ทั้งงบการเงินดังกล่าวว่า บริษัทจำกัดมีฐานะการเงิน ผลการดำเนินการ และโอกาสในการประกอบธุรกิจที่สามารถทำกำไรให้มากน้อยเพียงใด คู่กับการลงทุนอย่างอื่นหรือไม่ ในทางปฏิบัติจะต้องมีการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทว่าตรงกับหลักฐานการลงบัญชีของบริษัทหรือไม่ ซึ่งมีข้อควรพิจารณาดังนี้

เมื่อพิจารณางบดุล และงบบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปี ๒๕๓๘ ปี ๒๕๓๙ และปี ๒๕๔๐ แล้ว ปรากฏตัวเลขรายได้ ผลการดำเนินงานของบริษัทโดยย่อต่อไปนี้

(๑) ในงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ เปรียบเทียบกับงบดุลปี ๒๕๓๙ ในด้าน ส่วนของผู้ถือหุ้นพบว่าบริษัทมีการเพิ่มทุนจากเดิมในปี ๒๕๓๘ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๓๙ (เพิ่มขึ้นอีก ๕๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท) และในด้านหนี้สินมียอด เจ้าหนี้เงินกู้ยืมกรรมการ จำนวน ๕๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษในปี ๒๕๓๘ และเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๓๙ เป็นเงิน ๖๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ (เพิ่มขึ้นอีก ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ) แสดงว่าในปี ๒๕๓๙ มีการกู้ยืมเงินกรรมการมาเป็นทุนเพิ่มขึ้นอีก ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เมื่อนำเงินทุนทั้งสองส่วน (เงินค่าหุ้นเพิ่มทุน + เงินกู้ยืมกรรมการที่เพิ่มขึ้น) ในปี ๒๕๓๙ จะมีทุนของบริษัทเป็นจำนวน ๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ปรากฏในด้านสินทรัพย์ของงบดุลปี ๒๕๓๘ ว่า บริษัทได้นำเงินทุนจำนวน ๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ไปลงทุนในบริษัทอื่นจำนวน ๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เช่นกันซึ่งเป็น จำนวนใกล้เคียงกันกล่าวคือ ปรากฏในบัญชีแสดงรายละเอียดเงินลงทุนในบริษัทอื่นปี ๒๕๓๖-๒๕๔๐ ของบริษัทว่าได้นำไปซื้อหุ้นของบริษัทอื่น ซึ่งได้บันทึกในบัญชีปี ๒๕๓๙ ดังนี้

ซื้อหุ้นของบริษัท ซี ที ไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	จำนวน	๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ซื้อหุ้นของบริษัท บงกชรัตน์ จำกัด	จำนวน	๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ซื้อหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)	จำนวน	<u>๔๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ</u>
รวมลงทุนซื้อหุ้นในบริษัทอื่น	จำนวน	<u>๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ</u>

รายได้ของบริษัทปรากฏในงบกำไรขาดทุน ปี ๒๕๓๘ ว่าไม่มีรายได้จากการขาย ส่วนในปี ๒๕๓๙ ปรากฏจากผลการตรวจสอบบัญชีของบริษัทโดยกรมทะเบียนการค้าว่า ในปี ๒๕๓๙ บริษัทมีรายได้เป็นเงินปันผลจากการซื้อหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) เป็นเงิน ๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งตรงกับรายได้ของบริษัทในบัญชีกำไรขาดทุน ปี ๒๕๓๙ ที่ระบุว่ารายได้จากเงินปันผล ๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ปรากฏว่ามีรายได้จากการลงทุนซื้อหุ้นในอีก ๒ บริษัทดังกล่าวแต่ประการใด เมื่อเปรียบเทียบผลตอบแทนจากเงินปันผลจำนวน ๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท กับเงินลงทุนในบริษัทอื่นจำนวน ๗๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้ว ก็จะได้ ๑.๓๘ เปอร์เซ็นต์ของเงินลงทุนในบริษัทอื่น ซึ่งยังน้อยกว่าดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารเมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารถั่วเฉลี่ยในปี ๒๕๓๙ อัตราร้อยละ ๘.๗๕ ถึงร้อยละ ๑๐ ต่อปี ซึ่งไม่เท่ากันทุกธนาคารเสียอีก ดังนั้น ถ้าผู้ถูกร้องนำเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปฝากธนาคารแทนที่จะนำมาลงทุนซื้อหุ้นของบริษัท ก็จะได้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยมากกว่าผลตอบแทนร้อยละ ๑.๓๘ ดังกล่าวข้างต้น

(๒) นอกจากนี้ หากพิจารณาจากมูลค่าที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคาร (สุทธิ) ของบริษัท จำนวน ๕๓,๘๕๕,๕๗๗.๓๕ บาท ซึ่งมาจากเงินกู้ยืมกรรมการ ๕๓,๕๐๕,๐๕๖.๕๘ บาท และเงินทุนจดทะเบียน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังปรากฏในงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ และในงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ ก็ยังปรากฏรายการนี้อยู่เท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินดังกล่าวมีมูลค่าทางตลาดสูงกว่ามูลค่าตามที่เป็นที่กในงบดุลแต่อย่างใด ที่นายผู้ถูกร้องอ้างว่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของบริษัทดังกล่าวมีราคาประเมินในปี ๒๕๓๙ เป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ตามใบราคาประเมินที่ดินปี ๒๕๓๙ ของกรมที่ดินที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นเหตุจูงใจให้ผู้ถูกร้องนำเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้ามาลงทุนนั้น ก็เป็นใบประเมินราคาที่ดินที่เป็นลายมือเขียนของบุคคลใดที่ไม่ปรากฏชัด ไม่ใช่เอกสารทางราชการ จึงฟังราคาทรัพย์สินเป็นยุติตามใบประเมินราคาที่ดินดังกล่าวไม่ได้ นอกจากนี้ หากมีการจำหน่าย ที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคาร ที่มีมูลค่า ๕๓,๘๕๕,๕๗๗.๓๕ บาท ของบริษัทออกไปในปี ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นปีที่เศรษฐกิจเริ่มตกต่ำและผู้ถูกร้องนำเงินเข้ามาลงทุนก็จะได้มูลค่าไม่ควรเกินกว่ามูลค่าในงบดุล แต่ในปี ๒๕๓๙ ก็ปรากฏรายการจำหน่ายเงินกู้ยืมกรรมการอยู่ในงบดุลเป็นเงิน ๖๘,๓๕๒,๒๕๑.๕๘ บาท กล่าวคือบริษัทยังเป็นหนี้กรรมการ (นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์) อยู่ตามจำนวนเงินดังกล่าว เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวจึงต้องนำมาชำระหนี้แก่นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ ก่อนซึ่งน่าจะไม่มีพหุเสียชีวิตเข้าไป

ดังนั้น เมื่อได้พิจารณาตัวเลขด้านต่างๆ ดังปรากฏในงบดุลปี ๒๕๓๘ ปี ๒๕๓๙ ซึ่งแสดงเปรียบเทียบไว้แล้ว จะเห็นได้ว่าไม่มีมูลเหตุจูงใจให้นักลงทุนผู้ใดเสี่ยงเข้าไปลงทุนในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เลย เหตุใดผู้ถูกร้องจึงตกลงใจกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยยอมเสียดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ค่อยไปลงทุนซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทดังกล่าวในปี ๒๕๓๙ คงจะได้วินิจฉัยต่อไป

ก. ตามรายงานการตรวจสอบบัญชีของบริษัทโดยกรมทะเบียนการค้า ปรากฏว่าก่อนการเพิ่มทุนปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ บริษัทไม่มีรายได้ โดยปรากฏตามงบดุลปี ๒๕๓๘ ว่าบริษัทไม่มีรายได้และงบดุลปี ๒๕๓๙ ปี ๒๕๔๐ บริษัทมีรายได้จากเงินปันผลจำนวน ๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท และรายได้จากดอกเบี้ย ๒๒,๓๘๔.๕๔ บาท ตามลำดับ จึงน่าเชื่อว่าเป็นปีก่อนและปีที่เพิ่มทุนบริษัทยกเว้นจากซื้อหุ้นของบริษัทอื่นแล้ว บริษัทไม่ได้ประกอบกิจการค้าอะไรเป็นกิจจะลักษณะตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ ถึงปี ๒๕๔๐ และจนถึงปัจจุบันดังกล่าวให้การของนายเกรียงจริง บริษัทจึงไม่มีความจำเป็นต้องเพิ่มทุนจาก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อขยายกิจการค้าของบริษัท แต่เหตุที่มีการเพิ่มทุนได้รับความจากนายเกรียงให้การไว้ในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องว่า ในปี ๒๕๓๙ ผู้ถูกร้องมาปรารภกับนายเกรียงว่าอยากจะลงทุนทำธุรกิจให้บุตร นายเกรียงจึงเสนอว่าตนมีบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ซึ่งมีทรัพย์สินจำนวนมากจะจดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัทให้และให้ผู้ถูกร้องมาลงทุนโดยซื้อหุ้นของบริษัท ซึ่งนายเกรียงจะขายให้ทั้งหมดในราคา ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายเกรียงจึงได้เพิ่มทุนบริษัทเป็น ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และผู้ถูกร้องได้กู้ยืมเงินจากบุคคลในกลุ่มเดียวกับนายเกรียง ซึ่งจะวินิจฉัยในภายหลังมาซื้อหุ้นทั้งหมดให้บุตรและภริยา โดยชำระเงินเป็นเงินสดหลายครั้งเมื่อปี ๒๕๓๙ เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ยังไม่ครบ ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จึงเห็นได้ว่า เหตุที่บริษัทมีการเพิ่มทุนมิใช่เป็นเพราะบริษัทต้องการจะขยายกิจการค้าของบริษัทเพื่อหากำไรตามปกติของบริษัทเอกชนทั่วไป แต่เป็นเพราะประสงค์จะให้ผู้ถูกร้องเข้ามาลงทุนจึงไม่ใช่เรื่องจำเป็นรีบด่วนที่ผู้ถูกร้องจะต้องรีบร้อนกู้เงินบุคคลในกลุ่มเดียวกันมาชำระค่าหุ้นเป็นงวด ๆ แก่นายเกรียงทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีหุ้นของบริษัทพร้อมที่จะโอนให้ผู้ถูกร้อง การกระทำของผู้ถูกร้องในตอนนี้ที่ได้กู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาให้นายเกรียงก่อนรับโอนหุ้นเป็นเวลาถึง ๑ ปี (มีนาคม ๒๕๓๙ ถึงมีนาคม ๒๕๔๐) โดยไม่คำนึงถึงดอกเบี้ยที่จะเสียนับเป็นจำนวนล้าน ๆ บาท จึงดูจะเป็นเรื่องค่อนข้างผิดปกติ

ถ้าผู้ถูกร้องต้องการจะลงทุนในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด อย่างตรงไปตรงมา ด้วยการซื้อกิจการของบริษัทโดยไม่มีเงื่อนไขแอบแฝงเป็นอย่างไร ผู้ถูกร้องก็อาจนำเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามราคาหุ้นที่เรียกชำระแล้วมาซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นเดิมทั้งเจ็ดคนได้โดยไม่ต้องมีการเพิ่มทุนถึง ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ก่อนก็ได้ เพราะตามงบดุลในปี ๒๕๓๘ ปรากฏว่าบริษัท มีทรัพย์สินเป็นที่ดินและอาคารเป็นเงิน ๕๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ แต่มีหนี้สินเป็นเงินกู้ยืมกรรมการอยู่ ๕๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เช่นกัน ราคาหุ้นที่จะขายจึงไม่ควรเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนในปี ๒๕๓๘ มูลค่าของที่ดินและอาคารยังคงเดิม แต่มีเงินกู้ยืมกรรมการเพิ่มขึ้นอีก ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ แสดงว่าในปี ๒๕๓๘ ปี ๒๕๓๙ บริษัทไม่มีทรัพย์สินอะไรที่มีมูลค่ามากกว่าเงินที่ผู้ถูกร้องจะนำมาลงทุนจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท อยู่แล้ว

การเพิ่มทุนในลักษณะนี้ จึงกลายเป็นบริษัทต้องเพิ่มเงินลงทุนเข้าไปด้วย ซึ่งปรากฏว่าบริษัท ต้องไปซื้อหุ้นบริษัทอื่นเพิ่มเติมเข้ามาให้ได้คู่กับการเพิ่มทุนดังรายการซื้อหุ้นของบริษัทอื่นและธนาคาร รวม ๓ รายการ ตามที่ปรากฏในบัญชีการลงทุนในบริษัทอื่น จึงเหมือนกับการกระทำที่หาเหตุเพิ่มทุนให้มีจำนวนมากอย่างเดียว ไม่มีวัตถุประสงค์จะขยายกิจการค้าของบริษัทเพื่อหากำไรตามปกติ แต่เป็นการเพิ่มทุนเพื่อประสงค์จะให้ภริยาและบุตรทั้งสี่ของผู้ถูกร้องเข้ามาถือหุ้นเท่านั้น ข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่ว่าที่ดินและอาคารของบริษัทมีราคาประเมิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ในปี ๒๕๓๘ ไม่น่าเชื่อดังได้กล่าวมาแล้ว การที่นายเกรียงผู้ถือหุ้นเดิมทำความตกลงขายหุ้นล่วงหน้าให้ผู้ถูกร้องเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และทำการเพิ่มทุนบริษัทเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ผู้ถูกร้องมาลงทุนอย่างเดียวในปี ๒๕๓๘ จึงเป็นเรื่องผิดปกติอีกเช่นเดียวกัน

เอกสารบัญชีที่อ้างถึงตามคำวินิจฉัยข้างต้น ปรากฏดังนี้

บริษัท รอยด์ ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๘

งบดุล		งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๘	
สินทรัพย์	บาท	รายได้ :-	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		รายได้จากการขาย	-
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๔๕,๔๔๑.๓๓	ค่าใช้จ่าย :-	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	๔๕,๔๔๑.๓๓	ค่าจัดทำบัญชี	๗,๐๐๐.๐๐
ที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคาร (สุทธิ)	๕๓,๘๕๕,๕๗๗.๓๕	ค่าสอบบัญชี	๑,๐๐๐.๐๐
สินทรัพย์อื่น		ค่าธรรมเนียมธนาคาร	๔๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายรอดัดบัญชี	๔๐๐,๐๐๐.๐๐	รวมค่าใช้จ่าย	๘,๔๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์	๕๔,๓๔๕,๔๑๘.๖๘	ขาดทุนสุทธิ	(๘,๔๐๐.๐๐)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		ขาดทุนสะสมยกมา	(๕๗,๒๗๗.๘๐)
หนี้สินหมุนเวียน		ขาดทุนสะสมยกไป	(๖๕,๖๗๗.๘๐)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๖,๐๐๐.๐๐	ขาดทุนต่อหุ้น	(๐.๘๔)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๖,๐๐๐.๐๐		
เจ้าหนี้เงินกู้ยืมกรรมการ	๕๓,๔๐๕,๐๕๖.๔๘		
รวมหนี้สิน	๕๓,๔๑๑,๐๕๖.๔๘		
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น ทุนจดทะเบียน หุ้นสามัญ			
๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท			
เป็นเงิน	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		
หุ้นที่ออกและเรียกชำระค่าหุ้นแล้ว			
หุ้นสามัญ ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ			
๑๐๐ บาท เป็นเงิน	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		
กำไร (ขาดทุน) สะสม	(๖๕,๖๗๗.๘๐)		
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	๕๓๔,๓๒๒.๒๐		
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	๕๔,๓๔๕,๔๑๘.๐๐		
งบดุลนี้ได้รับอนุมัติจากที่ประชุม			
ผู้ถือหุ้นสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๘			
เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๘			
ขอรับรองว่างบการเงินนี้ถูกต้องตามจริง			
ลงชื่อ (นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์)			
(นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์)			
กรรมการ			

บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕

งบดุล		งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕	
สินทรัพย์	บาท	รายได้ :-	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		รายได้จากเงินปันผล	๑,๐๒๐,๐๐๐.๐๐
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๕๔๒,๔๕๖.๔๓	รวม	๑,๐๒๐,๐๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	๕๔๒,๔๕๖.๔๓	ค่าใช้จ่าย :-	
ที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคาร (สุทธิ)	๕๓,๘๕๕,๕๗๗.๓๕	ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร	
สินทรัพย์อื่น		ค่าใช้จ่ายเดินทาง	๘๑๕,๓๖๐.๐๐
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	๗๓,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	๕๗๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายรอดักบัญชี	๖๕๐,๕๐๐.๐๐	ค่าภาษีและค่าธรรมเนียม	๖๖๐.๐๐
ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	๑๐๒,๐๐๐.๐๐	ค่าสอบบัญชี	๑,๐๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์อื่น	๗๔,๕๐๒,๕๐๐.๐๐	รวมค่าใช้จ่ายในการขาย	
รวมสินทรัพย์	๑๒๕,๓๔๔,๕๓๓.๗๘	และการบริหาร	๘๑๗,๕๙๐.๐๐
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		ภาษีเงินได้นิติบุคคล	๖๐,๖๐๓.๐๐
หนี้สินหมุนเวียน		รวมค่าใช้จ่าย	๘๗๘,๕๕๓.๐๐
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	๖๐,๖๐๓.๐๐	กำไรสุทธิ	๑๔๑,๔๐๗.๐๐
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๘๑๖,๓๖๐.๐๐	ขาดทุนสะสมยกมา	(๖๕,๖๗๗.๘๐)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๘๗๖,๙๖๓.๐๐	กำไรสะสมยกไป	๗๕,๗๒๕.๒๐
เจ้าหนี้เงินกู้ยืมกรรมการ	๖๘,๓๕๒,๒๔๑.๕๘	กำไรสุทธิต่อหุ้น	๒.๓๖
รวมหนี้สิน	๖๘,๒๖๕,๒๐๔.๕๘		
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น ทุนจดทะเบียนหุ้นสามัญ			
๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท			
เป็นเงิน	๖๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		
หุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว หุ้นสามัญ			
๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท			
เป็นเงิน	๖๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		
กำไร (ขาดทุน) สะสม	๗๕,๗๒๕.๒๐		
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	๖๐,๐๗๕,๗๒๕.๒๐		
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	๑๒๕,๓๔๔,๕๓๓.๗๘		
งบดุลนี้ได้รับอนุมัติจากที่ประชุม			
ผู้ถือหุ้นสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๐			
เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๐			
ขอรับรองว่างบการเงินนี้ถูกต้องตามจริง			
ลงชื่อ (นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์)			
(นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์)			

บริษัท รอยด์ ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด

ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๐

งบดุล		งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๐	
สินทรัพย์	บาท	รายได้ :-	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		รายได้จากดอกเบี้ยรับ	๒๒,๓๘๔.๕๔
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	<u>๕๕๕,๒๗๘.๐๒</u>	รวมรายได้	๒๒,๓๘๔.๕๔
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>๕๕๕,๒๗๘.๐๒</u>	ค่าใช้จ่าย :-	
ที่ดิน อาคาร ส่วนตกแต่งอาคาร (สุทธิ)	๕๓,๘๕๕,๕๗๗.๓๕	ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร	
สินทรัพย์อื่น		ค่าพาหนะเดินทาง	๗,๒๐๐.๐๐
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	๗๓,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	ค่าจัดทำบัญชี	๗,๐๐๐.๐๐
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	๖๕๐,๕๐๐.๐๐	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	๔,๕๒๕.๐๐
ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	<u>๔๑,๖๒๐.๘๔</u>	ค่าสอบบัญชี	<u>๑,๐๐๐.๐๐</u>
รวมสินทรัพย์อื่น	<u>๗๔,๔๔๒,๑๒๐.๘๔</u>	รวมค่าใช้จ่ายในการขาย	
รวมสินทรัพย์	<u>๑๒๕,๓๔๑,๓๗๖.๒๑</u>	และการบริหาร	๒๐,๑๒๕.๐๐
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		ภาษีเงินได้	๒,๗๗๗.๕๘
หนี้สินหมุนเวียน		รวมค่าใช้จ่าย	๒๒,๕๐๒.๕๘
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	๒,๗๗๗.๕๘	ขาดทุนสุทธิ	(๕๑๘.๐๔)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>๘,๐๐๐.๐๐</u>	กำไรสะสมยกมา	<u>๗๕,๗๒๕.๒๐</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๑๐,๗๗๗.๕๘	กำไรสะสมยกไป	<u>๗๕,๒๑๑.๑๖</u>
เจ้าหนี้เงินกู้ยืมกรรมการ	<u>๖๕,๒๕๕,๓๘๗.๐๗</u>	ขาดทุนสุทธิต่อหุ้น	(๐.๐๑)
รวมหนี้สิน	<u>๖๕,๒๖๖,๑๖๕.๐๕</u>		
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น ทุนจดทะเบียนหุ้นสามัญ			
๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท			
เป็นเงิน	<u>๖๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐</u>		
หุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว หุ้นสามัญ			
๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท			
เป็นเงิน	๖๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		
กำไร (ขาดทุน) สะสม	<u>๗๕,๒๑๑.๑๖</u>		
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>๖๐,๐๗๕,๒๑๑.๑๖</u>		
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>๑๒๕,๓๔๑,๓๗๖.๒๑</u>		
งบดุลนี้ได้รับอนุมัติจากที่ประชุม			
ผู้ถือหุ้นสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๑			
เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๑			
ขอรับรองว่างบดุลนี้ถูกต้องตามจริง			
ลงชื่อ (นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์)			
(นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์)			

บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด
เงินลงทุนในบริษัทอื่น
ปี ๒๕๓๖-๒๕๔๐

ลำดับ	ว.ด.ป. ที่ บันทึกบัญชี	เงินลงทุนใน	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
1	1/4/39	บริษัท ซีทีไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	2,200,000	-	ไม่มีเอกสารประกอบ แต่มีใบหุ้นจาก บริษัท ซีทีไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด ลงวันที่ 12/6/39 เลขที่ 179998- 329997 จำนวน 150,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นเอกสารแนบ
2	30/4/39	บริษัท ซีทีไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	2,000,000	-	
3	17/5/39	บริษัท ซีทีไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	5,000,000	-	
4	27/5/39	บริษัท ซีทีไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	800,000	-	
5	5/8/39	บริษัท ซีทีไอ แอสเซทส์ ลิสซิ่ง จำกัด	5,000,000	-	
			15,000,000	-	
6	31/5/39	บริษัท บงกชรัตน์ จำกัด	12,000,000	-	บริษัท ฯ กู้ยืมเงินจากกรรมการ (นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์) ไปลงทุน ในปี 2537 แต่มาบันทึกบัญชีปี 2539 เอกสารใบหุ้นของบริษัท บงกชรัตน์ จำกัด ณ วันที่ 15/8/37 เลขที่ 3600001- 6000000 จำนวน 2,400,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท แต่ชำระ 2,400,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 5 บาท
7	31/12/39	ธนาคาร เอเชีย จำกัด (มหาชน)	46,750,000	-	บริษัท ฯ กู้ยืมเงินจากกรรมการ (นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์) ไปซื้อหุ้น ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน 850,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 55 บาท เลขทะเบียนผู้ถือหุ้น 6008284028 เลขที่ใบหุ้น 00380100002300 วันที่ออกใบหุ้น 3/6/39
		รวม	73,750,000	-	

ง. ส่วนทางด้านบริษัทปรากฏว่าเดิมก่อนมีการเพิ่มทุน (วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕) บริษัท
มีผู้ถือหุ้นอยู่ ๗ คน โดยนายพิรพลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่จำนวน ๔,๕๕๕ หุ้น นายอนุศักดิ์ถือหุ้น ๑,๕๕๕ หุ้น
นายเกรียงถือหุ้นเพียง ๑,๐๐๐ หุ้น นายกิติถือหุ้น ๑,๐๐๐ หุ้น หุ้นนอกนั้นก็มียกอื่น ๆ ถือจนครบ
๑๐,๐๐๐ หุ้น แต่อยู่ๆ ก็ปรากฏในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทว่า เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ก่อนวันจดทะเบียนเพิ่มทุนประมาณเดือนเศษผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ ได้โอนขายหุ้นที่ตนถืออยู่แก่นายเกรียง จำนวน ๘,๕๕๕ หุ้น เมื่อรวมกับหุ้นที่นายเกรียงถืออยู่เดิม ๑,๐๐๐ หุ้น นายเกรียงจึงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ เกือบทั้งหมดของบริษัทไว้ ๙,๕๕๕ หุ้น นายกิตติคงถือหุ้นเพียง ๑ หุ้น สรุปแล้ว ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ บริษัทซึ่งมีหุ้นจดทะเบียนครั้งแรก ๑๐,๐๐๐ หุ้น มีผู้ถือหุ้น ๗ คน เปลี่ยนไปเป็นมีผู้ถือหุ้น ๒ คน คือนายเกรียงถือไว้ ๙,๕๕๕ หุ้น นายกิติ ถือไว้ ๑ หุ้น แต่ครั้งเมื่อมีการขอจดทะเบียนเพิ่มทุน ซึ่งยื่นคำขอต่อนายทะเบียนในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และนายทะเบียนรับจดทะเบียนให้ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ ผู้ลงชื่อในเอกสารคำขอจดทะเบียนเพิ่มทุน รายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือมติพิเศษของบริษัทและหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัท (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งเป็นเอกสาร ที่ต้องยื่นในการขอจดทะเบียนเพิ่มทุนต่อนายทะเบียนกลับเป็นนายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์ และนายพีรพล อิศราประสาท ผู้ถือหุ้นและกรรมการบริษัทที่ได้โอนขายหุ้นให้แก่นายเกรียงไปจนหมดสิ้นแล้ว เป็นผู้ลงชื่อ โดยนายเกรียงไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับดังกล่าวมาบ้างแล้วแต่ต้น แม้การโอนขายหุ้นดังกล่าว ของผู้ถือหุ้นเดิมแก่นายเกรียงจะได้ทำหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน มีพยาน ลงลายมือชื่อครบถ้วน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๕ แล้ว และได้มีการจดแจ้งลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ของบริษัทแล้วก็ตาม เห็นว่าการโอนซื้อขายหุ้นเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ระหว่างนายพีรพล นางสาววิชชุดา นางสาวกนกพร นายอนุศักดิ์ นายอนุรักษ์ นายกิติ ผู้โอนกับนายเกรียง ผู้รับโอน จำนวน ๘,๕๕๕ หุ้น ตามหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทจำกัด ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ จำนวน ๖ ฉบับที่แนบมาพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบบัญชีทำให้หุ้นเดิมของบริษัทจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มีนายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้น ๙,๕๕๕ หุ้น นายกิติ ๑ หุ้น โดยได้จดแจ้งลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นแล้วนั้น ได้ความว่าในปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นปีที่มีการโอนหุ้นเกือบทั้งหมดเป็นของนายเกรียงในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ บริษัทได้ปิดบัญชีเพื่อจัดทำงบดุลในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ ซึ่งกฎหมายกำหนดเป็น หลักการต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๗ วรรคแรก บัญญัติให้บริษัทเสนองบดุลเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นภายในสี่เดือนนับแต่วันที่ลงในงบดุลกล่าวคือ ต้องเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๐ และต้องส่งสำเนางบดุลไปยังผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีชื่อในทะเบียน ผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนวันประชุมใหญ่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๗ วรรคสอง ซึ่งปรากฏตามบันทึกในงบดุลของบริษัทปี ๒๕๓๕ ว่าได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๐ โดยนายอนุศักดิ์ และนายเกรียงเป็นผู้ลงชื่อรับรองแล้ว

(๒) ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๓๕ วรรคสอง บัญญัติว่า ให้เป็นหน้าที่ของกรรมการต้องส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ที่ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ทั้งหมดในเวลาที่ประชุมและรายชื่อผู้ที่ขาดจากเป็นผู้ถือหุ้นจำเดิมแต่วันประชุมสามัญครั้งที่แล้วมานั้นไปยังนายทะเบียนอย่างน้อยปีละครั้ง และมีให้ชักว่าวันที่สิบสี่นับแต่การประชุมสามัญ บัญชีรายชื่อนี้ให้มีรายการบรรดาที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๑๓๘ นั้นทุกประการ กล่าวคือในกรณีนี้กรรมการของบริษัทต้องส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปยังนายทะเบียน ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ถ้ากรรมการใดของบริษัทจำกัดไม่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและผู้ที่ยขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๑๑๓๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ความปรากฏว่าเดิมในชั้นที่นายเกรียงให้การในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้อง นายเกรียงให้การแต่เพียงว่า ผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ ของบริษัทไม่ได้สนใจในธุรกิจของบริษัทเพราะมีธุรกิจส่วนตัวอยู่แล้วนายเกรียงจึงเป็นผู้บริหารกิจการของบริษัทเองแต่ผู้เดียวเสมือนเป็นเจ้าของบริษัท โดยนายเกรียงไม่ได้ให้การถึงเลยว่า เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ ผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ ได้โอนขายหุ้นของตนทั้งหมดให้นายเกรียงทำให้นายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทถึง ๕,๕๕๕ หุ้น เมื่อผู้ถูกร้องอ้างในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าได้จ่ายเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่กู้จากนายทรงชัยให้นายเกรียงรับไปเป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด จึงทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้สนใจในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า นายเกรียงจะขายหุ้นเพิ่มทุนและรับเงินค่าหุ้นจากผู้ถูกร้องในปี ๒๕๓๕ ได้อย่างไร เพราะในปี ๒๕๓๕ ยังมีนายพิรพล เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทจำนวน ๔,๕๕๕ หุ้น และนายอนุศักดิ์ถือหุ้นจำนวน ๑,๕๕๕ หุ้น ซึ่งผู้ถูกร้องควรจะต้องซื้อหุ้นเพิ่มทุนจากนายพิรพลหรือนายอนุศักดิ์มากกว่า ถึงกับกล่าวหาว่านายเกรียงเป็นเจ้าของบริษัทกำมะลอ เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้าพิจารณาอีกด้านหนึ่งจะเห็นได้ว่านายพิรพลซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่และกรรมการของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด กับนายอนุศักดิ์ ซึ่งเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นรองของบริษัทโดยคนทั้งสองมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของผู้ถูกร้องกล่าวคือนายอนุศักดิ์เป็นผู้ค้ำประกันวงเงินกู้ที่นายเกษมจันทร์ กู้นายทรงชัยมาให้ผู้ถูกร้องกู้ต่อ ส่วนนายพิรพลเป็นผู้ทำสัญญาให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ถูกร้องแทนบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เพื่อให้ผู้ถูกร้องนำไปซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทของนายพิรพลและนายอนุศักดิ์เองซึ่งจะกลายเป็นเรื่องแปลกประหลาด บริษัทจึงต้องให้นายเกรียงเป็นผู้ออกหน้าดำเนินการ โดยให้นายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทและผู้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจำนวน ๕๕๐,๐๐๐ หุ้น

ไว้แต่ผู้เดียวเพื่อจัดการโอนขายให้ผู้ถูกร้องตามที่ได้ตกลงกับผู้ถูกร้องไว้ก่อน จึงจะพอฟังได้ แต่แทนที่ นายเกรียงจะให้การถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการฯ และผู้ถูกร้องก็มี สิทธินำพยานบุคคลและพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาข้อนี้มาแสดงให้เป็นที่น่าเชื่อถือในชั้นศาล รัฐธรรมนูญ แต่นายเกรียงกับผู้ถูกร้องก็กระทำเหมือนจะปกปิดข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ซึ่งหากฝ่ายผู้ถูกร้อง ได้กล่าวถึงข้อเท็จจริงนี้ในชั้นศาลรัฐธรรมนูญก็ย่อมเปิดโอกาสให้ผู้แทนของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ผู้ร้องซักค้านได้ แต่กลับปรากฏว่า ประธานศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือของศาลรัฐธรรมนูญถึงอธิบดี กรมทะเบียนการค้าขอให้ตรวจสอบบัญชีของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ๓ ประเด็น โดยเฉพาะ ประเด็นที่ ๒ ได้กำหนดมาให้ตรวจสอบการถือหุ้นหลังจากการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๕ ว่าหุ้นเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้มีการโอนขายให้แก่ผู้ถือหุ้นใหม่ผู้ใดบ้างในราคาเท่าใด มีสัญญาโอนหุ้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งผู้ถูกร้องก็ทราบ เพราะได้กล่าวไว้ในคำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ว่า “ในระหว่างการไต่สวนคดีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญ ก็ได้มีหนังสือแจ้งไปยังกรมทะเบียนการค้าให้ตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวด้วย และก็ปรากฏข้อเท็จจริง อย่างเดียวกัน” เมื่อข้อเท็จจริงดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้หามาเอง ย่อมเปิดโอกาสให้ผู้แทนของ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ผู้ร้องที่จะซักค้านทำลายน้ำหนักพยานหลักฐานดังกล่าว จึงแทบจะไม่มีส่วนช่วย ศาลรัฐธรรมนูญหยิบยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาอย่างถ่องแท้ได้เลย วันแต่ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญที่มีประสบการณ์จากการเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมมาแล้ว จึงพอจะสังเกตเห็นได้ถึง ความผิดปกติและความสำคัญในเรื่องนี้ แต่ก็เป็นเรื่องรายละเอียดค่อนข้างมากซึ่งอาจทำให้หลงหูหลงตา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคนอื่นๆ ไปได้เช่นกัน

ผลการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตามที่อธิบดีกรมทะเบียนการค้าแจ้งมายังศาลรัฐธรรมนูญว่า จากการตรวจสอบสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด และสำเนาสัญญา โอนหุ้นในบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ปรากฏว่าหุ้นเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้มีการโอนขายให้นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ จำนวน ๘,๕๕๕ หุ้นในราคา หุ้นละ ๑๐๐ บาท (เท่ากับราคามูลค่าของหุ้น) ดังนั้น ก่อนการเพิ่มทุนในปี ๒๕๓๕ หุ้นเดิมจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น จึงมีผู้ถือหุ้น ๒ คนดังนี้

นายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์ ถือหุ้น ๘,๕๕๕ หุ้น (รวมหุ้นเดิมของนายเกรียงอีก ๑,๐๐๐ หุ้น)

นายกิติ สินธุเสก ถือหุ้น ๑ หุ้น

รวม ๑๐,๐๐๐ หุ้น

ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงปรากฏในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๕ นายเกรียงไค้กลายเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทโดยบริษัทมีผู้ถือหุ้น ๒ คน ซึ่งสอดคล้องกับคำแถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดีของทนายความของผู้ถูกร้อง (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย) ที่แถลงสั้น ๆ ว่า “ฯลฯ เมื่อมีการเพิ่มทุนแล้วผู้ถือหุ้นเดิมได้มีการโอนขายหุ้นให้กับนายเกรียงไค้ก่อนแล้ว นายเกรียงไค้ใช้สิทธิในฐานะที่เป็นผู้ถือหุ้นเดิมเข้าไปซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท ฯลฯ” โดยนายเกรียงไค้ไม่ได้ให้การไว้ในชั้นสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องและผู้ถูกร้องไม่ได้ให้นำนายเกรียงไค้และพยานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแสดงในชั้นศาลรัฐธรรมนูญในปัญหาข้อนี้เป็นกิจจะลักษณะแต่อย่างใด เมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงส่วนนี้และวิธีการนำข้อเท็จจริงมาสู่ศาลรัฐธรรมนูญของฝ่ายผู้ถูกร้องประกอบเหตุผลอื่นๆ ดังวินิจฉัยไว้ข้างต้น และนำเอกสารคำขอจดทะเบียนเพิ่มทุน รายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม/และหรือมติพิเศษของบริษัท และหนังสือบริคณห์สนธิ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งได้ยื่นต่อนายทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ โดยมี นายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์ กับนายพีรพล อิศราประสาท กรรมการและผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทปี ๒๕๓๕ ได้ลงชื่อในเอกสารโดยนายเกรียงไค้ไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยมาพิจารณาประกอบแล้ว จึงยากจะเชื่อว่าข้อความที่ได้จดแจ้งในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทว่า เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๕ นายเกรียงไค้ถือหุ้นใหญ่จำนวน ๘,๘๘๘ หุ้น นายกิติถือหุ้น ๑ หุ้น จะเป็นการกระทำอย่างตรงไปตรงมาเพราะมีการซื้อขายหุ้นเพื่อลงทุนอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ บริษัทจำกัดยังคงต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด. ๕๐) ต่อเจ้าพนักงานประเมินตามแบบที่ อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด โดยในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. ๕๐) บริษัทต้องระบุรายการขายหรือโอนหุ้น (เฉพาะบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์) ในระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีภาษีลงในแบบ ภ.ง.ด. ๕๐ ไว้ที่หน้า ๘ เพื่อยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินภายในกำหนด ๑๕๐ วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่ว่าจะมียรายได้หรือไม่ก็ตาม ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๖๙ คือในปีภาษี ๒๕๓๕ รอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ บริษัทก็ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. ๕๐) ภายในเดือนพฤษภาคมของปีถัดไป

ผู้ทำคำวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ ขอให้กรมสรรพากรส่งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. ๕๐) ของบริษัท รอยัลลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในปีภาษี ๒๕๓๘ ปีภาษี ๒๕๓๙ ปีภาษี ๒๕๔๐ รวม ๓ ปี มาเพื่อประกอบการวินิจฉัย กรมสรรพากรได้มีหนังสือของกรมสรรพากร ที่ กค ๐๘๐๖/๕๖๕๔ ลงวันที่ ๑๐

กรกฎาคม ๒๕๔๓ ส่งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. ๕๐) ในปีภาษีดังกล่าวของ บริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ซึ่งได้ยื่นต่อกรมสรรพากรในเดือนพฤษภาคมของปีถัดไปมาแล้ว ปรากฏในหน้า ๘ ของสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ๕ (ภ.ง.ด. ๕๐) ของปีภาษี ๒๕๓๕ ของบริษัทว่า มิได้มีรายการขายหรือโอนหุ้นของบริษัทในระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ ลงไว้แสดงว่าในปี ๒๕๓๕ ไม่มีหลักฐานที่บริษัทแสดงต่อทางราชการว่าได้มีการขายหรือโอนหุ้นกัน ตามที่จดแจ้งไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นแต่อย่างใด ดังนั้นในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ จึงไม่มีหลักฐานที่บริษัทแจ้งต่อทางราชการว่าได้มีการซื้อขายหรือโอนหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นเดิม ๖ คน ผู้โอน กับนายเกรียงผู้รับโอนตามหนังสือสัญญาการโอนหุ้นในบริษัทจำกัดทั้งหกฉบับตามที่กล่าวอ้าง หลักฐาน ที่แสดงว่านายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทจำนวน ๘,๘๘๘ หุ้น และนายกิติถือ ๑ หุ้น ในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ จึงมีเพียงแต่ข้อความที่จดแจ้งไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทเท่านั้น แต่ไม่ปรากฏรายการการขายหรือโอนหุ้นของบริษัทในหลักฐานที่จะต้องยื่นต่อทางราชการในการเสียภาษี เงินได้นิติบุคคลประจำปี ๒๕๓๕ ทำให้ดูเหมือนจะจงใจแจ้งการโอนขายหุ้นไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ของบริษัทเท่านั้น มิได้ดำเนินการต่อไปให้มีผลตามกฎหมายอื่นอย่างจริงจัง เช่นนี้ย่อมจะต้องเชื่อ หลักฐานที่บริษัทยื่นต่อทางราชการยิ่งกว่าหลักฐานในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นซึ่งบริษัทสามารถทำขึ้นเอง ในภายหลังหรือเมื่อใดก็ได้

อีกทั้งกรณียังน่าเชื่อว่า กรรมการไม่ได้ส่งสำเนารายชื่อผู้ถือหุ้นที่จดแจ้งว่า บริษัท มีนายเกรียงและนายกิติเพียงสองคนถือหุ้นจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น โดยนายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ เกือบทั้งหมดไปให้นายทะเบียน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๓๕ วรรคสอง ในข้อ (๒) ดังกล่าวข้างต้น เพราะตามเอกสารที่กรมทะเบียนการค้าส่งไปให้คณะทำงานของผู้ร้องในชั้นสอบสวนมีเพียงบัญชีรายชื่อ ผู้ถือหุ้นตามที่แสดงไว้ในตารางแสดงบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจำนวน ๗ คน ของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ตามตาราง ๑ ในตอนต้นของปัญหาข้อ ๒ เท่านั้น ส่วนบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของ บริษัทที่มีนายเกรียงและนายกิติเป็นผู้ถือหุ้น ๒ คน มิได้ปรากฏหลักฐาน ณ สำนักงานทะเบียน หุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร (ตามหนังสือที่ พณ ๐๖๑๐/๑๒๗๖ ของกรมทะเบียนการค้า ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๓ แจ้งมายังผู้ทำคำวินิจฉัย) ด้วยเหตุนี้ นอกจากเป็นเรื่องผิดปกติน่ากังขาแล้ว ยังเป็นเรื่องอาจทำให้กรรมการต้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๖ ดังกล่าวข้างต้นอีกโสดหนึ่งด้วย น้ำหนักของข้ออ้างและ ข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงยังเป็นปัญหาไม่อาจรับฟังได้

ส่วนที่มีการจัดแจ้งไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทว่า หุ้นที่ออกใหม่จำนวน ๕๕๐,๐๐๐ หุ้น ในการจดทะเบียนเพิ่มทุนเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ ถือโดยนายเกรียง วงศ์วีระวัฒน์นั้น ก็นำส่งสัยเช่นกันโดยนายเกรียงเป็นกรรมการของบริษัท และถือหุ้นเดิมของบริษัทอยู่ ๑,๐๐๐ หุ้น นายเกรียงจึงมีสิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ไว้ทั้งหมดได้ ถ้าผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ ไม่ต้องการซื้อตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๒ แต่กรณีที่เป็นกรณีซื้อหุ้นที่ออกใหม่ในการเพิ่มทุนนั้น ตาม ป.พ.พ. ใต้บัญญัติ ขั้นตอนในการออกหุ้น และซื้อหุ้นที่ออกใหม่ไว้ในมาตราต่างๆ หลายมาตรา เช่น มาตรา ๑๑๗๒ มาตรา ๑๑๕๔ มาตรา ๑๒๐๗ มาตรา ๑๒๒๒ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่บริษัทจะต้องปฏิบัติตาม ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีการประชุมใหญ่วิสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อมีมติพิเศษในการเพิ่มทุน โดยคณะกรรมการ ต้องประชุมและมีมติให้เรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๗๑ วรรคสาม และ มาตรา ๑๑๗๒ ก่อนโดยมีรายงานการประชุมบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(๒) ต้องมีการออกหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญผู้ถือหุ้นและมีบันทึกรายงานการประชุมใหญ่ วิสามัญผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมใหญ่ ๒ ครั้ง ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๔ กล่าวคือการลงมติพิเศษของ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๑๒๒๐ ต้องมีการประชุมใหญ่วิสามัญ ๒ ครั้ง เพื่อลงมติให้ได้คะแนนเสียง ตามที่ ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๔ กำหนดไว้โดยให้ถือคะแนนเสียงที่ลงมติ ตามมาตรา ๑๑๕๒

(๓) กรรมการต้องจัดให้จดบันทึกรายงานการประชุม และข้อมติทั้งหมดของที่ประชุม ผู้ถือหุ้น และของที่ประชุมกรรมการลงไว้ในสมุดโดยถูกต้อง และสมุดนี้ให้เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงาน ที่ได้จดทะเบียนของบริษัทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๐๗

(๔) ในกรณีซื้อหุ้นที่ออกใหม่ กรรมการต้องทำคำเสนอขายหุ้นเป็นหนังสือบอกกล่าว ให้ผู้ถือหุ้นเดิมทุกๆ คนให้ซื้อหุ้นใหม่ ต้องลงวันเดือนปีและลายมือชื่อกรรมการระบุจำนวนให้ทราบว่า ผู้นั้นชอบที่จะซื้อได้ที่หุ้น และให้กำหนดเวลาว่าถ้าพ้นวันนั้นไปมิได้มีคำสนองมาแล้วจะถือว่าเป็นอัน ไม่รับซื้อหรือเมื่อวันที่กำหนดล่วงไปแล้วก็ดี หรือผู้ถือหุ้นได้บอกมาว่าไม่ต้องการซื้อหุ้นที่ออกใหม่ก็ดี กรรมการคนหนึ่งคนใดก็มีสิทธิซื้อไว้เองได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๓ เช่น นายเกรียง ต้องการซื้อหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทไว้เองแต่ต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุมกรรมการ หรือรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นว่าผู้ถือหุ้นคนใดไม่ต้องการซื้อหุ้นที่ออกใหม่บ้าง

เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการประชุมเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่ของบริษัท ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๗๒ มาตรา ๑๑๕๔ มาตรา ๑๒๐๗ และมาตรา ๑๒๒๒ ดังกล่าวข้างต้นนั้น กรรมการ ไม่ต้องแนบไปพร้อมคำขอจดทะเบียนเพิ่มทุนต่อนายทะเบียน แต่ต้องมีเก็บรักษาไว้ที่บริษัทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๐๗ แม้จะไม่ได้ความว่าเจ้าหน้าที่ของกรมทะเบียนการค้าได้ตรวจสอบเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการประชุมเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่ของบริษัทดังกล่าวหรือไม่ แต่ก็เป็นที่หน้าที่ของบริษัทจะต้องนำเอกสาร

ต่าง ๆ ดังกล่าวมาให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบดูเพราะเป็นผลประโยชน์ของบริษัทเอง หากไม่มีเอกสารเหล่านี้ ก็เป็นเรื่องง่ายแก่การรับฟัง โดยรับฟังได้ทันทีว่าการเพิ่มทุนและการออกหุ้นใหม่มิได้เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนด อาจถือว่าเป็นเรื่องการค้าที่ดำเนินที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

ส่วนเอกสารสัญญาโอนและรับโอนหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นเดิม ๖ คน ผู้โอนและนายเกรียงผู้รับโอน ซึ่งเป็นแบบของนิติกรรมหากไม่ทำตามเป็นโมฆะ ถือว่าหุ้นไม่โอนไป ยังเป็นของผู้ถือหุ้นคนเดิมอยู่ตามนัย คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๑๗๔/๒๕๘๗ เอกสารการโอนหุ้นดังกล่าวจึงเป็นเรื่องภายในของบริษัทระหว่าง ผู้โอนและผู้รับโอนซึ่งจะทำการเมื่อใดก็ได้ หรือจะทำย้อนหลังเมื่อใดก็ได้ไม่มีกำหนดเวลาแน่นอน

ระเบียบเกี่ยวกับการแนบเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่ของบริษัทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๗๒ มาตรา ๑๑๕๔ มาตรา ๑๒๐๗ และมาตรา ๑๒๒๒ ไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียนเพิ่มทุนปรากฏตามระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางที่พิมพ์ในหนังสือ ของกรมทะเบียนการค้า เรื่อง ระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๘ จัดพิมพ์โดยเงินกองทุนกรมทะเบียนการค้า ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อปี ๒๕๓๘ อธิบดีกรมทะเบียนการค้าในฐานะนายทะเบียนกลางอาศัยอำนาจตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๑๕ ออกคำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ที่ ๑/๒๕๓๘ เรื่อง ให้ใช้ระเบียบ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๘ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๘

๒. ต่อมาในคดีกร ๘ ในขณะนั้นซึ่งรักษาราชการแทนอธิบดีกรมทะเบียนการค้า นายทะเบียนกลาง อาศัยอำนาจตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๑๕ ออกคำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ที่ ๓/๒๕๓๘ เรื่อง ให้ใช้ระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๘ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๘ (วันเดียวกับคำสั่งที่อธิบดีกรมทะเบียนการค้าออกใช้บังคับตามข้อ ๑)

๓. คำสั่งตาม ๒ มีสาระสำคัญ คือ แก้ไขรายละเอียดคำขอจดทะเบียนและเอกสารประกอบ คำขอจดทะเบียนตามประเภทของการจดทะเบียนแนบท้ายระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๘ กล่าวคือ ให้อำนาจนายทะเบียนรับจดทะเบียน คำขอจดทะเบียนได้ โดยผู้ขอจดทะเบียนไม่ต้องมีเอกสารประกอบคำขอจดทะเบียนตามที่ระบุไว้ใน ระเบียบ ฯ ตัวอย่างเช่น ลำดับที่ ๕ ของรายละเอียดประเภทการจดทะเบียนระบุว่าคำขอจดทะเบียนและ เอกสารประกอบการจดทะเบียนนิติพิเศษของบริษัทให้เพิ่มทุนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๘ และมาตรา ๑๑๕๔ ซึ่งข้อความในระเบียบมีว่าผู้ขอจดทะเบียนจะต้องส่งเอกสารอันเป็นที่มาของคำขอ จดทะเบียนเป็นเอกสารประกอบคำขอจดทะเบียน อาทิเช่น

ก. สำเนาหนังสือบอกกล่าวนัดประชุมคณะกรรมการ พร้อมด้วยหลักฐานการส่งคำบอกกล่าวนัดประชุมนั้นไปยังกรรมการทุกคน หรือหลักฐานที่ได้รับทราบนัดประชุมของกรรมการทุกคน

ข. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการที่ปรากฏมติให้เรียกนัดประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาเรื่องกรรมการ และหรืออำนาจกรรมการ (หรือเรื่องอื่นๆ เช่น การเพิ่มทุนบริษัทโดยมติพิเศษตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๔ มาตรา ๑๒๒๐)

ค. สำเนาบัญชีรายชื่อซึ่งปรากฏลายมือชื่อกรรมการที่ได้เข้าประชุมคณะกรรมการ

ง. สำเนาหนังสือบอกกล่าวนัดประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาเรื่องกรรมการและหรืออำนาจกรรมการ พร้อมด้วยหลักฐานการส่งหนังสือบอกกล่าวนัดประชุมนั้นไปยังผู้ถือหุ้นทุกคนหรือหลักฐานที่รับทราบการนัดประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น หรือหนังสือพิมพ์ที่ลงโฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี (ถ้าเป็นกรณีประชุมเรื่องเพิ่มทุนก็เป็นเรื่องของ ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๕๔ มาตรา ๑๒๔๔ มาตรา ๑๒๔๕ และมาตรา ๑๒๒๐)

จ. ... ฯลฯ

ฉ. สำเนาบัญชีรายชื่อที่ปรากฏลายมือชื่อผู้ถือหุ้นที่ได้เข้าประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น

๔. แต่คำสั่งตามข้อ ๒ ให้ยื่นเพียงคำขอจดทะเบียนโดยไม่ต้องส่งเอกสารประกอบตามข้อ ๓

๕. วัตถุประสงค์เป็นการภายในของคำสั่งตามข้อ ๒ และไม่ต้องส่งเอกสารประกอบตามข้อ ๓ มีสาระสำคัญ ๒ ประการ คือ

(๑) ลดภาระงานของข้าราชการที่ไม่ต้องตรวจและรับผิดชอบกับเอกสารประกอบคำขอจดทะเบียน และไม่ต้องถูกหมายเรียกไปเป็นพยานศาล

(๒) ยกภาระความรับผิดชอบ ความถูกต้องของเอกสารประกอบคำขอจดทะเบียนไปให้บริษัทจำกัดรับผิดชอบ แต่ต้องมีเก็บไว้ที่บริษัท และเพื่อลดจำนวนเอกสารที่ทางราชการต้องเก็บ และเผยแพร่แก่ประชาชนหรือใช้อ้างอิงในการดำเนินคดีทางศาลระหว่างเอกชนกับเอกชน

๖. ผลของการออกคำสั่งตามข้อ ๒ เป็นการปิดภาระความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามบทบัญญัติ ป.พ.พ. บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนบริษัท ของทางราชการและข้าราชการโดยสิ้นเชิง ทำให้ประชาชนไม่สามารถตรวจสอบการปฏิบัติราชการของทางราชการว่า การจดทะเบียนต่างๆ ทำถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายหรือไม่ เพราะเอกสารที่ทางราชการมีอยู่สำหรับให้ประชาชนตรวจสอบอ้างอิงเป็นพยานต่อศาลมีเพียงคำขอจดทะเบียนเท่านั้น จึงเกิดปัญหาคิดว่าการใช้บังคับกฎหมาย (ป.พ.พ.) โดยปิดภาระไปให้บริษัทจำกัดเช่นนี้ ได้คุ้มครองประชาชนผู้ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับบริษัทจำกัดนั้นหรือไม่ เพียงใด และสมเจตนารมณ์ของ ป.พ.พ. และสมประโยชน์ของทางราชการแล้วหรือไม่ การแก้ไข

ระเบียบเพื่อเปิดช่องให้บริษัทสามารถหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายได้เช่นนี้ ย่อมไม่ใช่ความมุ่งหมายของทางราชการในอันที่รักษาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นแน่ และยังมีผลทำให้น้ำหนักของเอกสารที่เก็บไว้ที่บริษัทมีน้ำหนักน้อยกว่าเอกสารที่ยื่นต่อทางราชการ ที่แสดงว่าเอกสารดังกล่าวมีอยู่จริงในตอนจดทะเบียนซึ่งไม่เป็นผลดีต่อบริษัทที่กระทำการโดยฝ่าฝืนกฎหมายเช่นกัน

อย่างไรก็ดี กรณีคดีนี้เมื่อตามรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของเจ้าหน้าที่กรมทะเบียนการค้าไม่ปรากฏว่าบริษัทมีเอกสารดังกล่าวมายืนยันข้อเท็จจริงว่า บริษัทได้ดำเนินการประชุมเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่ตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติไว้ครบถ้วนแล้ว คำพิพากษณ์ที่กไว้ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทประการเดียวว่า บริษัทได้มีการเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่อีก ๕๕๐,๐๐๐ หุ้น โดยนายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นที่ออกใหม่ทั้งหมดในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ จึงยากที่จะมีน้ำหนักให้เชื่อได้ว่าเป็นความจริง

ส่วนขั้นตอนการจดทะเบียนเพิ่มทุนต่อนายทะเบียนนั้นเป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติให้บริษัทต้องไปแจ้งให้ทางราชการรับทราบโดยกรอกข้อความลงในแบบพิมพ์ของทางราชการถึงการดำเนินงานของบริษัทตามที่กฎหมายบัญญัติบังคับไว้ให้ต้องแจ้งโดยมีเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น เมื่อทางราชการรับทราบโดยรับจดทะเบียนให้แล้วก็จะเป็นหลักฐานทางเอกสารมหาชนที่ประชาชนทั่วไปที่ประสงค์จะติดต่อทำนิติกรรมกับบริษัทสามารถขอตรวจดูได้เท่านั้น ส่วนจะมีการเพิ่มทุนจริงหรือไม่ หรือมีผู้ใดเป็นผู้ถือหุ้นที่ออกใหม่ในการเพิ่มทุน เป็นเรื่องภายในของบริษัทที่ยากที่บุคคลภายนอกจะไปล่วงรู้ความจริงในส่วนนี้ได้

นอกจากนี้ การที่ปรากฏในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทว่า ผู้ถือหุ้นเดิมโอนขายหุ้นของตนให้นายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทเกือบทั้งหมดจึงกลายเป็นว่า บริษัทมีผู้ถือหุ้นในจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น ๒ คน คือ นายเกรียง และนายกิติ โดยที่ ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๕๗ บัญญัติว่า “บุคคลใดๆ ตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปจะเริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัทจำกัดก็ได้ด้วยเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิและกระทำการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้” และมาตรา ๑๒๓๗ บัญญัติว่า “นอกจากนี้ศาลอาจสั่งให้เลิกบริษัทจำกัดด้วยเหตุต่อไปนี้คือ (๔) ถ้าจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือไม่ถึงเจ็ดคน” อันเป็นบทบัญญัติเสมือนหนึ่งว่า ผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดต้องมีอย่างน้อยเจ็ดคนซึ่งตามคำให้การของนายเกรียงและผู้ถูกร้องต่างก็ทราบข้อกฎหมายนี้เป็นอย่างดี แม้กฎหมายมิได้บัญญัติไว้เด็ดขาดว่า บริษัทจำกัดนั้นต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยเจ็ดคนเสมอไป แต่ถ้าผู้ถือหุ้นคงเหลือไม่ถึงเจ็ดคนและไม่มีผู้ใดร้องต่อศาลบริษัทจำกัดนั้นก็อาจดำรงอยู่ได้ การที่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทโอนขายหุ้นเดิมของตนให้นายเกรียงและนายกิติถือหุ้นเพียง ๒ คน แม้จะถือไม่ได้ว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย

แต่ก็ยังเป็นปัญหาอยู่ว่า ทุกคนทราบดีว่ากรณีดังกล่าวเป็นการกระทำที่มีกฎหมายบัญญัติให้ศาลอาจสั่งเลิกบริษัทได้ และมีวิธีการอื่นอีกมากมายที่จะใช้ได้เพื่อมิให้เกิดการกระทำที่จะเกิดผลตามกฎหมายเช่นนี้ ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องโอนขายหุ้นกันจริงผู้ถือหุ้นย่อมคิดถึงปัญหาและหาทางออกด้วยวิธีอื่นที่ง่ายและดีกว่านี้ได้ คงไม่ใช่วิธีการให้มีผู้ถือหุ้น ๒ คน อันเป็นการแก้ปัญหาด้วยวิธีการสร้างปัญหา เฉพาะที่พิจารณาตอนนี้จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีการที่เสี่ยงต่อปัญหาว่าบริษัทยังดำรงอยู่ได้หรือไม่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น นอกจากจะมีปัญหาว่าบริษัทมีผู้ถือหุ้น ๒ คน จะประชุมผู้ถือหุ้นได้อย่างไรแล้ว ยังเห็นได้ชัดว่าบริษัทอาจมีพฤติการณ์เลี่ยงกฎหมายในเรื่องการโอนซื้อขายหุ้นที่ออกใหม่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๓ ดังคำวินิจฉัยข้างต้นอยู่ในที่ ทำให้เป็นปัญหาสะท้อนกลับไปถึงข้อเท็จจริงในคดีนี้ว่า การดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายและผิดปกติไปเสียทุกกรณี เช่นนี้ น่าสงสัยว่าจะเกิดจากผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทรวมทั้งนายเกรียงด้วย ซึ่งเป็นบุคคลในกลุ่มเดียวกับผู้ถูกร้องได้ร่วมมือร่วมใจกันทำหลักฐานขึ้นในภายหลังเพื่อจะให้นายเกรียงเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทสำหรับถือหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทที่ออกใหม่ต่อไปตามข้อตกลงรับเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนจากผู้ถูกร้องที่มีอยู่ต่อกันก่อนแล้ว เพื่อให้สมจริงสมจังยิ่งขึ้นว่า นายเกรียงเป็นผู้ตกลงขายหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถูกร้องและได้รับเงินค่าหุ้นจากผู้ถูกร้องไปแล้วจริง ถ้าสิ่งนี้เป็นสาเหตุก็อาจเป็นคำตอบของการดำเนินการดังกล่าวได้ทั้งหมดเมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมขัดต่อข้ออ้างและเหตุผลที่ผู้ถูกร้องนำมาอ้างต่อศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าในด้านผู้ถูกร้องยังไม่มีคำตอบให้ศาลรัฐธรรมนูญเชื่อถือได้แต่ประการใด

กรณียังมีเรื่องผิดปกติพิรุณอีก เพราะปราศจากเหตุผลที่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทจะยินยอมโอนหุ้นของตนให้นายเกรียงโดยไม่เข้าถือหุ้นที่ออกใหม่ตามสัดส่วนของตนเพื่อรักษาสิทธิในการบริหารจัดการทรัพย์สินของบริษัทปล่อยให้ นายเกรียงเพิ่มทุนและออกหุ้นใหม่เพื่อขายหุ้นที่ออกใหม่ทั้งหมดแก่ผู้ถูกร้อง (เหลือไว้ ๒ หุ้น) แต่ผู้เดียว เสมือนจะยกการบริหารจัดการทรัพย์สินของบริษัททั้งหมดให้นายเกรียง โดยตอนแรกดูเหมือนจะยกบริษัทให้นายเกรียงเหมือนที่นายเกรียงอ้างว่าตนเองเป็นเจ้าของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ในตอนหลังกลับกลายเป็นสิ่งที่นายเกรียงดำเนินการไปทั้งหมดเพื่อโอนหุ้นให้ผู้ถูกร้อง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกันเช่นนี้ คงไม่ต้องบอกว่ากรรมการและผู้ถือหุ้นยอมดำเนินการเช่นนี้เพราะเห็นแก่นายเกรียงที่ดูแลกิจการของบริษัทอย่างเป็นเจ้าของดังนายเกรียงอ้าง หรือเป็นเพราะสาเหตุมาจากกลุ่มของผู้ถูกร้องประสงค์จะเข้าถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว ซึ่งก็มีปัญหาตามมาว่า กลุ่มผู้ถูกร้องเข้าไปถือหุ้นเกือบจะโดยสิ้นเชิงทั้ง ๆ ที่ตอนแรกเป็นการชำระเงินให้ล่วงหน้าเพื่อมิให้มีปัญหา แต่ตอนหลังกลุ่มผู้ถูกร้องรับโอนหุ้นไปโดยชำระเงินค่าหุ้นไม่ครบ ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท กลุ่มผู้ถูกร้องกลับมีปัญหามาต้องขายหุ้นคืนแก่นายเกรียง อันแสดงว่า

นายเกรียงกับพวกไม่ได้แสดงความไว้วางใจผู้ถูกร้องเหมือนที่อ้างกัน ซึ่งหากเป็นจริงก็ขัดกัน และพฤติการณ์ยังจะกลายเป็นว่านายอนุศักดิ์ นายกฤษนันท์ นายเกรียงกับพวก ร่วมกันให้ผู้ถูกร้องกู้เงินมาเพื่อซื้อหุ้นของบริษัทของพวกตนทั้งที่มีได้มีสิทธิ์หรือดำเนินกิจการใดให้เป็นขึ้นเป็นอันดังได้กล่าวมาแล้ว ทำนองอัญญาซื้อขายขมขาย อันดูเหมือนผู้ถูกร้องจะถูกเอารัดเอาเปรียบจากบุคคลกลุ่มนี้ แต่หากกลับกันถ้ากรณีตามที่อ้างไม่เป็นความจริง ก็แสดงถึงบุญบารมีของผู้ถูกร้องและกลุ่มบุคคลเหล่านี้ให้ความเคารพนับถือผู้ถูกร้องด้วยความจริงใจ ซึ่งกรณีจะเป็นเช่นใดอาจพิจารณาได้จากกลุ่มของผู้ถูกร้อง ประสงค์จะเข้าไปลงทุนเพื่อบริหารธุรกิจของบริษัทตามที่อ้างหรือไม่ ดังจะได้กล่าวต่อไป

จ. ผู้ถูกร้องได้อ้างต่อนายกฤษนันท์และกรรมการคนอื่นของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ว่า ต้องการกู้ยืมเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปให้ภริยาและบุตรลงทุนทำธุรกิจ โดยนายกฤษนันท์อ้างว่าไม่ทราบที่ผู้ถูกร้องจะทำธุรกิจอะไร เมื่อได้เงินที่กู้ไปแล้วผู้ถูกร้องก็อ้างว่าได้นำไปจ่ายให้นายเกรียงเป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ทั้งหมดทั้งๆ ที่กรรมการและผู้ถือหุ้นของทั้งสองบริษัทเป็นบุคคลๆ คนเดียวกันหลายคน ซึ่งจะวินิจฉัยในรายละเอียดต่อไปในภายหลังถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว เมื่อนายเกรียงได้ดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัทอีก ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และออกหุ้นใหม่อีก ๕๕๐,๐๐๐ หุ้น รวมกับทุนเดิมและหุ้นเดิมของบริษัทจึงเป็นทุน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๖๐๐,๐๐๐ หุ้น แล้วนายเกรียงได้โอนขายหุ้นทั้งหมดให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องรวม ๕ คน เป็นจำนวน ๕๕๕,๕๕๕ หุ้น คิดเป็นเงินจำนวน ๕๕,๕๕๕,๘๐๐ บาท คงเหลือหุ้นไว้สำหรับนายเกรียงและนายกิตติคนละ ๑ หุ้น ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ ซึ่งห่างจากวันจดทะเบียนเพิ่มทุน (วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๕) ประมาณ ๕ เดือน โดยผู้ถูกร้องต้องกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นซึ่งอาจต้องเสียดอกเบี้ยอีกต่างหากในระยะเวลา ๕ เดือน เพื่อชำระหนี้ค่าซื้อหุ้นแก่นายเกรียงหรือถ้าผู้ถูกร้องยังไม่นำเงินจำนวนนี้ไปชำระแก่นายเกรียงก่อน แต่นำไปฝากธนาคารไว้นับแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ จนกว่าจะถึงวันรับโอนหุ้นในเดือนมีนาคม ๒๕๔๐ จึงจะชำระก็จะได้ดอกเบี้ยจากธนาคารตามอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยในขณะนั้นร้อยละ ๕.๗๕ ต่อปี ในระยะเวลาประมาณ ๗ เดือน เป็นเงินประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เมื่อคิดถึงทางได้ทางเสียทุกอย่างแล้ว จึงไม่น่าจะเป็นไปได้ที่ผู้ถูกร้องจะเอาเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปชำระค่าหุ้นแก่นายเกรียงก่อนมีการโอนหุ้นดังที่อ้าง

ฉ. ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องได้รับโอนหุ้นทั้งหมดของบริษัทจากนายเกรียงแล้ว ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทก็ไม่ปรากฏว่า ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องเข้าไปเป็นผู้บริหารจัดการบริษัท โดยเป็นกรรมการของบริษัทแต่อย่างใด คงถือหุ้นไว้เฉยๆ และตามงบดุลของบริษัทในปี ๒๕๓๕ ปี ๒๕๔๐ บริษัทก็ไม่มีรายได้จากกิจการของบริษัทคงมีรายได้ทั้งสองปีจากเงินปันผล จำนวน

๑,๐๒๐,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยจำนวน ๒๒,๓๘๕.๕๕ บาท เท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้นภริยาของผู้ถูกร้อง ยังได้อोनหุ้นส่วนที่ตนถือจำนวน ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น ให้แก่นางกัญญารีย์ ในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ภายหลังจากวันที่ได้รับโอนหุ้นจากนายเกรียงเพียง ๗ เดือน ไม่ว่าจะโดยเหตุผลอะไรก็ตาม ดั่งนี้ที่ผู้ถูกร้อง อ้างว่าได้กู้ยืมเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบุคคลอื่นเพื่อให้ภริยาและบุตรนำไปลงทุนทำธุรกิจ ในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด พฤติการณ์ไม่ปรากฏว่าภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องเข้าไปลงทุน เพื่อบริหารธุรกิจของบริษัท จึงขัดแย้งกับข้ออ้างของผู้ถูกร้องแสดงให้เห็นว่ามีได้มีความประสงค์ตามที่ ผู้ถูกร้องอ้าง

ส่วนภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสี่คนจะเข้าไปมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทได้อย่างไร หุ้นดังกล่าวทั้งหมดก็เป็นทรัพย์สินของภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องไม่ใช่ทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง แม้ภริยา ของผู้ถูกร้องจะโอนหุ้นเฉพาะจำนวนที่ตนถืออยู่ในเวลาสั้นๆ เพียง ๗ เดือน ให้นางกัญญารีย์ โดยได้รับความจากนายกฤษณ์นัทรว่าเป็นพี่สาวของนายอนุศักดิ์ จึงไม่ใช่เป็นบุคคลภายนอกแต่เป็นบุคคล ในกลุ่มเดียวกันโดยผู้ถูกร้องอ้างในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่า เนื่องจากหุ้นของธนาคารเอเชีย (มหาชน) จำกัด ที่ผู้ถูกร้องและภริยานำไปเป็นหลักทรัพย์จำนำเป็นประกันเงินกู้จำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่กู้จากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มีมูลค่าตกต่ำลง ราคาหุ้นไม่คุ้มกับจำนวนเงินที่บริษัท ให้ผู้ถูกร้องกู้ไปตามสัญญาทั้งสามฉบับ กรรมการของบริษัทจึงให้ภริยาของผู้ถูกร้องโอนหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ที่ถืออยู่จำนวน ๑๑๕,๕๕๘ หุ้น แก่นางกัญญารีย์ซึ่งเป็นพี่สาวนายอนุศักดิ์ และเป็นพนักงานการเงินชั้นผู้ใหญ่ของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้รับโอนถือไว้เพื่อเป็น หลักทรัพย์จำนำเพิ่มเติมแทนบริษัทโดยมีข้อตกลงว่านางกัญญารีย์จะโอนหุ้นทั้งหมดคืนแก่ผู้โอน เมื่อ ผู้ถูกร้องชำระหนี้แก่บริษัทครบถ้วนแล้ว โดยมีนายลิขิต ศิรินารัตน์ พยานผู้ถูกร้องมาเบิกความสนับสนุน และมีเอกสารเป็นบันทึกต่อท้ายหนังสือสัญญาโอนหุ้นระหว่างภริยาผู้ถูกร้องผู้โอนกับนางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์ ผู้รับโอนตกลงจะโอนหุ้นคืนผู้โอนเมื่อผู้ถูกร้องชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ครบถ้วนแล้วเป็นหลักฐาน ซึ่งจะเป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือมีเหตุผล รับฟังได้หรือไม่ก็ตาม หุ้นจำนวนดังกล่าวก็ไม่ใช่ทรัพย์สินของผู้ถูกร้องไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สิน ของผู้ถูกร้องแล้ว จึงไม่ต้องวินิจฉัยคำให้การของนายลิขิตพยานผู้ถูกร้องเกี่ยวกับเหตุผลและวิธีการโอนหุ้น ของภริยาผู้ถูกร้องว่าทำไมจึงต้องโอนไปเป็นของนางกัญญารีย์ จันทรวพวงศ์ก่อน อีกต่อไป

อนึ่ง ยังมีข้อน่าสังเกตว่า หลังจากที่ผู้ถูกร้องเอาเงินที่กู้จากนายกฤษณ์นัทรจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จ่ายให้นายเกรียงครบถ้วนในกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ แล้วก็ได้รับความจากผู้ถูกร้องและนายกฤษณ์นัทรว่า ผู้ถูกร้องได้ทำสัญญากู้เงินจำนวนดังกล่าวกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในเดือนมกราคม

๒๕๔๐ หลังจากนั้นนายเกรียงจึงได้ออนหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด จำนวน ๕๕,๕๕๕,๘๐๐ บาท แก่ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องในเดือนมีนาคม ๒๕๔๐ ซึ่งห่างจากวันที่นายเกรียงเข้าถือหุ้นที่ออกใหม่ในเดือนมิถุนายน ๒๕๓๕ ถึง ๕ เดือน ตามพฤติการณ์ดังกล่าวน่าจะเป็นการทอดเวลาให้เงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีที่มาจากการกู้ยืมกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เสียก่อนแล้วจึงค่อยมีการทำการโอนซื้อขายหุ้นกันภายหลังก็อาจจะเป็นได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาทั้งหมด ข้ออ้างและพยานหลักฐานของผู้ถูกร้องยังไม่มีน้ำหนักพอจะให้เชื่อได้ว่าการซื้อขายหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ระหว่างนายเกรียงกับผู้ถูกร้องด้วยเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องได้กู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาจ่ายให้นายเกรียงดังที่กล่าวอ้าง

ปัญหาข้อ ๓ สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มีข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่ ตามปัญหาข้อนี้ควรวินิจฉัยก่อนว่า

๑. การที่ผู้ถูกร้องกับบริษัทได้ทำสัญญากู้ยืมกันในลักษณะเช่นนี้มีกฎหมายห้ามหรือไม่
๒. ผู้ลงชื่อในฐานะผู้ให้กู้มีอำนาจลงชื่อในสัญญาหรือไม่ และ
๓. สัญญากู้เงินจะต้องปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากรหรือไม่

๑. ผู้ถูกร้องอ้างว่า ก่อนทำสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับ ผู้ถูกร้องได้รับเงินที่กู้จำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปก่อนเป็นงวดๆ รวม ๑๓ งวดแล้ว จึงได้ทำสัญญากู้ยืมรวมเงินที่รับไปทุกงวด โดยแบ่งเป็นสัญญากู้สามฉบับ เห็นว่าสัญญากู้ยืมเงินอาจจะรวมเงินจำนวนที่กู้ยืมในครั้งก่อนๆ มารวมไว้ในสัญญาฉบับเดียวกันได้ ไม่มีกฎหมายห้าม หนี้ตามสัญญาดังกล่าวอาจบังคับกันได้ตามกฎหมายจึงชอบที่จะทำได้ หากผู้ให้กู้นำหลักฐานการกู้ยืมเงินตามสัญญาเงินมาฟ้องเรียกเงินที่กู้ในทางแพ่ง ผู้กู้ก็ต้องรับผิดชอบตามจำนวนที่ปรากฏในสัญญา (เทียบตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๑๒๑/๒๕๓๕)

๒. ส่วนข้อที่ว่า ผู้ลงชื่อในฐานะผู้ให้กู้ในสัญญากู้ยืมเงินไม่มีอำนาจลงชื่อแทนบริษัทนั้น เห็นว่าบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เป็นนิติบุคคล ผู้มีอำนาจลงชื่อกระทำการผูกพันบริษัทได้นั้นคือกรรมการตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัทลงลายมือชื่อและประทับตราบริษัท ซึ่งเป็นการกระทำในฐานะผู้แทนบริษัทนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐ แต่ตามสัญญาทั้งสามฉบับในคดีนี้ ปรากฏว่านายพิรพล อิศราประสาธ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารของบริษัทซึ่งมิใช่กรรมการของบริษัทเป็นผู้ลงชื่อและประทับตราบริษัทแทนบริษัท แต่ได้ความจากการถอดเทปบันทึกเสียงคำอภิปรายของผู้ถูกร้องชี้แจงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ ว่า

“ในเรื่องที่ ๔ บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ขาดทุนในปี ๒๕๔๐ แล้วจะเอาเงินที่ไหลมาปล่อยกู้ ผมเรียนกับท่านประธานว่า หลังจากที่ได้มีการอภิปรายในสภาเมื่อวานนี้ ทางบริษัทได้ทำหนังสือชี้แจงท่านประธานผ่านมายังผมขอได้ชี้แจงต่อท่านประธานและได้นำหนังสือให้กับท่านประธานด้วย ผมขออนุญาตท่านประธานจะได้มอบให้ไว้เป็นหลักฐานต่อไป แต่ก่อนอื่นผมขออนุญาตอ่านเป็นบางตอนนะครับ ไม่อ่านทั้งหมดนะละ ในใบมอบอำนาจนี้ผมจะอ่านเพียงส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวผม ผลประกอบการของบริษัทมีกำไรสะสมเมื่อสิ้นปี ๒๕๓๘ เป็นเงิน ๗๔,๗๓๕,๐๕๖.๖๕ บาท บริษัทจึงสามารถให้กู้ยืมกับ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ทั้ง ๓ ครั้งเป็นจำนวนเงิน ๔๕ ล้านบาทได้ บริษัทเพิ่งประสบภาวะขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เป็นจำนวนเงิน ๕๖,๗๒๘,๗๕๒.๒๑ บาท ซึ่งการขาดทุนที่เกิดขึ้นหลังจากบริษัทให้ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ กู้ยืมครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ไปแล้ว จึงเรียนมาเพื่อ ๆพลฯ ท่านได้โปรดชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง ขอแสดงความนับถือ กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทคุณกฤษณ์นทร์ พลฤทธิ์ ผมก็จะได้ออกเอกสารฉบับนี้ให้กับท่านประธานต่อไป”

นอกจากนั้นบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ยังได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ ยืนยันว่าผู้ถูกร้องเป็นลูกหนี้ของบริษัทต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องอีกด้วย

ใจความในหนังสือของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ผู้ถูกร้องนำมาอ่านในสภาผู้แทนราษฎร และได้มอบให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นหลักฐานไว้แล้ว กับหนังสือของบริษัทถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องดังกล่าว แสดงว่าการที่ผู้ถูกร้องทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัทโดยนายพีรพลผู้ลงชื่อในฐานะผู้ให้กู้ไม่ใช่กรรมการบริษัท แต่ต่อมาในภายหลังบริษัทได้มีหนังสือถึงบุคคลภายนอกยืนยันและรับเอาผลของนิติกรรมที่นายพีรพลกระทำการกระทำของนายพีรพลแม้จะถือไม่ได้ว่าได้กระทำในฐานะผู้แทนบริษัท แต่ก็เห็นได้ว่าได้ทำในฐานะเป็นตัวแทนของบริษัท ทั้งบริษัทก็ได้รับเอาผลของนิติกรรมนั้นเป็นของบริษัทแล้ว นายพีรพลจึงมีอำนาจลงชื่อในฐานะผู้ให้กู้แทนบริษัทได้ (เทียบตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๗๐๘/๒๕๑๖)

๓. บริษัทไม่ได้ใช้สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับเป็นพยานหลักฐานฟ้องร้องคดีทางแพ่ง สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับจึงไม่ต้องปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๐๔ ประกอบมาตรา ๑๑๘

ปัญหาต่อไปจึงมีว่าสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มีข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่ โดยจะวินิจฉัยเฉพาะสัญญากู้ยืมเงินในแง่ของบริษัทก่อน

สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับมีข้อความในข้อ ๑ ตรงกันทุกฉบับว่า “ผู้กู้ตกลงกู้เงินจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผู้ให้กู้ และผู้ให้กู้ตกลงให้ผู้กู้ กู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขต่างๆ ของสัญญา” กล่าวคือ ตกลงดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี กำหนดชำระคืนภายใน ๕ ปี โดยผู้ถูกร้องมีหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น มาจำหน่ายเป็นประกัน

พยานหลักฐานของผู้ร้องได้ความว่า ผู้ถูกร้องได้ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ว่า ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท ๓ ฉบับจำนวนเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวเป็นเท็จกล่าวคือไม่มีการกู้ยืมเงินกันจริง พอวันรุ่งขึ้น (วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒) บริษัทก็ได้มีหนังสือถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามโดยนายกฤษฎนันทร์กรรมการผู้จัดการของบริษัท ยืนยันว่า บริษัทมีกำไรจากผลการประกอบกิจการในปี ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ บริษัทจึงสามารถให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในปี ๒๕๔๐ ได้ บริษัทเพิ่งขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน ๕๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐ ภายหลังที่บริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมไปครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ไปแล้ว ดังปรากฏตามข้อความที่ผู้ถูกร้องอ่านในสภาผู้แทนราษฎรเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรกดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นครั้งแรกที่บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ให้กู้และผู้ถูกร้องเปิดเผยและยืนยันต่อสาธารณชนว่า ผู้ถูกร้องได้กู้ยืมเงินของบริษัทโดยบริษัทเอาเงินผลกำไรจากการประกอบกิจการในปี ๒๕๓๕ มาให้ผู้ถูกร้องกู้ โดยผลจากการยืนยันของบริษัทและผู้ถูกร้องดังกล่าว แสดงว่าผู้ถูกร้องได้รับเงินที่กู้จากบริษัทไปในปี ๒๕๔๐ ตามสัญญาที่ทำกันในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๐ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐

สำหรับข้อความตอนนี้ มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยว่า ข้ออ้างของผู้ถูกร้องในสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวจะรับฟังได้เพียงใดหรือไม่ ได้ความว่าประธานศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ศร ๐๐๐๓/๐๔๘๘ ของศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ ถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอสำเนารายงานการประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือเอกสารที่ผู้อภิปรายหรือผู้ชี้แจงใช้ประกอบการอภิปรายหรือชี้แจงและยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของพลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ นั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือที่สพ. ๐๐๐๒/๓๕๕๕ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไม่มีเอกสารดังกล่าวจึงไม่สามารถจัดส่งให้ได้ ดังนั้น การฟังข้อเท็จจริงว่าบริษัทได้เอาเงินกำไรจากการประกอบกิจการของบริษัทในปี ๒๕๓๕ จำนวน ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมไปหรือไม่ จึงไม่มีเอกสารของบริษัทเป็นพยานหลักฐานโดยตรง

แต่ตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเอกสารของทางราชการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องส่งมา พร้อมสำนวนสอบสวนของคณะทำงานได้บันทึกไว้ชัดเจนว่า ผู้ถูกร้องได้อ่านข้อความในหนังสือของบริษัทดังกล่าวบางตอนให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฟังว่า บริษัทได้อำนาจเงินกู้จากการประกอบกิจการในปี ๒๕๓๕ จำนวน ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมไปตามสัญญากู้สามฉบับเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงว่าผู้ถูกร้องได้ทราบข้อความในเอกสารของบริษัทดังกล่าวแล้ว ข้อความของผู้ถูกร้องที่กล่าวในสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นคำรับของผู้ถูกร้องที่ทำให้ตนเสียประโยชน์ในทางทรัพย์สิน (DECLARATION AGAINST INTEREST) ซึ่งตามหลักกฎหมายว่าด้วยการรับฟังพยานหลักฐาน ศาลย่อมรับฟังมายันผู้ถูกร้องได้ อันเป็นหลักกฎหมายที่มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริงว่าไม่มีใครที่จะยอมรับข้อเท็จจริงที่เป็นโทษแก่ตนเองเว้นเสียแต่จะได้รับประโยชน์จากข้อเท็จจริงที่เป็นโทษนั้น ถ้าผู้ให้คำรับหรือผู้ถูกร้องอ้างว่าคำรับดังกล่าวโกหกหรือเป็นเท็จ ผู้ให้คำรับหรือผู้ถูกร้องก็ต้องหาพยานหลักฐานมาหักล้างตามข้อยกเว้นนั้นว่าได้พูดโกหกหรือจงใจกล่าวเท็จ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากเรื่องนั้นอย่างไร โดยหลักกฎหมายดังกล่าว จึงฟังข้อเท็จจริงตามที่ผู้ถูกร้องแถลงรับในสภาผู้แทนราษฎรในชั้นต้นได้ว่า บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินตามสัญญาทั้งสามฉบับจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผลกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการของบริษัทในปี ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ตามหนังสือของบริษัทที่มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนอีกทางหนึ่งพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องอ้างส่งศาลรัฐธรรมนูญพร้อมคำร้องโดยผู้ถูกร้องไม่ได้คัดค้านได้ความว่าก่อนหน้านั้นได้ปรากฏในรายงานการประชุมกรรมการครั้งที่ ๑/๒๕๓๕ ของบริษัท เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕ ซึ่งมีนายเกษนันทร์ พลาฤทธิ์ คนเดียวกับที่ลงชื่อในหนังสือของบริษัทถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานที่ประชุมพิจารณาเรื่องการให้กู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องในวาระที่ ๒ ว่า

“ประธาน ฯ ได้เสนอต่อที่ประชุมให้พิจารณาเรื่องการรับโอนการกู้ยืมเงินของ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ที่ได้กู้เงินส่วนตัวของกรรมการเข้ามาเป็นการกู้ยืมเงินจากบริษัทในวงเงิน ๔๕ ล้านบาท โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาเป็นตราสารใบหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ของพลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ และภริยาจำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น โดยผู้ขอกู้จะชำระคืนหนี้เงินกู้ภายใน ๕ ปี นับจากวันทำสัญญา หากครบกำหนดตามสัญญาแล้วการชำระคืนเงินกู้ยังไม่เสร็จสิ้นลง ผู้ขอกู้ยินยอมให้บริษัท ฯ นำหุ้นออกขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ และถ้าภายในระยะเวลาที่ขอกู้หากมูลค่าของหุ้นที่นำมาค้ำประกันลดลงกว่าจำนวนที่ขอกู้ไปนั้น ผู้ขอกู้จะนำตราสารใบหุ้นของบริษัทอื่นที่เชื่อถือได้ มาวางค้ำประกันเงินกู้เพิ่มเติม

ที่ประชุม พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอกู้เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงน่าเชื่อถือในความสามารถที่จะชำระคืนเงินกู้ และหลักประกันเงินกู้ตามที่เสนอไว้เป็นหลักประกันที่มั่นคง อีกทั้งบริษัท ฯ ยังคงมีวงเงินที่คงค้างชำระ ซึ่งได้กู้มาจากกรรมการของบริษัท ฯ ส่วนหนึ่ง เชื่อมั่นว่าบริษัท ฯ จะไม่ได้รับความเสียหาย จึงเห็นชอบให้บริษัท ฯ รับโอนเงินกู้ดังกล่าวมาเป็นการกู้ยืมเงินจากบริษัทได้ ในวงเงิน ๕๕ ล้านบาท (สี่สิบห้าล้านบาทถ้วน) โดยให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ส่วนการชำระคืนเงินให้กรรมการนั้น ขอให้พิจารณาจ่ายคืนเป็นงวดๆ ตามความเหมาะสมโดยไม่กระทบต่อฐานะการเงินของบริษัท ฯ ต่อไป”

ตามรายงานการประชุมกรรมการของบริษัทฉบับนี้ซึ่งระบุว่าจะทำขึ้น เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕ ก่อนหนังสือของบริษัทที่มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรประมาณ ๓ ปี โดยนายเกษนันทร์ประธานแห่งการประชุมได้ลงลายมือชื่อไว้ ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๐๗ ได้บัญญัติให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นหลักฐานอันถูกต้องแห่งข้อความที่ได้บันทึกในสมุดนั้นๆ และให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการลงมติและการดำเนินการของที่ประชุมอันได้จดบันทึกไว้ในวันนั้นได้เป็นไปโดยชอบ โดยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๗/๒๕๕๘ วินิจฉัยไว้ว่า “รายงานการประชุมกรรมการบริษัทจำกัด สันนิษฐานว่าถูกต้อง ข้อความที่จดไว้ว่าใครกล่าวในที่ประชุมอย่างไร จะเป็นจริงดังที่กล่าวหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง” ซึ่งมีความหมายว่าบทสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๐๗ จะสันนิษฐานเลยไปจนถึงว่าอะไรที่พูดกันไว้ในที่ประชุมกรรมการต้องเป็นความจริงตามนั้นไม่ได้ คงสันนิษฐานได้แต่ว่าได้มีการจดบันทึกไว้ถูกต้องเท่านั้น ดังนั้น จึงมีข้อต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ข้อเสนอของนายเกษนันทร์ที่กล่าวไว้ในรายงานการประชุมกรรมการเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕ ดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงหรือไม่ ดังจะได้วินิจฉัยในหัวข้อการให้กู้ยืมในแนวทางตาม (๒) ต่อไป

อย่างไรก็ดีในรายงานการประชุมกรรมการดังกล่าว แม้มิได้ระบุอย่างชัดเจนว่าการกู้ยืมเงินของผู้ถูกร้อง เป็นการกู้ยืมเงินส่วนตัวของกรรมการบริษัทคือนายเกษนันทร์ ซึ่งเป็นประธานที่ประชุม แล้วบริษัทได้ตกลงเห็นชอบรับโอนหนี้ของกรรมการมาเป็นหนี้ของบริษัท แต่ก็มีชื่อเรื่องบริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากผลกำไรของบริษัทในปี ๒๕๓๕ แต่ประการใด สาระสำคัญของเอกสารของบริษัททั้งสองฉบับเกี่ยวกับมูลหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องจึงขัดแย้งกันอย่างเห็นได้เด่นชัด

แต่ในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องและชั้นศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องได้กล่าวอ้างและนำพยานหลักฐานมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปใจความได้ว่า เดิมผู้ถูกร้องต้องการกู้ยืมเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ครอบครัวนำไปลงทุนทำธุรกิจ จึงได้ติดต่อกับนายเกษนันทร์กรรมการผู้จัดการบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ซึ่งรู้จักกับผู้ถูกร้องมานาน นายเกษนันทร์ปรึกษากฎหมายกรรมการคนอื่น ๆ แล้วตกลงจะให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จึงได้เอาเงินส่วนตัวของกรรมการให้ผู้ถูกร้องไปก่อนจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายกฤษนันท์ได้ไปกู้ยืมมาจากนายทรงชัยโดยทำสัญญาตกลงวงเงินกู้ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับนายทรงชัยไว้ แล้วนายทรงชัยได้ให้เงินกู้แก่นายกฤษนันท์เป็นงวดๆ นายกฤษนันท์จึงได้ให้เงินแต่ละงวดตามที่รับมาจากนายทรงชัยแก่ผู้ถูกร้อง โดยผู้ถูกร้องใช้นายอภัย ให้มารับแทน เมื่อผู้ถูกร้องได้รับเงินจากนายกฤษนันท์แต่ละงวดแล้วได้มอบให้นายเกรียงเจ้าของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท เมื่อนายกฤษนันท์ได้ให้เงินที่กู้ทั้งหมด แก่ผู้ถูกร้องเสร็จสิ้นเมื่อกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ แล้ว หลังจากนั้นในเดือนธันวาคม ๒๕๓๕ จึงได้บอกแก่ผู้ถูกร้องว่าเงินที่ให้ผู้ถูกร้องกู้เป็นเงินของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ขอให้ ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เป็นหลักฐานและหาหลักประกัน มาให้บริษัทด้วย ผู้ถูกร้องตกลง จึงได้ทำสัญญากู้เงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในเดือนมกราคม ๒๕๔๐ โดยแบ่งทำเป็นสัญญากู้สามฉบับ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๐ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ รวมเงินตามสัญญากู้ทั้งสามฉบับเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องอ้างในชั้นศาลรัฐธรรมนูญกลับเป็นเรื่อง ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากนายกฤษนันท์ กรรมการบริษัทเป็นส่วนตัวโดยนายกฤษนันท์เอาเงินส่วนตัวของกรรมการสามคนให้ผู้ถูกร้องไป ส่วนหนึ่งและไปเอาเงินอีกส่วนหนึ่งจากผู้อื่นมาให้ผู้ถูกร้องกู้ต่ออีกทอดหนึ่ง แล้วนายกฤษนันท์ได้จัดให้ ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัทโดยบอกผู้ถูกร้องว่าได้เอาเงินของบริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ ขัดแย้งกับ ที่ผู้ถูกร้องแถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยไม่มีเหตุผลใดสนับสนุนเพียงพอว่า ผู้ถูกร้องหรือบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด จะได้รับประโยชน์อันใดจากการจงใจกล่าวเท็จ ถึงที่มาของเงินกู้ยืมเลย แต่กลับกันผู้ถูกร้องจะได้รับประโยชน์จากการอธิบายไม่ไว้ว่างใจจาก คำรับที่เป็นโทษแก่ตน แต่นั้นหมายความว่าในเวลาต่อมาในชั้นนี้ว่า ข้ออ้างหรือข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้อง แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรกลับเป็นเท็จอีก สรุปแล้วข้อเท็จจริงที่อ้างในตอนหลังไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นจริง ขณะเดียวกันข้อเท็จจริงตอนแรกที่อ้างในสภาผู้แทนราษฎรก็เป็นเท็จเช่นเดียวกันเพราะย่อมไม่มีทาง ที่ข้อเท็จจริงเดียวกันจะเป็นเท็จเวลาหนึ่งและเป็นจริงในอีกเวลาหนึ่งได้ ด้วยกรณีนี้ไม่ใช่เรื่องการให้ เหตุผลหรือการคาดการณ์ที่อาจถูกต้องในเวลาหนึ่ง และไม่ถูกต้องในอีกเวลาหนึ่งได้

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จึงจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปว่า ข้อตกลงการกู้ยืมเงิน ระหว่างผู้ถูกร้องที่ทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ตามสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับ กลายเป็นที่มาของมูลหนี้แยกได้เป็น ๓ แนวทางต่างกันตามที่ผู้ถูกร้องอ้างต่างกาลต่างวาระกัน กล่าวคือ

(๑) บริษัทได้อำนาจเงินผลกำไรในปี ๒๕๓๕ จำนวน ๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ให้ผู้ถูกร้อง กู้ไป ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (ตามคำตอบของผู้ถูกร้องปรากฏในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยอ้างหนังสือของ บริษัทที่มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร)

(๒) บริษัทได้รับโอนหนี้ส่วนตัวของกรรมการบริษัทที่มีต่อผู้ถูกร้องจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาเป็นหนี้ของบริษัท (ตามรายงานการประชุมกรรมการบริษัท ครั้งที่ ๑/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕)

(๓) ผู้ถูกร้องได้ขอกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากกรรมการของบริษัทเป็นส่วนตัว กรรมการของบริษัทได้อำนาจเงินส่วนตัวให้ผู้ถูกร้องกู้ไปบางส่วน และได้ไปกู้ยืมเงินจากคนอื่นมาให้ผู้ถูกร้อง กู้อีก แล้วจัดให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมกับบริษัท โดยกรรมการบริษัทบอกผู้ถูกร้องว่าได้เอาเงินของบริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ (ตามข้ออ้างและคำให้การของพยานผู้ถูกร้องในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องและในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ)

ต่อไปจะได้วินิจฉัยว่า การกู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องตามแนวทางใน (๑) (๒) และ (๓) จะรับฟัง เป็นความจริงได้หรือไม่เพียงใด

การให้กู้ยืมเงินในแนวทางตาม (๑) ถ้าเป็นความจริงบริษัทก็น่าจะต้องมีเอกสารรายงาน การประชุมกรรมการหรือรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทซึ่งได้ลงมติเห็นชอบให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงิน ดังกล่าวมาแสดงเพราะเป็นการเอาเงินผลกำไรของบริษัทซึ่งจะต้องแบ่งปันให้ผู้ถือหุ้นไปให้บุคคล ภายนอกโดยไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท เพราะแม้แต่การรับโอนหนี้ส่วนตัวของกรรมการที่มีต่อ ผู้ถูกร้องมาเป็นหนี้ของบริษัทเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕ ก็ยังมีบันทึกหลักฐานเป็นรายงาน การประชุมกรรมการของบริษัท แต่การอ้างว่าบริษัทเอาเงินกำไรของบริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมกลับไม่มี บันทึกรายงานการประชุมเป็นหลักฐาน จึงเป็นที่น่าสงสัยและข้ออ้างของบริษัทดังกล่าวต้องถือว่าผู้ถูกร้อง ได้รับเงินที่กู้จากบริษัทไปในปี ๒๕๔๐ เพราะผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมกับบริษัทในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๐ จำนวน ๓ ฉบับในวันเดียวกัน เพียงแต่อีกสองฉบับลงวันที่ในสัญญาต่างเดือนกัน แม้จะฟังว่า จำนวนเงินที่ให้ผู้ถูกร้องกู้ไปจะจ่ายให้ผู้ถูกร้องไปเป็นงวดๆ ในปี ๒๕๓๕ ก็ตาม ก็ต้องมีการ ลงบัญชีการเงินของบริษัทไว้เพราะเป็นเงินรายได้ของบริษัทซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างหากจากกรรมการ กรรมการไม่มีสิทธิเอาเงินของบริษัทไปทำอะไรตามใจชอบได้ เมื่อลงบัญชีแล้วก็ต้องนำไปรวมยอด ไว้ในงบดุลประจำปีของบริษัท แต่ตามงบดุลและบัญชีการเงินอื่นๆ ของบริษัทในปี ๒๕๓๕ และปี ๒๕๔๐ ไม่ปรากฏว่า มียอดเงินให้กู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ลงไว้ นางรัชณี พิษพงษ์ผู้ตรวจสอบ

บัญชีอนุญาตของบริษัทให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้องว่า ในการตรวจสอบบัญชีของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในปี ๒๕๕๐ ไม่พบว่าบริษัทมีการให้ผู้กู้ยืมเงินไปจำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และพนักงานบัญชีหรือผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทก็ไม่เคยแจ้งให้นางรัชนีทราบ และตั้งแต่ทำการตรวจสอบบัญชีของบริษัทตลอดมาก็ไม่เคยพบว่าบริษัทมีการให้บุคคลภายนอกกู้ยืมเงิน เคยพบแต่กู้ยืมและชำระคืนกรรมการ

สำหรับปัญหาข้อนี้ ในชั้นเดิมผู้ร้องอ้างในรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการของผู้ร้องว่า คณะทำงานเห็นว่าหากเป็นการกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในเชิงธุรกิจจริง กรรมการบริษัทต้องจัดให้มีการทำสัญญากู้ยืมให้ถูกต้อง และลงบัญชีของบริษัทเป็นหลักฐานไว้ว่า ผู้กู้ยืมในฐานะลูกหนี้ได้กู้ยืมเงินจากบริษัทไปวันใด เวลาใด จำนวนเท่าใด ฯลฯ และจากการตรวจสอบไม่พบเอกสารหลักฐานการกู้ยืมเงิน หรือการรับโอนหนี้ดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งไม่ปรากฏหนี้ดังกล่าวในงบดุลของบริษัทที่แจ้งต่อกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์

ผู้กู้ยืมได้ยื่นคำร้องคัดค้านเป็นหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ใจความว่า กรรมการบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด กับผู้กู้ยืมมีความสนิทสนมและเคารพนับถือกันเป็นส่วนตัว จึงเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่จะต้องให้ความช่วยเหลือผู้กู้ยืมเงิน จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำสัญญากู้ยืมเงินอย่างพิถีพิถัน หรือเคร่งครัดตามกฎหมายรวมทั้งไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องจัดการจดทะเบียนการกู้เงินไว้ในงบดุลของบริษัทดังที่คณะกรรมการของผู้ร้องตั้งเป็นข้อสังเกต

เห็นว่าตามนัยของคำคัดค้านดังกล่าวแสดงว่า ผู้กู้ยืมยอมรับแล้วว่าบริษัทไม่ได้ลงและไม่จำเป็นต้องลงจำนวนเงินที่ให้ผู้กู้ยืมกู้ตามสัญญาผู้ทั้งสามฉบับในบัญชีการเงินและงบดุลของบริษัท ในปี ๒๕๓๕ และในปี ๒๕๕๐ ดังนั้น ที่นายลิขิต ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทพยานผู้กู้ยืมให้การว่า ภายหลังได้ศึกษาวิธีการลงบัญชีตามกำหนดมาตรฐานการลงบัญชีเกี่ยวกับวิธีการรับโอนหนี้และจ่ายเงินคืนกรรมการและปรึกษาผู้ใหญ่ของบริษัทแล้ว จึงได้ปรับปรุงยอดเงินที่ให้ผู้กู้ยืมกู้ยืมจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ลงในงบดุลปี ๒๕๕๒ ของบริษัทดังปรากฏตามงบดุลที่ส่งศาลรัฐธรรมนูญ แม้นายลิขิตจะอ้างเหตุผลประการใดก็ตามก็เป็นเรื่องนอกเหนือคำคัดค้านของผู้กู้ยืม และเป็นกรณีที่ทำกันขึ้นหลังจากเกิดเหตุแล้ว จึงไม่มีน้ำหนักใดที่จะหยิบยกขึ้นมาวินิจฉัย

นอกจากนี้ ถ้าพิจารณาโดยผิวเผินเมื่อบริษัทมีกำไรในปี ๒๕๓๕ ถึง ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ บริษัทก็อาจให้บุคคลอื่นกู้ยืมไป ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทได้ ย่อมไม่ใช่เรื่องผิดปกติ แต่ถ้าพิจารณางบดุลของบริษัทในปี ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

งบดุลบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัดณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๒๖,๖๕๖,๗๔๑.๔๔ บาท
ลูกหนี้การค้า	๒๐,๕๒๐,๕๕๓.๑๔ บาท
สินค้าคงเหลือ	๕๓,๕๔๗,๕๔๔.๗๕ บาท
วัสดุคงเหลือ	๘,๕๕๔,๑๒๔.๐๕ บาท
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	๑,๒๗๕,๔๔๗.๕๒ บาท
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	<u>๓๓,๔๓๕,๘๕๐.๑๒ บาท</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>๑๘๕,๒๗๔,๒๖๑.๕๐ บาท</u>
เงินลงทุนระยะยาว	๘๑,๕๐๔,๒๔๕.๐๐ บาท
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทที่เกี่ยวข้อง	๔,๑๕๕,๐๕๐.๐๐ บาท
เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและพนักงาน	๒๕๗,๖๔๕.๐๐ บาท

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)

ที่ดิน	๕๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท
อาคาร	๒,๖๖๕,๗๐๖.๐๐ บาท
เครื่องมืออุปกรณ์	๓,๘๑๐,๗๖๘.๖๖ บาท
ห้องอบสี	๓๘,๐๕๘.๖๓ บาท
เครื่องตกแต่ง	๒,๑๕๔,๔๒๕.๗๑ บาท
เครื่องใช้สำนักงาน	๒,๕๐๖,๓๘๑.๕๒ บาท
ยานพาหนะ	๔,๐๗๗,๕๐๓.๗๔ บาท
ค่าปรับปรุงอาคาร	๘๕,๓๗๘.๑๒ บาท
ปรับโฆษณา	<u>๕๕๘,๘๒๑.๗๐ บาท</u>
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	<u>๑๖,๕๓๑,๔๔๔.๔๘ บาท</u>
สินทรัพย์อื่น	<u>๑๐,๕๑๔,๑๒๒.๐๐ บาท</u>
รวมทรัพย์สิน	<u>๒๗๕,๕๒๐,๗๖๗.๕๘ บาท</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นหนี้สินหมุนเวียน

<u>เงินกู้ยืมจากธนาคาร</u>	๑๒๖,๒๔๗,๐๗๑.๗๕ บาท
เจ้าหนี้การค้า	๘,๐๔๐,๗๑๘.๔๕ บาท
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๕,๖๐๔,๒๕๑.๘๕ บาท
หนี้สินอื่น	๖๕๓,๖๖๕.๑๖ บาท
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๑๔๕,๕๔๕,๗๑๑.๓๓ บาท
เจ้าหนี้บริษัทในเครือ	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
* <u>รวมหนี้สิน</u>	<u>๑๕๘,๗๔๕,๗๑๑.๓๓ บาท</u>

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนเรือนหุ้น	
ทุนจดทะเบียนหุ้นสามัญ ๖๖,๐๐๐ หุ้น	
มูลค่าหุ้นละ ๑,๐๐๐ บาท	๖๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
หุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว	
หุ้นสามัญ ๖๖,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑,๐๐๐ บาท	๖๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
กำไรสะสม	<u>๗๔,๗๓๕,๐๕๖.๖๕ บาท</u>
* * <u>รวมส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	<u>๑๔๐,๗๓๕,๐๕๖.๖๕ บาท</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u><u>๒๙๙,๕๒๐,๗๖๗.๙๘ บาท</u></u>

จะเห็นได้ว่าในปี ๒๕๓๕ บริษัทเป็นลูกหนี้คนอื่นตาม * อยู่ ๑๕๘,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ในจำนวนนี้บริษัทเป็นหนี้เงินกู้ยืมจากธนาคาร ๑๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ซึ่งบริษัทจะต้องเสียดอกเบี้ยแพงกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปีเป็นแน่และมีทุนตาม * * อยู่ ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ (รวมกำไรสะสมแล้ว) ดังนั้นหนี้สินของบริษัทจึงมีมากกว่าทุน จึงผิดปกติวิสัยของผู้ประกอบการค้าเป็นอย่างยิ่งที่ไม่นำกำไรซึ่งเป็นกำไรสะสมจำนวน ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ไปใช้ลงทุนต่อหรือใช้หนี้ก่อน กลับนำกำไรไปให้ผู้ถูกร้องกู้ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทโดยเรียกดอกเบี้ยจากผู้ถูกร้องเพียงอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ข้ออ้างของบริษัทจึงไม่มีเหตุผลสนับสนุน ไม่น่าเชื่อถือ ส่วนผู้ถูกร้องกลับให้การในชั้นศาล รัฐธรรมนูญและนำพยานมาให้การว่า ผู้ถูกร้องได้รับเงินที่กู้จากนายกฤษนันท์เป็นงวดๆ จนครบตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ แล้ว โดยนายกฤษนันท์บอกว่าเงินที่ให้กู้เป็นเงินของบริษัท ผู้ถูกร้องเชื่อ

จึงได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัทสามฉบับโดยรวมเงินที่รับไปก่อนในปี ๒๕๓๕ ไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ทั้งสามฉบับที่ทำขึ้นตอนต้นปี ๒๕๔๐ มิใช่รับเงินที่กู้จากบริษัทในปี ๒๕๔๐ ข้ออ้างของผู้ถูกร้อง จึงไม่ตรงกับข้ออ้างของบริษัท ดังนี้ข้ออ้างตามหนังสือของนายกฤษนันท์ที่มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร ใน (๑) จึงขัดแย้งต่อเหตุผลและข้ออ้างของผู้ถูกร้องในชั้นศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนี้ กำไรสะสมจำนวน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ดังกล่าวตามกฎหมายแล้ว ไม่อาจนำมาให้บุคคลภายนอกอื่นกู้ยืมถึงขนาดเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกำไรสะสมเช่นนี้ได้ เพราะเงินกำไรที่ได้ ส่วนหนึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๐๐ มาตรา ๑๒๐๑ และมาตรา ๑๒๐๒ นั้นต้องจ่ายเป็นเงินปันผล และจัดสรรเป็นทุนสำรอง ซึ่งการฝ่าฝืนก็เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๕ ดังนั้น ข้ออ้างที่ว่านำเงินกำไรของบริษัทหรือเงินบริษัทมาให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเป็นกรณี ที่กฎหมายไม่ว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ฯ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดขึ้นตอนและความผิดไว้โดยละเอียด เพื่อคุ้มครอง ผู้ถือหุ้นทั้งมวลมิให้กรรมการบริษัทบริหารกิจการบริษัทตามอำเภอใจ หรือนำทรัพย์สินเงินทองไปแสวงหา ประโยชน์ส่วนตัวได้ ดังอ้างตามแนวทางตาม (๑) จึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในเชิงธุรกิจและกฎหมายเลย ทั้งนี้อาจเป็นเหตุหนึ่งที่ไม่มีผู้ใดยืนยันข้ออ้างตามแนวทางการให้กู้ยืมตาม (๑) เป็นข้อต่อสู้ในชั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องและชั้นศาลรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่นายกฤษนันท์ กรรมการผู้จัดการบริษัทผู้ทำหนังสือถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร ยืนยันว่าบริษัทได้อำนาจเงินผลกำไรในปี ๒๕๓๕ ให้ผู้ถูกร้องกู้ไป ได้ให้การในชั้นคณะทำงานของผู้ร้อง และในชั้นศาลรัฐธรรมนูญว่าตนได้กู้ยืมเงินนายทรงชัยมาให้ผู้ถูกร้องกู้แต่ได้บอกผู้ถูกร้องว่าเอาเงิน ของบริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ไป ผู้ถูกร้องจึงเข้าใจว่าเป็นเงินของบริษัท ดังนี้คำให้การของนายกฤษนันท์ จึงขัดแย้งกับหนังสือของบริษัทที่นายกฤษนันท์เป็นคนลงชื่อถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรเองอีก สรุปแล้วการกู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องตามที่บริษัทอ้างในแนวทางตาม (๑) จึงสับสนและขัดแย้งกันไปหมด ไม่อาจรับฟังเป็นความจริงในทางหนึ่งทางใดได้เลย แต่สรุปได้แน่นอนตามแนวทางการให้กู้ยืมตาม (๑) ก็คือ ผู้ถูกร้องไม่ได้กู้ยืมเงินจากผลกำไรของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด

การให้กู้ยืมในแนวทางตาม (๒) ถ้าจะพิจารณาว่าเป็นการโอนสิทธิเรียกร้องของกรรมการ ของบริษัทตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๓ หรือไม่ ตามปกติวิสัยของคนธรรมดาทั่วไป การโอนหนี้ หรือสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่เหนือลูกหนี้ให้บุคคลใดนั้นน่าจะต้องมีเหตุผลว่าเป็นการโอนชำระหนี้ เพื่อให้ตนเองหลุดพ้นจากหนี้้นั้น หลักเกณฑ์ในมาตรานี้มีอยู่ว่า หน้าที่หรือความรับผิดชอบของลูกหนี้

ไม่อาจโอนกันได้ ในกรณีที่ผู้โอนหนี้คือกรรมการเป็นเจ้าของบริษัท ผู้รับโอนหนี้คือบริษัทเป็นลูกหนี้ของกรรมการเช่นคดีนี้จึงไม่ใช่เรื่องที่กรรมการโอนหนี้แก่บริษัท เพื่อชำระหนี้ของกรรมการแต่กลับเป็นเรื่องที่กรรมการโอนภาระของตนในสิทธิเรียกร้องที่มีต่อผู้ถูกร้องให้บริษัทรับไป จึงไม่เห็นประโยชน์ที่บริษัทจะได้รับจากการรับโอนหนี้ของผู้ถูกร้องจากกรรมการเลย ทั้งนี้ เพราะหนี้ที่รับโอนมานั้นมีระยะเวลาอีก ๕ ปีจึงถึงกำหนดชำระและอาจเรียกชำระคืนได้ยาก จึงมองไม่เห็นประโยชน์อันใดแก่เจ้าหนี้ใหม่คือบริษัทเลย

แต่ตามรายงานการประชุมกรรมการของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕ ที่อ้างว่า กรรมการได้โอนหนี้ส่วนตัวที่มีอยู่เหนือผู้ถูกร้อง จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทแก่บริษัท และบริษัทได้ตกลงเห็นชอบรับโอนหนี้จำนวนดังกล่าวมาเป็นหนี้ของบริษัทนั้น ก็ไม่ปรากฏว่ากรรมการคนใดใน ๔ คน เป็นลูกหนี้ของบริษัทมาก่อนจึงได้โอนหนี้ จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทของคนที่มิอยู่เหนือผู้ถูกร้องแก่บริษัทเป็นการชำระหนี้เพื่อให้กรรมการหลุดพ้นจากหนี้้นั้น ซึ่งพอจะมีเหตุผลฟังได้บ้างว่า การที่บริษัทรับโอนหนี้มาพอจะเป็นประโยชน์แก่บริษัทอยู่บ้างแต่ตามค่านางรัชนีกลับได้ความว่า ในปี ๒๕๔๐ บริษัทยืมเงินกรรมการ ๖๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ และชำระหนี้คืนกรรมการ ๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ คงเหลือบริษัทเป็นหนี้กรรมการ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ตามรายงานการประชุมกรรมการของบริษัทเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๕ ก็ระบุว่า “อีกทั้งบริษัท ฯ ยังคงมีวงเงินที่ค้างชำระซึ่งได้กู้มาจากกรรมการของบริษัทส่วนหนึ่ง” เป็นการยืนยันว่า บริษัทเป็นลูกหนี้กรรมการไม่เคยเป็นเจ้าหนี้กรรมการเลย คงมีแต่กรรมการเป็นเจ้าของบริษัทซึ่งกลายเป็นกรณีผู้โอนหนี้เป็นเจ้าหนี้บริษัทแล้วอยู่ๆ มีความจำเป็นอย่างไรที่กรรมการซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของผู้ถูกร้องจึงได้โอนหนี้ของตนให้แก่บริษัทอีก การกระทำของกรรมการตามรายงานประชุมดังกล่าว นอกจากขัดต่อเหตุผลแล้วยังไม่น่าจะเป็นไปได้ และถ้าผู้ถูกร้องเป็นหนี้เงินกู้ยืมนายกฤษณ์นันทร์จริง รายงานการประชุมดังกล่าวก็น่าจะอ้างชื่อนายกฤษณ์นันทร์ให้ชัดเจนมิใช่กล่าวรวมๆ ว่าเป็นหนี้ของกรรมการเพราะกรรมการบริษัทในขณะนั้นมีถึง ๔ คน แล้วการกระทำของกรรมการดังกล่าว ยังกลายเป็นกรณีที่เดิมบริษัทก็เป็นลูกหนี้ของกรรมการอยู่แล้ว กลับรับโอนหนี้ของกรรมการเจ้าหนี้เข้ามาเพิ่มเติมอีก โดยบริษัทซึ่งเป็นลูกหนี้เดิมของกรรมการและเป็นเจ้าหนี้ใหม่ของผู้ถูกร้องไม่ได้รับผลประโยชน์ใดจากการกระทำเช่นนี้ ทั้งนี้ดังกล่าวก็ไม่อาจจัดได้ว่าเป็นหนี้ชั้นดี ที่บริษัทควรจะได้รับประโยชน์จากเงินดอกเบี้ยหรือจะได้รับเงินต้นคืนได้แน่นอน หากกรณีดังกล่าวมิใช่เป็นการกระทำที่มุ่งไปในทางช่วยเหลือผู้ถูกร้องโดยไม่เป็นความจริงแล้ว การกระทำของกรรมการโดยเฉพาะนายกฤษณ์นันทร์จะกลายเป็นกระทำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่บริษัทได้ตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิด

เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๕๑ ไป ซึ่งในกรณีนี้แต่เดิมนายกฤษนันท์รยยอมให้ผู้ถูกร้องกู้เงินไป ถึงขนาดยอมรับเป็นหนี้นายทรงชัย จึงไม่น่ามีเหตุผลที่อยู่ดี ๆ นายกฤษนันท์รยจะโอนหนี้ของตนให้บริษัทรับภาระไป ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นการขาดความรับผิดชอบเยี่ยงผู้บริหารธุรกิจใหญ่ ขัดต่อกฎหมายและขัดต่อพฤติการณ์ที่นายกฤษนันท์รยเคารพนับถือผู้ถูกร้องเป็นอย่างยิ่งเหตุที่จะเชื่อว่า นายกฤษนันท์รยกับพวกมิได้กระทำไปโดยเจตนา จะช่วยเหลือผู้ถูกร้องจึงมีน้อยมาก

การที่นายกฤษนันท์รยประธานที่ประชุมได้อ้างว่ากรรมการให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินส่วนตัวไปแล้วขอโอนหนี้ให้บริษัทดังกล่าวหากจะให้เชื่อไปในทางว่า เป็นเรื่องอ้างสวมรอยเข้ามาในภายหลังโดยทำหลักฐานย้อนหลังว่าได้มีการกู้ยืมเงินกันระหว่างนายกฤษนันท์รยกับนายทรงชัยโดยมีนายกฤษนันท์รยเป็นผู้กู้ นายอนุศักดิ์กับนายคลังเป็นผู้ค้ำประกันเพื่อนำมาให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมอีกทอดหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับข้ออ้างในรายงานการประชุมกรรมการของบริษัทยังน่าเชื่อเสียว่าการอ้างเหตุผลการให้กู้ยืมกันตามแนวทางที่ (๒)

นอกจากนี้ การรับโอนหนี้ส่วนตัวของกรรมการมาเป็นหนี้ของบริษัทได้นำเข้าที่ประชุมกรรมการบริษัทรับทราบแล้ว และบริษัทได้ตกลงเห็นชอบรับโอนหนี้จำนวนดังกล่าวเป็นของบริษัทโดยให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งก็อาจมีลักษณะเป็นการแปลงหนี้ใหม่โดยเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๕ ด้วย ผลจึงเป็นว่าหนี้ระหว่างนายกฤษนันท์รยกับผู้ถูกร้องระงับไปเกิดหนี้ขึ้นใหม่ระหว่างผู้ถูกร้องกับบริษัท กล่าวคือผู้ถูกร้องได้ตกลงยินยอมทำสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัทตามสัญญากู้ยืมทั้งสามฉบับตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ และผู้ถูกร้องจึงอยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้มีหน้าที่ชำระหนี้คืนบริษัทเมื่อครบกำหนดอายุสัญญา ๕ ปี ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงินของบริษัท ดังนี้ตามปกติวิสัยของบริษัททั่วไป ก็จะต้องมีการนำลงบัญชีการเงินของบริษัทและปรากฏในงบดุลของบริษัทในปี ๒๕๕๐ เพื่อเป็นหลักฐานทางบัญชี เพราะการที่รับโอนหนี้เป็นเงินจำนวนมาก ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๐๖ บัญญัติให้กรรมการต้องจัดให้อธิบัตินี้ซึ่งได้แก่จำนวนเงินที่บริษัทได้รับและได้จ่ายทั้งรายการอันเป็นเหตุให้รับหรือจ่ายเงินทุกรายไป กับทั้งสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทไว้ให้ถูกต้องจริง ๆ มิฉะนั้นจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๒๘ (๒) อันเป็นบทบัญญัติให้กรรมการบริษัทต้องกระทำการทุกอย่างโดยเปิดเผยและตรวจสอบย้อนหลังได้ สำหรับคดีนี้จะถือเป็นเรื่องพิศุจน์ว่ามีการกระทำดังกล่าวกันจริงหรือไม่ แต่ก็ไม่ปรากฏรายการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ถูกร้องในบัญชีการเงินใด ๆ และในงบดุลประจำปี ๒๕๕๐ ของบริษัทแต่ประการใด

นางรัชนีได้ให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการฯ ของผู้ร้องว่า จากการตรวจสอบรายงานการประชุมกรรมการและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ จนถึงปัจจุบันไม่เคยพบเรื่องบริษัทให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงิน จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือรับโอนการกู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวของผู้ถูกร้องที่ได้กู้ยืมเงินส่วนตัวของกรรมการมาเป็นการกู้ยืมเงินจากบริษัทแทนในวงเงินจำนวนดังกล่าวเลย ข้อที่ผู้ถูกร้องอ้างในคำชี้แจงเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าเป็นบริษัทของเพื่อนฝูงกันไม่ต้องเคร่งครัดถึงกับต้องลงในบัญชีงบดุลของบริษัท ไม่เป็นเหตุผลที่จะรับฟัง เพราะเป็นเรื่องกฎหมายบังคับไว้แน่นอน กรรมการบริษัทจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัดไม่อาจอ้างความเป็นเพื่อนฝูงให้ละเลยหรือฝ่าฝืนกฎหมายได้ ทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายก็ไม่ทำให้ผู้ถูกร้องหรือกรรมการต้องเสียหายแต่อย่างใด มีแต่ผลดี ตรงกันข้าม การไม่กระทำการตามกฎหมายดังกล่าวกลับทำให้ข้ออ้างของผู้ถูกร้องและนายกฤษนันท์กับพวกไม่น่าเชื่อถือเสียมากกว่า โดยเฉพาะการกระทำของกรรมการบริษัทคดีนี้จะเป็นการจงใจฝ่าฝืนกฎหมายมากเกินไปเกือบจะทุกเรื่องก็ว่าได้

ส่วนคำให้การของนายลิขิต พยานของผู้ถูกร้องที่ให้การว่าบริษัทได้นำเงินกู้ จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปปรับปรุงบันทึกลงในงบดุลปี ๒๕๔๒ แล้วเป็นเรื่องเกิดขึ้นภายหลังไม่ได้มีส่วนช่วยให้น้ำหนักของข้ออ้างตามแนวทางการให้กู้ยืมตาม (๒) ที่เสียไปแล้วกลับคืนได้

การให้กู้ยืมเงินของบริษัทในแนวทางตาม (๒) ในรายงานการประชุมกรรมการบริษัทฉบับนี้มีสาระสำคัญอยู่ที่ว่า นายกฤษนันท์ ซึ่งเป็นกรรมการและประธานที่ประชุมได้เสนอให้บริษัทรับโอนหนี้ส่วนตัวของกรรมการ (ไม่ได้ระบุชื่อ) มาเป็นหนี้ของบริษัทโดยบริษัทไม่ได้จ่ายเงินที่กู้แก่ผู้ถูกร้อง แต่บริษัทได้พิจารณาโดยอาศัยชื่อเสียง ความสามารถที่จะชำระหนี้เงินกู้คืนแก่บริษัท และ ความมั่นคงของหลักประกันที่ผู้ถูกร้องจะนำมาจำหน่ายเป็นประกัน มาเป็นเหตุรับโอนหนี้เงินกู้มาเป็นการกู้ยืมจากบริษัทในวงเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีกำหนดอายุสัญญา ๕ ปี และได้กำหนดให้บริษัทชำระหนี้คืนกรรมการ โดยจ่ายคืนเป็นงวดๆ ตามความเหมาะสมโดยไม่กระทบต่อฐานะการเงินของบริษัท

ข้อเท็จจริงปรากฏเพิ่มเติมจากคำให้การของนายลิขิตในชั้นศาลรัฐธรรมนูญประกอบเอกสารการชำระหนี้คืนกรรมการที่ผู้ถูกร้องส่งศาลรัฐธรรมนูญว่า หลังจากผู้ถูกร้องได้ทำสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับกับบริษัทในเดือนมกราคม ๒๕๔๐ แล้ว บริษัทได้ทยอยจ่ายเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท คืนกรรมการตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๔๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๐ รวม ๕ ครั้ง เป็นเช็คจำนวน ๑๐ ฉบับ โดยนางกัญญารีย์เป็นผู้รับเช็คของบริษัทไปเข้าบัญชีส่วนตัวนายอนุศักดิ์และบัญชีร่วมของกรรมการทั้งสามคน คือ นายกฤษนันท์ นายอนุศักดิ์ และนายคลัง ดังรายการต่อไปนี้

รายการจ่ายชำระคืนกรรมการ ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๑	จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๒	จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๓	จำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๔	จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๕	จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๖	จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๗	จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๘	จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๐	จ่ายคืนกรรมการงวดที่ ๙	จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(งวดที่ ๙ จ่ายเป็นเช็ค ๒ ฉบับ)

การจ่ายเงินคืนกรรมการทั้งแก่วงวดดังกล่าวได้ระบุในใบสำคัญจ่ายเงินว่า วี ไอ พี แสดงว่าแตกต่างกับการจ่ายเงินคืนกรรมการในกรณีอื่น โดยจ่ายเป็นเช็คของบริษัทจำนวน ๑๐ ฉบับ ระบุให้นายอนุศักดิ์เป็นผู้รับเงินทุกฉบับ และเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทแรก ได้นำเข้าบัญชีออมทรัพย์ส่วนตัวของนายอนุศักดิ์ ส่วนเช็คฉบับอื่นๆ ที่จ่ายภายหลังทุกฉบับได้นำเข้าบัญชีออมทรัพย์ของนายเกษนันทร์ นายอนุศักดิ์ และนายคลัง ซึ่งเป็นบัญชีร่วมของบุคคลทั้งสามมิใช่บัญชีนายเกษนันทร์แต่เพียงผู้เดียว ทั้งๆ ที่สัญญากู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องยังไม่ครบกำหนด ๕ ปี และผู้ถูกร้องยังไม่ได้ชำระคืนเงินที่กู้จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่บริษัทเลย และที่สำคัญคือปัจจุบันนายทรงชัยเจ้าของเงินกู้ก็ยังไม่ได้รับชำระหนี้เงินกู้ จำนวน ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากนายเกษนันทร์ผู้กู้ กับนายอนุศักดิ์และนายคลัง ผู้ค้ำประกันเลยเช่นเดียวกัน

นอกจากเหตุผลที่ว่า บริษัทดำเนินการเช่นนี้เพื่อแสดงให้เห็นเชื่อว่าบริษัทรับโอนหนี้มาจากกรรมการที่ไม่เป็นความจริงแล้ว การที่บริษัทรีบร้อนจ่ายเงินกู้ของผู้ถูกร้องแก่กรรมการ และกรรมการก็ยังไม่ได้อำนาจเงินไปชำระหนี้แก่นายทรงชัยเช่นนี้ จะกลายเป็นเรื่องผิดปกติและไม่น่าจะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของบริษัทที่รับโอนหนี้ของผู้ถูกร้องจากกรรมการมาเป็นหนี้ของบริษัท และจะดูเป็นเรื่องประหลาดยิ่งขึ้นไปอีก ถ้าจะพิจารณาตามหนังสือของบริษัทที่มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ผู้ถูกร้องนำไปอ่านในสภาผู้แทนราษฎรว่า บริษัทได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงิน จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผลกำไรของบริษัทในปี ๒๕๓๕ จำนวน ๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ โดยให้กู้ยืมไปครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ลงในสัญญากู้ยืมเงินฉบับที่ ๓ จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้ง ๆ ที่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ยังอยู่ในช่วงเวลาที่บริษัทกำลังจ่ายเงินที่ผู้ถูกร้องกู้ยืมไปคืนแก่ กรรมการตั้งรายการข้างต้น ดังนี้ข้ออ้างของบริษัททั้งสองกรณีตามแนวทางการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ถูกร้อง ตาม (๑) และ (๒) จึงขัดแย้งกันเองและสับสนปนเปไปหมดจนไม่อาจแยกข้ออ้างไหนเป็นความจริง ข้ออ้างไหนเป็นความเท็จออกจากกันได้

ได้ความดังนั้นก็จึงไม่มีเหตุผลที่จะเชื่อว่าบริษัทได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินไปในแนวทางตาม (๒) นี้ แต่ประการใด อย่างไรก็ตาม แม้จะรับฟังว่าบริษัทได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินไปในแนวทางตาม (๒) ดังกล่าว ก็ขัดแย้งกับหนังสือของนายกฤษณ์นทร์ที่มีไปถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรในแนวทางตาม (๑) อยู่นั่นเอง ดังนั้น ที่บริษัทอ้างว่าได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินไปในแนวทางตาม (๒) ตามข้อเสนอของ กรรมการดังกล่าว จึงไม่อาจรับฟังเป็นความจริงได้เช่นเดียวกัน แต่ก็สรุปได้เช่นเดียวกับกรณีตาม แนวทางการให้กู้ยืมตาม (๑) ก็คือผู้ถูกร้องมิได้กู้เงินจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด

การให้กู้ยืมในแนวทางตาม (๓) ตามนี้ได้วินิจฉัยไว้ในปัญหาข้อ ๑ และปัญหาข้อ ๒ โดยเฉพาะในแนวทางตาม (๒) แล้วว่า มีเหตุผลหลายประการที่น่าสงสัยจนไม่อาจจะเชื่อได้ว่าการกู้ยืมเงินระหว่างนายทรงชัย นายกฤษณ์นทร์ และผู้ถูกร้องจะมีมูลหนี้ต่อกัน และไม่น่าเชื่อว่า ผู้ถูกร้องและนายเกรียงจะจ่ายและรับเงินเป็นค่าซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ดังนั้น จึงไม่มีเหตุที่นายกฤษณ์นทร์จะต้องโอนหนี้จำนวนดังกล่าวให้แก่บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด โดยอ้างว่าเป็นหนี้ส่วนตัวของนายกฤษณ์นทร์ และผู้ถูกร้องก็ไม่จำเป็นต้องทำสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เพราะไม่มีมูลหนี้ใด ๆ ต่อกัน การทำสัญญากับบริษัท ดังกล่าว ผู้ถูกร้องก็ทราบดีอยู่ว่าไม่เป็นความจริงแต่อย่างใดเลย การทำสัญญาเช่นนี้อาจก่อปัญหาแก่ ผู้ถูกร้องได้ หากไม่มีพยานหลักฐานยืนยันจากทางบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เพียงพอ สู้ทำสัญญากับนายกฤษณ์นทร์ตามตรงไม่ดีกว่าหรือ

อย่างไรก็ดี การทำสัญญาเป็นหนี้กับบุคคลธรรมดาเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วย่อมไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเหมือนทำสัญญาเป็นหนี้ต่อบริษัทจำกัดที่จะต้องมีการขออนุญาตและขั้นตอนตามกฎหมายที่จะ สนับสนุนให้ข้อเท็จจริงปรากฏและฟังได้ แต่ตรงกันข้าม หากไม่ดำเนินการเสียให้ถูกต้องตามขั้นตอน ของกฎหมายเสียแต่แรกแล้ว ก็จะกลายเป็นพิรุธมากมายที่จะยืนยันว่าการกระทำนั้นไม่เป็นความจริง แม้จะพยายามสร้างหลักฐานในภายหลังย้อนหลังอย่างไรก็ตาม หลักฐานดังกล่าวจะทำลายน้ำหนักของ เอกสารนั่นเอง ไม่ว่าคิดขัดขั้นตอนจะต้องแสดงโดยเปิดเผยต่อสาธารณชนหรือทางจดทะเบียน และ บรรดาเอกสารมหาชนที่จะจำกัดหรือปิดกั้น หรือพิสูจน์ให้เห็นว่าข้ออ้างดังกล่าวไม่เป็นความจริง โดยอัตโนมัติดังเช่นกรณีนี้

ด้วยเหตุที่การกู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ใน ๓ แนวทางดังกล่าวข้างต้น ผลที่ออกมาจึงมีความสับสนและขัดแย้งกันเอง ไม่อาจรับฟังเป็นยุติในทางใดทางหนึ่งได้ โดยทุกแนวทางต่างมีความผิดปกติขัดต่อเหตุผลในตัวเอง ผู้ถูกร้องจึงไม่อาจพิสูจน์ให้ศาลรัฐธรรมนูญเชื่อถือในแนวทางใดแนวทางหนึ่งได้เลย อย่างไรก็ตามทั้งสามแนวทางสรุปได้ตรงกันประการหนึ่งว่าผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด จำนวน ๓ ฉบับรวมเงินที่กู้ ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีข้อตกลงอันเป็นสาระสำคัญว่า “ผู้ถูกร้องตกลงกู้ยืมเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผู้ให้กู้และผู้ให้กู้ตกลงให้ผู้กู้กู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวภายใต้ข้อกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ของสัญญา” นั้นไม่เป็นความจริงโดยสิ้นเชิงและเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องทราบอยู่แล้วว่าข้อความดังกล่าวเป็นความเท็จ

ปัญหาข้อ ๔ ปัญหาข้อกฎหมายว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ คือ สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับจำนวนเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องหรือไม่

คำว่า “จงใจ” เป็นคำในกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่ได้บัญญัติให้ความหมายไว้ จึงต้องค้นหาความหมายของคำนี้เสียก่อน คำว่า “จงใจ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ระบุว่า เป็นคำกริยามีความหมายว่า ตั้งใจ หมายใจ เจตนา ซึ่งตามความหมายพ้องๆ เท่านั้นก็พอวินิจฉัยความหมายคำว่า “จงใจ” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้แล้ว แต่เนื่องจากคำดังกล่าวเป็นภาษากฎหมายด้วยประการหนึ่ง ซึ่งเป็นปกติของทุกศาสตร์จะต้องมีภาษาของศาสตร์นั้นๆ เป็นภาษาทางเทคนิคหรือภาษาเฉพาะทางเช่น ภาษารัฐศาสตร์ ภาษาทางการแพทย์ ภาษาเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น จึงต้องพิจารณาความหมายของคำนี้ในภาษากฎหมายหรือนิยามศัพท์ในทางนิติศาสตร์ว่ามีความหมายเพียงใด เพื่อจะได้ทำความเข้าใจความหมายของคำๆ นี้อย่างถ่องแท้ซึ่งต้องอาศัยเทียบเคียงกับความหมายในกฎหมายอื่น อันเป็นหลักการพื้นฐานทางนิติศาสตร์ที่ถือปฏิบัติกันทั่วโลก แม้แต่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ยกเลิกไปทำหน้าที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็เคยใช้วิธีการเดียวกันนี้ในการวินิจฉัยคำว่า “ศาสตราจารย์” ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๖ (๓) นั่นคือคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๑ เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการสรรหาและการคัดเลือกผู้มีชื่อคนหนึ่งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ โดยกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยตอนหนึ่งว่า ประเด็นแรกคำว่า “ศาสตราจารย์” ตามความในมาตรา ๒๕๖ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีความหมายรวมถึง “ศาสตราจารย์พิเศษ” ด้วยหรือไม่ ซึ่งคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโดยเสียงข้างมากเห็นว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” นั้น

เมื่อได้พิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว เห็นได้ว่า มาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ฯลฯ และคำหรือถ้อยคำในกฎหมาย หากไม่มีการให้คำนิยามศัพท์หรือคำจำกัดความไว้ในกฎหมายโดยเฉพาะ หรือความหมายของถ้อยคำดังกล่าว ไม่อาจพิจารณาจากตัวบทกฎหมายนั่นเอง การใช้ความหมายของถ้อยคำดังกล่าวก็ต้องพิจารณาความหมายของคำนั้นที่ใช้เป็นความหมายทั่วไปทำนองเป็นหลักกฎหมายทั่วไป หากไม่เป็นกรณีใดกรณีหนึ่งดังกล่าวมาข้างต้น จึงจะพิจารณาในความหมายตามหลักภาษาไทย หรือตามพจนานุกรมที่ทางราชการรับรองซึ่งก็คือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ อันถือว่าการพิจารณาความหมายภาษาธรรมดาที่สุด และความหมายของคำเหล่านี้เป็นภาษากฎหมาย จึงไม่อาจถือเอาความเห็นของกลุ่มบุคคลใด เช่น ผู้ร่างรัฐธรรมนูญ เป็นต้น หรือความหมายตามความเข้าใจของประชาชนทั่วไป แต่ความเห็นของประชาชนทั่วไป หรือผู้ร่างรัฐธรรมนูญ หรือนักวิชาการทางกฎหมายอาจเป็นเหตุผลประกอบว่าควรใช้ตามแนวทางใด แต่ไม่อาจเอาความเห็นเช่นนี้มาเป็นความหมายของถ้อยคำในกฎหมายหรือภาษากฎหมายได้

สำหรับกรณีคำว่า “จงใจ” คดีนี้ เป็นภาษากฎหมายที่ถือว่ามีความหมายแน่นอนเป็นความหมายทั่วไปทำนองหลักกฎหมายทั่วไป กล่าวคือ แยกออกเป็นความหมายทางกฎหมายแพ่งจะใช้คำว่า “จงใจ” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ซึ่งเป็นคำที่ใช้ตรงกับคำว่า “จงใจ” ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ กับความหมายทางอาญาที่จะใช้คำว่า “เจตนา” ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๕ วรรคสอง

ในคำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องละเมิดของท่านอาจารย์พจน์ ปุษปาคม ได้กล่าวไว้ว่า “การกระทำโดยจงใจคืออะไร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ มิได้อธิบายไว้จึงต้องตีความ คือแปลความหมายของคำว่าจงใจในมาตรานี้มีความมุ่งหมายอย่างไร การตีความอาจเทียบเคียงจากถ้อยคำในกฎหมายที่มีความหมายอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน คำว่า “เจตนา” ในประมวลกฎหมายอาญามีความหมายคล้ายกันมาก มาตรา ๕๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติว่า “กระทำโดยเจตนา ได้แก่การกระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและในขณะที่ผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น”

เจตนาในทางอาญาจึงมี ๒ อย่างคือ ประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผล ในคำอธิบายประมวลกฎหมายอาญาภาค ๑ ตอนที่ ๑ ของท่านศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภัทย์ (ฉบับจัดพิมพ์โดยสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา) ท่านแยกเป็นเจตนาโดยตรงและเจตนาโดยอ้อม เจตนาที่ประสงค์ต่อผลเป็นเจตนาโดยตรง คือมีความรู้สำนึกทั้งในการกระทำและมีความต้องการผลสำเร็จตามที่มุ่งหมายด้วยส่วนการกระทำที่ย่อมเล็งเห็นผลเป็นเจตนาโดยอ้อมเพราะผู้กระทำอาจไม่ประสงค์ให้เกิดผลนั้นโดยตรง แต่ผู้กระทำยอมเล็งเห็นผลนั้นได้”

สำหรับคำว่าจงใจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ เทียบเคียงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ แล้ว ความหมายดังกล่าวจึงน่าจะมีความหมายใกล้เคียงคำว่าเจตนาในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๕ วรรคสอง คือเป็นการกระทำโดยผู้กระทำรู้สำนึกในการที่กระทำและผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น ซึ่งเป็นการใช้ถ้อยคำในกฎหมายให้เป็นระบบเดียวกันหรือเป็นภาษากฎหมายเดียวกัน ซึ่งก็เป็นหลักการเดียวกับยึดถือความหมายของคำว่า “จงใจ” ทางแพ่งเป็นความหมายทำนองเดียวกับความหมาย “เจตนา” ในทางอาญา หลักการนี้ผู้ทำคำวินิจฉัยก็เคยยกขึ้นมาวินิจฉัยในคดีเกี่ยวกับนายเนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาแล้ว แต่กรณีกลับมีนักวิชาการกฎหมายบางกลุ่มพยายามแยกภาษารัฐธรรมนูญออกจากภาษากฎหมายเป็นภาษาเฉพาะกลุ่มของตน สามารถกำหนดความหมายและเนื้อหากฎหมายรัฐธรรมนูญตามอำเภอใจอันเป็นการทำลายคุณค่าและความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนูญลงอย่างไม่เคยมีนักนิติศาสตร์คนใดในโลกกล้าทำมาก่อน สิ่งนี้คงจารึกเป็นประวัติศาสตร์อีกหน้าหนึ่งที่จะเป็นบทเรียนแก่คนรุ่นหลังจะได้ศึกษากันต่อไป

สำหรับคดีนี้จึงมีกรณีที่จะต้องพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายต่อไปว่า ผู้ถูกร้องมีความจงใจ (เจตนา) ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยอ้างว่ามีหนี้สินเงินกู้ยืมจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเอกสารประกอบคือสัญญากู้ยืมเงินกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ทั้งสามฉบับต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องโดยมีข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่

ข้อเท็จจริงตามที่วินิจฉัยมาแล้วฟังได้โดยลำดับว่า พยานหลักฐานที่ผู้ถูกร้องอ้างและนำสืบแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญนั้น ฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากนายเกษนันทร์ เพื่อซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด จากนายเกรียง และสรุปข้อเท็จจริงได้ประการหนึ่งว่า สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับจำนวนเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด มีข้อความที่ไม่เป็นความจริง ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องในปี ๒๕๔๐ ว่า ผู้ถูกร้องเป็นหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ตามสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยอ้างจำนวนหนี้ดังกล่าวในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ และในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๑ รวม ๓ ครั้ง รายการเดียวและยอดหนี้เงินกู้เท่าเดิมทุกครั้ง และอ้างสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับซึ่งมีข้อความไม่เป็นความจริง เป็นเอกสารประกอบ ดังนั้น รายการหนี้สินจำนวนดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงไม่เป็นความจริงด้วย

เมื่อพิจารณาตามตารางเปรียบเทียบการเป็นกรรมการของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด กับการเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท รอยด์ ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ตามตาราง ๒ ในปัญหาข้อ ๒ แล้ว จะเห็นว่าผู้ถือหุ้นและกรรมการของทั้งสองบริษัทเป็นบุคคลในกลุ่มเดียวกัน คือนายอนุศักดิ์ และนายอนุรักษ์ ซึ่งเป็นพี่น้องกันต่างเป็นกรรมการของบริษัทแรกและเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัทหลังด้วย ส่วนนายกฤษนันท์ซึ่งอ้างว่าได้กู้เงินตามข้อตกลงวงเงินกู้จากนายทรงชัย มาให้ผู้ถูกร้องกู้ก็เป็นกรรมการของบริษัทแรก โดยมีนายอนุศักดิ์ซึ่งเป็นกรรมการของบริษัทแรก และกรรมการของบริษัทหลังเป็นผู้ค้ำประกันวงเงินกู้ดังกล่าว เมื่อผู้ถูกร้องรับเงินที่กู้จากนายทรงชัย โดยผ่านนายกฤษนันท์ได้แล้วก็นำมาซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทหลังจากนายเกรียงซึ่งเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นในบริษัทหลังร่วมกับนายอนุศักดิ์ กรรมการของบริษัทแรก และเป็นผู้ถือหุ้นกับกรรมการของบริษัทหลัง ต่อมานายพิรพลผู้บริหารชั้นผู้ใหญ่ของบริษัทแรกและเป็นกรรมการกับผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทหลังก็เป็นผู้ทำสัญญาในฐานะผู้ให้กู้กับผู้ถูกร้องในการที่บริษัทแรกเข้ามารับโอนหนี้จากนายกฤษนันท์กรรมการของบริษัทแรก เมื่อผู้ถูกร้องเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนทั้งหมดของบริษัทหลังให้ภริยา และบุตรของผู้ถูกร้องได้แล้วภริยาของผู้ถูกร้องซึ่งถือหุ้นใหญ่ของบริษัทหลังไว้ประมาณ ๗ เดือน ก็ได้โอนหุ้นส่วนของตนทั้งหมดให้แก่นางกัญญารีย์ซึ่งได้รับความจากนายกฤษนันท์ว่าเป็นพี่สาวของนายอนุศักดิ์ และเป็นเจ้าหน้าที่การเงินชั้นผู้ใหญ่ของบริษัทในกลุ่มนี้ จึงเห็นได้ว่า นายกฤษนันท์ นายอนุศักดิ์ นายเกรียง นายพิรพล และนางกัญญารีย์ ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเป็นผู้ขายหุ้นแก่ผู้ถูกร้องกับเป็นผู้รับโอนหุ้นของภริยาผู้ถูกร้องต่างเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นในทั้งสองบริษัทและเป็นญาติพี่น้องกัน จึงไม่อาจจะฟังเป็นอย่างอื่นได้นอกจากจะฟังได้ว่าบุคคลกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและมีผลประโยชน์ร่วมกันอย่างแน่นแฟ้น ดังนั้น ข่าวดสารและความเป็นไปของบริษัททั้งสองจึงต้องล่วงรู้ถึงกันอย่างไม่ต้องสงสัย

เมื่อผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในคณะรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ในปัจจุบันและได้ความว่าผู้ถูกร้องรู้จักกับบุคคลกลุ่มนี้มานานคนละนับสิบปี เข้ามาเกี่ยวข้องในวงการธุรกิจด้วย ข่าวดสารความเป็นไปของบุคคลกลุ่มนี้เกี่ยวกับการดำเนินงานในทางธุรกิจเป็นอย่างไร ผู้ถูกร้องก็น่าจะทราบดี จะปฏิเสธว่าไม่ทราบเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางธุรกิจและสถานะการเงินของบุคคลกลุ่มนี้ ย่อมไม่อาจเป็นไปได้ ผู้ถูกร้องก็น่าจะทราบสถานะการเงินส่วนตัวของนายกฤษนันท์เป็นอย่างดีว่าสามารถให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้จริงหรือไม่ หากผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากนายกฤษนันท์จริง และนายกฤษนันท์ยอมให้กู้โดยไม่คิดดอกเบี้ยก็แสดงว่า นายกฤษนันท์ต้องมีฐานะการเงินส่วนตัวมั่นคงเพียงพอให้ผู้ถูกร้องกู้เงินได้ หากเป็นเช่นนั้นก็ไม่เห็นเหตุที่นายกฤษนันท์จะต้องไปกู้เงินต่อมาจากนายทรงชัย

โดยมีนายอนุศักดิ์และนายคลังเป็นผู้ค้าประกัน และที่นายกฤษนันท์อ้างว่าเอาเงินมาจากบริษัทให้ผู้ถูกร้องก็ไม่น่าเชื่อ รวมทั้งนายกฤษนันท์ก็น่าจะทราบถึงเหตุผลเช่นนี้ การเอาความเท็จไปกล่าวต่อผู้ถูกร้องย่อมเป็นที่น่าละอายใจ โดยเฉพาะผู้ถูกร้องเชื่อว่าจริงยิ่งน่าละอายใจมากขึ้น เพราะแสดงถึงผู้ถูกร้องเชื่อใจในตัวนายกฤษนันท์มากกว่านายกฤษนันท์เชื่อใจผู้ถูกร้อง ทั้งที่อ้างว่าเคารพนับถือผู้ถูกร้องอย่างมากเสียอีก ดังนั้น ข้อที่นายกฤษนันท์อ้างว่าผู้ถูกร้องไม่ทราบมาก่อนว่าตนได้เอาเงินจากบุคคลอื่นมาให้ผู้ถูกร้อง เพื่อบอกผู้ถูกร้องว่าได้เอาเงินของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ให้ผู้ถูกร้อง ในภายหลัง ผู้ถูกร้องเชื่อ จึงได้ทำสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด โดยมีหลักทรัพย์เป็นหุ้นของธนาคารมาวางเป็นจำนำแก่บริษัทด้วย และผู้ถูกร้องก็ให้การในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการผู้ร้องและในชั้นศาลรัฐธรรมนูญยืนยันตามข้ออ้างของนายกฤษนันท์ว่าตนทราบในภายหลังว่าได้กู้ยืมเงินของบริษัทไป จึงขัดแย้งต่อเหตุผลไม่เป็นเหตุให้รับฟังได้

อีกประการหนึ่งถ้าพิจารณาถึงข้อความในข้อ ๑ ของสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่มีข้อความว่า “ผู้กู้ (ผู้ถูกร้อง) ตกลงกู้ยืมเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากผู้ให้กู้ (บริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด) และผู้ให้กู้ (บริษัท) ตกลงให้ผู้กู้ (ผู้ถูกร้อง) กู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวภายใต้ข้อกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ของสัญญา” แม้การกู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวจะเป็นการรวมเงินกู้ที่ผู้ถูกร้องรับไปก่อนเป็นงวดๆ ไว้ในสัญญาทั้งสามฉบับซึ่งไม่มีกฎหมายห้ามก็ตาม แต่เมื่อความเป็นจริงของข้อความในสัญญากู้ยืมเงินปรากฏว่า ผู้ถูกร้องมิได้กู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ภายใต้ข้อกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ของสัญญา คือ ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และมีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี ตามวัน เวลา ที่ลงในสัญญาทั้งสามฉบับเลย ตามข้ออ้างของผู้ถูกร้องปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวมาจากนายกฤษนันท์ กรรมการบริษัท ซึ่งกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมอีกทีหนึ่ง และผู้ถูกร้องได้รับเงินไปครบถ้วนแล้วตั้งแต่ก่อนทำสัญญาประมาณ ๕ เดือนเศษ โดยไม่มีข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยและระยะเวลาที่กู้แต่อย่างใด ผู้ถูกร้องจึงทราบแต่ตั้งแต่นั้นว่า ข้อความในสัญญาทั้งสามฉบับในสาระสำคัญไม่เป็นความจริงหรือเป็นข้อความอันเป็นเท็จ

กรณีนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติเรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยให้ตรวจสอบความสุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยวิธีการให้เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้เปิดเผยต่อสาธารณชนให้ช่วยกันตรวจสอบสอดส่องดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒

ถึงมาตรา ๓๕ สรุปสาระสำคัญได้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเช่นผู้ถูกร้อง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้ของตน คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว โดยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันยื่นบัญชี ภายในเวลาที่กำหนดต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องมีหนี้สินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด พร้อมแนบเอกสารประกอบคือสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยกู้ยืมกันเป็นจำนวน ๓ ครั้ง ตามวัน เวลา และจำนวนเงินกู้ที่อ้าง มีกำหนดดอกเบี้ยและระยะเวลาที่ชำระคืนภายใน ๕ ปี ตามที่อ้าง เช่นเดียวกับที่ผู้ถูกร้องแถลงยืนยันในการอภิปรายไม่ไว้วางใจในสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ ว่าผู้ถูกร้องกู้เงินดังกล่าวไปจริงทุกประการโดยอ้างว่าเงินที่กู้เป็นเงินกำไรของบริษัท ซึ่งผู้ถูกร้องย่อมทราบดีว่ารายการทรัพย์สินและหนี้สินกับสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับไม่เป็นความจริงเลย การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบดังกล่าวโดยมีข้อความที่ไม่เป็นความจริงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องจึงต้องฟังว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕

ข้อที่ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือและให้การต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าการกู้ยืมเงินของผู้ถูกร้องเกิดขึ้นในปี ๒๕๓๕ ก่อนประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นเวลาก่อนมีบทบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบในปี ๒๕๔๐ สองครั้งและ ปี ๒๕๔๑ หนึ่งครั้งโดยระบุว่า มีหนี้สินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินสามฉบับทุกครั้ง จึงต้องถือว่าเป็นการยืนยันด้วยเจตนาบริสุทธิ์ว่าหนี้สินดังกล่าวมีอยู่จริง แม้ว่าผู้ถูกร้องจะนำพยานหลักฐานมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าผู้ถูกร้องได้กู้ยืมเงินจากผู้มีชื่อ ในปี ๒๕๓๕ ดังกล่าว และผู้ถูกร้องได้ทำสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่เป็นปัญหาในคดีนี้กับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ในตอนต้นปี ๒๕๔๐ ก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องได้ใช้เป็นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ในเดือนพฤศจิกายน เดือนธันวาคม ๒๕๔๐ และเดือนตุลาคม ๒๕๔๑ อันเป็นเวลาภายหลังที่ประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว โดยยืนยันเอกสารสัญญากู้ยืมเงินที่อ้างว่าเป็นความจริงทั้งสามครั้ง แสดงว่าผู้ถูกร้องมีเจตนาที่จะอ้างสัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับเป็นเอกสาร

ประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ร้องที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ มาตรา ๒๕๕ แม้ผู้ร้องจะยืนยันว่ามีหนี้จำนวนดังกล่าวอยู่จริง แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องก็มีอำนาจหน้าที่ที่จะตรวจสอบได้ว่าหนี้ตามสัญญาทั้งสามฉบับเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงหรือไม่ ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๑ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ดังนั้น ข้อสำคัญจึงอยู่ที่ผู้ร้องอ้างหรือชี้เอกสารภายหลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันมีผลใช้บังคับแล้ว ก็ถือว่าเป็นกรณีต้องบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันแล้ว ตามหลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังให้เป็นโทษหรือเป็นความผิดแก่บุคคลใด หลักแห่งเวลาจึงอยู่ที่ตอนยื่นหรือชี้ ไม่ได้พิจารณาตอนทำเอกสาร ข้ออ้างของผู้ร้องที่ว่าไม่อาจทำหลักฐานเกี่ยวกับการกู้ยืมของผู้ร้องก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อรอผลบังคับใช้ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่ใช่ข้อสำคัญและฟังไม่ขึ้น

ที่ผู้ร้องยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓ และทนายผู้ร้อง (นายมารุต นุนาค กับนายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย) แถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดีเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ ต่อศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาของผู้ร้อง สรุปสาระสำคัญได้ว่า

“๑. การนำสืบของผู้ร้อง ผู้ร้องมีแต่พยานบอกเล่าไม่อยู่ในฐานะที่จะรับฟังได้ ผู้ร้องคงมีนายก้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องมาเบิกความยืนยันคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องว่า ผู้ร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบอันเป็นเท็จ โดยนายก้านรงค์ มิใช่คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบสวน นายก้านรงค์มิใช่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้ร่วมวินิจฉัยแต่ประการใด นายก้านรงค์จึงเป็นเพียงพยานบอกเล่า คำเบิกความของนายก้านรงค์จึงรับฟังไม่ได้ จริงอยู่อาจจะมีข้อโต้แย้งว่า นายก้านรงค์เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นตัวแทนของผู้ร้อง นายก้านรงค์เป็นตัวแทนได้เข้ามาชี้แจงเข้ามาทำงานในหน้าที่ได้ แต่การเบิกความนั้นย่อมจะต้องกระทำตามหลักฐานที่ถูกต้อง ถ้าเทียบกับการดำเนินคดีของพนักงานอัยการแผ่นดินซึ่งเป็นตัวแทนของทางราชการนั้น พนักงานอัยการแผ่นดินจะไม่สามารถนำตัวเองเข้าเบิกความยืนยันสำนวนสอบสวนได้ ต้องให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้สอบสวนในคดีอาญาดังกล่าวแต่ละคดีได้เป็นผู้มาเบิกความยืนยันถึงการสอบสวน พนักงานอัยการจะต้องนำพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์ซึ่งจะเป็นประจักษ์พยานหรือพยานแวดล้อมก็ตามมาเบิกความประกอบจึงจะฟังได้ เพราะฉะนั้น ด้วยเหตุผลในข้อกฎหมายข้อแรกผมเห็นว่า การเบิกความของนายก้านรงค์รับฟังไม่ได้ การนำสืบของผู้ร้องจึงรับฟังไม่ได้ทั้งสิ้น ขอบที่จะฟังแต่การนำสืบของฝ่ายผู้ร้องเท่านั้น

การทำสำนวนสอบสวนเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเหตุผลต่างๆ ที่นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ได้แถลงไว้แล้ว กระผมจะไม่ขอแถลงซ้ำ เพราะฉะนั้นขอศาลได้โปรดวินิจฉัยในประเด็นนี้ ว่า การทำสำนวนสอบสวนในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่”

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญเท่านั้นที่จะมีอำนาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง โดยมีสำนวนสอบสวนเป็นพยานหลักฐานประกอบคำร้อง หลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือที่ ปช. ๐๐๐๖/๒๒ ของสำนักงาน ป.ป.ช. ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ มอบหมายให้ นายกล้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับพวกอีก ๓ คน รวม ๔ คน เป็นผู้แทนในการ แถลงการณ์ ตอบข้อซักถาม ซักค้ำน และดำเนินการอื่นๆ ในกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ นายกล้านรงค์ จันทิก กับพวกอีก ๓ คน จึงอยู่ในฐานะเป็นผู้แทนผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ซึ่งเป็นคู่กรณี คำแถลงของนายกล้านรงค์ จันทิก ในฐานะผู้แทนผู้ร้องจึงมิใช่คำให้การ พยานเพราะนายกล้านรงค์ จันทิก มิได้ให้การว่ารู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกร้อง ในฐานะดังกล่าว นายกล้านรงค์ จันทิก จึงไม่ใช่พยานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง และศาลรัฐธรรมนูญก็ไม่อาจรับฟัง คำให้การของนายกล้านรงค์ จันทิก ในข้อความที่รู้เห็นเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกร้องได้ การปฏิบัติ หน้าที่ของนายกล้านรงค์ จันทิก เพียงแต่แถลงให้ศาลรัฐธรรมนูญทราบถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง และความเป็นมาเบื้องต้นของคดีที่มีการเสนอเรื่องและเอกสารให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เพื่อนำสำนวนสอบสวนและพยานเอกสารในสำนวนสอบสวนเข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และซักถาม ซักค้ำน พยานผู้ถูกร้อง ตามอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็นตัวแทนของผู้ร้องเท่านั้น การปฏิบัติ หน้าที่ของนายกล้านรงค์ จันทิก จึงไม่ใช่พยานและพยานบอกเล่าดังที่ทนายผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง

ส่วนที่ทนายผู้ถูกร้องยกการดำเนินกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาขึ้นมาเปรียบเทียบนั้น เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลได้ จึงอยู่ในฐานะเป็นโจทก์ซึ่งแตกต่างกับ ฐานะของนายกล้านรงค์ จันทิก ที่ไม่อาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้ และกรณีนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเป็นเพียงผู้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง เท่านั้น แม้อาจถือว่าเป็นคู่กรณีกับผู้ถูกร้อง หรือเป็นผู้ร้องได้ เพื่อเสนอเรื่องและปกป้องตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย ของตน แต่ก็หาได้อยู่ในฐานะเป็นโจทก์เหมือนพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ซึ่งจะทำให้มีการพิจารณาพิสูจนตามระบบกล่าวหา (ACCUSATORY SYSTEM) อันต้องพิสูจนให้ได้ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องให้ศาลเห็นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ และมาตรา ๒๒๗ ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายมิได้รับรองสิทธิของผู้ถูกร้องในคดีนี้ทำนองเดียวกับ สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ และมาตรา ๒๒๗ และอื่นๆ ดังกล่าว ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องและนายก้านรงค์ จันทิก กับพวก จึงมีหน้าที่นำเสนอพยานหลักฐานต่างๆ และหักล้างพยานหลักฐานที่ตนไม่เห็นด้วย หรือไม่ถูกต้องต่อศาลรัฐธรรมนูญไม่แตกต่างกับภาระหน้าที่ของผู้ถูกร้อง ทั้งศาลรัฐธรรมนูญยังอาจ นำพยานหลักฐานจากภายนอกมาประกอบการวินิจฉัยได้ด้วย

มาตรา ๑๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติว่า “ห้ามมิให้พนักงาน อัยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน” แสดงว่ากฎหมาย มิเจตนารมณ์ให้พนักงานอัยการใช้สำนวนสอบสวนของพนักงานสอบสวนเป็นพยานหลักฐานสำหรับ พิสูจนความผิดของจำเลยผู้ถูกฟ้องโดยพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์จะต้องนำสืบพยานหลักฐาน ในสำนวนสอบสวนเพื่อพิสูจนให้ศาลเชื่อว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดก่อนทุกคดี เสร็จแล้วจำเลยจึงนำสืบ หักล้างว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง ตามระบบกล่าวหา (ACCUSATORY SYSTEM) และตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๓ ที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหา หรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่า บุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” แสดงว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะให้ พนักงานอัยการเป็นผู้พิสูจนความผิดของจำเลยต่อศาลก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลย เป็นผู้กระทำความผิด จึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่พนักงานอัยการจะต้องนำพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์หรือพยาน แวดล้อมกรณีในสำนวนสอบสวนมาเบิกความต่อศาลเพื่อพิสูจนความผิดของจำเลยซึ่งเป็นเรื่อง การตรวจสอบและถ่วงดุลหรือคานอำนาจระหว่างพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน และศาลโดยศาล จะเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการควบคุมและตรวจสอบการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเป็นองค์กรสุดท้าย (โปรดดูคำวินิจฉัยส่วนคนที่ ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๓ ของผู้ทำคำวินิจฉัย) โดยศาล ยุติธรรมในฐานะเช่นนี้ จะเป็นองค์กรคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลหรือประชาชนมิให้ถูกระทบ กระทบจากการใช้อำนาจของรัฐ และเป็นองค์กรที่เปิดช่องทางให้บุคคลหรือประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการใช้อำนาจรัฐเช่นนี้ อาศัยอำนาจศาลยุติธรรมเข้าไปตรวจสอบและถ่วงดุลหรือ คานอำนาจการใช้อำนาจรัฐของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการอีกทางหนึ่ง

บุคคลหรือประชาชนจะอาศัยอำนาจศาลยุติธรรมเป็นสะพานเชื่อมเข้าไปตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจรัฐของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการได้ ก็ต้องมีวัตถุประสงค์แห่งการกระทำหรือปฏิบัติหน้าที่หรือข้อเท็จจริงที่ทำให้ปรากฏแล้ว ก็คือสำนวนการสอบสวนนั่นเองที่จะเป็นหลักฐานยืนยันหรือป้องกันการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเช่นนี้ได้

การสอบสวนเป็นเรื่องการใช้อำนาจรัฐโดยแท้ อันแสดงถึงสถานะขององค์กรแห่งรัฐที่มีอยู่เหนือประชาชน การใช้อำนาจหรือดุลพินิจหรือปฏิบัติหน้าที่ แม้จะมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ดังเช่น มาตรา ๒๖ ที่บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” ก็ตาม ก็ไม่อาจทำให้ปรากฏเป็นรูปธรรมได้ หากไม่มีองค์กรของรัฐที่จะบังคับให้เป็นไปตามนี้ หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่นนั้นได้ ซึ่งองค์กรของรัฐที่ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวปรากฏเป็นรูปธรรมอย่างเช่นกรณีนี้ก็คือศาลยุติธรรม และศาลยุติธรรมยังเป็นองค์กรที่จะทำให้บุคคลหรือประชาชนหรือปัจเจกบุคคลเสมอกันตามกฎหมายอย่างแท้จริงหรือเป็นรูปธรรมอีกด้วย การใช้อำนาจของศาลยุติธรรมและกฎหมายในกรณีคดีอาญาจึงต้องจำกัดสถานะและอำนาจของรัฐหรือความได้เปรียบของโจทก์ลงไม่ให้เป็นการเอาเปรียบประชาชนหรือจำเลย โดยการสร้างภาระการพิสูจน์แก่โจทก์ หรือพนักงานอัยการต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดอาญาจริง ผู้ต้องหาหรือจำเลยจึงต้องอยู่ในสถานะว่าไม่มีความผิดจนกว่าโจทก์หรือพนักงานอัยการจะพิสูจน์ให้ศาลยุติธรรมเห็น และศาลยุติธรรมพิพากษาคดีถึงที่สุดลงโทษจำเลยเสียก่อน และข้อจำกัดในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ที่การใช้อำนาจรัฐในการแสวงหาพยานหลักฐานต่างๆ ย่อมได้เปรียบประชาชนอยู่แล้ว หากไม่จำกัดอำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐานลงเสียบ้าง ประชาชนย่อมเสียเปรียบและมีสถานะไม่เสมอกันระหว่างโจทก์กับจำเลยในการต่อสู้คดี จึงเป็นเหตุให้เกิดบทบัญญัติมาตรา ๑๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว ให้พนักงานอัยการถือตามสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเท่านั้น แตกต่างกับคดีที่ประชาชนเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาที่ทั้งโจทก์และจำเลยต่างมีสถานะเสมอกัน จึงต่างมีสิทธิในการหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ข้ออ้างของฝ่ายตนต่อศาลยุติธรรมได้เท่าเทียมกัน

คดีนี้เป็นคดีที่แม้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐอย่างหนึ่ง แต่การใช้อำนาจดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติอย่างเช่นมาตรา ๑๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้ จึงจะนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้กับคดีนี้ได้ นอกจากนี้ระบบการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญก็มีได้ใช้ระบบกล่าวหาจึงเท่ากับตัดข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการต่อสู้คดีออกไป และกรณีนี้เป็นการศึกษาวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐเช่นเดียวกัน ย่อมจะอ้างว่าอยู่ในฐานะเสียเปรียบในการหาพยานหลักฐานอย่างเช่นคดีอาญาหรืออยู่ในสถานะที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างเช่นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่เป็นประชาชนธรรมดาไม่ได้

ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องกับผู้ถูกร้องจึงต่างมีสถานะและสิทธิในการดำเนินคดีนี้เท่าเทียมกัน ผู้ถูกร้องย่อมจะอ้างสถานะของตนให้ได้เปรียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง โดยการปิดการพิจารณาพิสูจน์หรือหาพยานหลักฐาน ให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่เพียงฝ่ายเดียว ส่วนผู้ถูกร้องมีภาระการพิสูจน์หรือหาพยานหลักฐานมาหักล้างอย่างเดียวก็น่าจะได้ การอ้างว่าคำเบิกความของนายก้านรงค์ จันทิก รับฟังไม่ได้ การนำสืบจึงรับฟังไม่ได้ ชอบที่จะฟังการนำสืบของฝ่ายผู้ถูกร้องเท่านั้นก็ดี การทำสำนวนสอบสวนเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ดี ตามหลักความเสมอภาคในการดำเนินคดีในศาลยุติธรรม ดังที่กล่าวข้างต้น ล้วนเป็นข้ออ้างที่มีอาจรับฟังได้ทั้งสิ้น

กรณีของผู้ถูกร้อง เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม และมาตรา ๓๐๑ (๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ของผู้ถูกร้องซึ่งได้ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ แล้ว เห็นว่าบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบดังกล่าวมีข้อความไม่ถูกต้องและไม่มีความมีอยู่จริง มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ก็บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด เมื่อปัญหาเข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องกับผู้ถูกร้องจะต้องนำพยานหลักฐานมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญให้รับฟังได้ตามข้ออ้างของตนอย่างเท่าเทียมกัน อันเป็นคนละระบบกับการพิจารณาคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าวข้างต้น รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป

ส่วนข้ออ้างที่ว่า การทำสำนวนสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ได้กล่าวในแง่หลักการของระบบกฎหมายไปแล้ว ในแง่ข้อเท็จจริงจึงสมควรพิจารณาข้ออ้างดังกล่าวว่าสามารถนำมาหักล้างทำลายความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเพียงใดด้วย โดยได้พิจารณาคำแถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดีของทนายผู้ถูกร้อง (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย) แล้วเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นคำแถลงโต้แย้งคัดค้านคำร้องของผู้ร้องและการสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องมีโอกาสชี้แจงคัดค้านเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้วไม่จำเป็นต้องมาแถลงคัดค้านซ้ำอีก ในชั้นแถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดี ที่อ้างว่าการทำสำนวนสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ผู้แถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดีได้แถลงไว้ตอนสุดท้ายของคำแถลงสรุปสาระสำคัญไว้ว่า

“ข้อวินิจฉัยทั้ง ๘ ประการที่วินิจฉัยโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงผิดหลักกฎหมายผิดหลักนิติธรรมทั้งหมด ยังแฝงให้เห็นถึงการทำงานที่ไม่ถูกต้องที่ผู้ถูกร้องได้เบิกความต่อศาลไว้แล้ว

ว่าหลายสิ่งหลายอย่างในชั้นการสอบสวนของคณะทำงาน ป.ป.ช. ได้ทำงานโดยบกพร่องไม่ยอมสอบสวนไว้ ผมประมวลออกมาแล้วมีทั้งหมด ๖ ประการครับ ในชั้นสอบสวนซึ่งประกอบไปด้วยคณะทำงานเพียง ๒ คน โดยมีนายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม เป็นหัวหน้าคณะทำงาน ไม่สอบสวนในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ครับ

(๑) ไม่สอบสวนเรื่องการเพิ่มทุนและการลงทุนในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ของผู้ถูกร้องว่ามีอยู่จริงหรือไม่

(๒) ไม่นำเช็คของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขาสามย่าน จำนวน ๑๒ ฉบับ ซึ่งผู้ร้องเองเป็นฝ่ายหมายเรียกไป ๑๓ ฉบับ ได้มาจากธนาคารนครหลวงไทย ฯ ตามเอกสารหมายเลข ๑ และหมายเลข ๒ ที่ผู้ร้องอ้างส่งแล้ว ไม่ยอมรวมไว้ในสำนวนคดีนี้

(๓) ไม่นำหลักฐานการคืนหนี้เงินกู้ของบริษัท เอ เอ เอส ฯ ที่คืนหนี้เงินกู้ให้กรรมการบริษัท ไปตามเอกสารหมายเลข ๔๒ ซึ่งนายอนุศักดิ์ ฯ ได้เบิกความแล้วว่า ได้มีการคืนหนี้เงินกู้ให้กับบริษัท ไปเรียบร้อยแล้ว แต่กลับไม่สอบสวนรายละเอียดในประเด็นนี้ไว้

(๔) ไม่ตรวจสอบฐานะทางการเงินของนายทรงชัย ฯ ให้ถูกต้อง

(๕) ไม่สอบสวนนายลิขิต ฯ ทั้งๆ ที่นายลิขิต ฯ ได้ปรากฏตัวต่อหน้าคณะทำงานซึ่งมีหน้าที่สอบสวนคดีนี้แล้ว และยังไม่ยอมให้นายลิขิต ฯ เข้าพบเป็นครั้งที่สอง จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องต้องนำนายลิขิต ฯ มาเบิกความต่อศาลนี้

(๖) ไม่ยอมสอบสวนหลักฐานที่มาจากเงินได้ของผู้ถูกร้องในปี ๒๕๔๐ แต่กลับเพิ่งไปทำหลักฐานตรวจสอบไปยังธนาคารไทยท努 สาขาพัฒนาพงศ์ ขณะที่คดีนี้อยู่ในการไต่สวนของศาลตามเอกสารที่ผมได้ส่งไปสักครู่

การละเลยต่อหน้าที่ของผู้ร้องที่ไม่ทำการสอบสวนทั้ง ๖ ประการดังกล่าว ซึ่งล้วนแต่เป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องนำมาวินิจฉัยว่า สัญญากู้เงินทั้ง ๓ ฉบับ เป็นเอกสารเท็จ เป็นการสอบสวนโดยไม่ชอบครับ ไม่ชอบด้วยกฎหมายประการแรกคือ ไม่ชอบด้วยวิธีการสอบสวนพยานหลักฐานในทางคดีอาญาตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้ อย่างที่ผมได้กราบเรียนเมื่อสักครู่ว่า คดีนี้มีโทษถือเป็นคดีอาญา วิธีการสอบสวนของท่าน ท่านมีหน้าที่ต้องรวบรวมประมวลพยานหลักฐานทั้งหมดทั้งปวงให้มาอยู่ในสำนวน แล้วท่านใช้ดุลพินิจอย่างไรเรื่องของท่าน อย่างน้อยที่สุดเพื่อให้ศาลได้เห็นข้อเท็จจริงทั้งหมดก่อนที่จะสั่งการเกี่ยวกับคำร้องที่ท่านมายื่นต่อศาลนี้ แต่ท่านละเลย ผมถือว่าท่าน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายไม่ชอบ ประการที่สองคือ ไม่ชอบด้วยกฎหมายรัฐธรรมนูญ การที่ท่านสอบสวนโดยวิธีการตัดตอนพยานหลักฐานถือเป็นการเลือกปฏิบัติ ผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

วรรคแรก มาตรา ๓๐ วรรคแรกของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน มาตรา ๓๐ วรรคท้าย การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด สถานะทางสังคม หรือเศรษฐกิจ จะกระทำมิได้ ท่านเลือกที่จะสอบสวนตามสิ่งที่ท่านต้องการ เป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ถูกร้องอย่างไม่เป็นธรรมและผิดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ ยังขัดต่อมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า ในทางคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าทุกคนเป็นคนบริสุทธิ์จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา การที่ท่านสอบสวนในคดีนี้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้ง ๒ ประการ อย่างที่กระผมได้กราบเรียนไปสักครู่ กระผมจะฟังเป็นอย่างอื่นไม่ได้ครับ ท่านประธานและท่านตุลาการทุกท่าน เมื่อเริ่มต้นสอบสวนไม่ชอบ ย่อมนำไปสู่คำวินิจฉัยที่ไม่ชอบ ดังนั้น เมื่อคำวินิจฉัยคดีนี้ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนปรากฏชัดเจนแล้วว่า ในชั้นสอบสวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๕ ท่าน ไม่ได้สอบสวนด้วยตนเองครับ ฟังจากสำนวนการสอบสวนที่ไม่ชอบ จึงนำไปสู่มติที่เป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิด มาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ จากเหตุผลที่กระผมได้กราบเรียนมาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายโดยลำดับทั้งหมด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่วินิจฉัยว่า สัญญากู้เงินทั้ง ๓ ฉบับ เป็นเอกสารเท็จและนำไปสู่ข้อวินิจฉัยว่าการยื่นรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของผู้ถูกร้องในปี ๒๕๕๐ ทั้งสามครั้ง ประกอบไปด้วยข้อความอันเป็นเท็จ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่คลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและขัดต่อกฎหมายสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ถูกร้อง จนกระทั่งผู้ถูกร้องต้องลาออกจากตำแหน่งทางการเมือง ในฐานะที่เป็นรองนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในขณะนั้น ความเสียหายไม่ได้จำกัดวงอยู่เพียงแค่นั้นครับ ความเสียหายในชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล ความเสียหายที่ต้องถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตเป็นความเสียหายที่เรียกร้องกลับคืนมาไม่ได้ ฯลฯ”

ก่อนอื่นสมควรกล่าวถึงหลักการและระบบการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในคดีนี้ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ เสียก่อน โดยผู้ทำคำวินิจฉัยขอแยกหลักการและระบบไต่สวนหรือพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกได้ ๓ แนวทาง ได้แก่

แนวทางที่หนึ่ง อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๓ ถึงมาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๐๕ ซึ่งอำนาจตาม มาตรา ๓๐๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีมติว่า ข้อกล่าวหาใดมีมูลหรือไม่เพียงใด แล้วจึงเสนอรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมความเห็นไปยังประธานวุฒิสภา เพื่อดำเนินการตาม มาตรา ๓๐๖ และอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป โดยผลของมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ข้อหาใดมีมูล ผู้ดำรงตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่าวุฒิสภาจะมีมติ

แนวทางที่สอง อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติ นั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป

แนวทางที่สาม อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป โดยตามมาตรา ๒๕๓ วรรคสาม และมาตรา ๓๐๑ (๔) บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าให้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๕๑ ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้

เมื่อเปรียบเทียบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการไต่สวนและมีมติแล้ว แนวทางที่หนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีมติอันหมายถึงอำนาจเกี่ยวกับการชี้ขาด เบื้องต้นตามรัฐธรรมนูญแตกต่างกับแนวทางที่สองและแนวทางที่สามคดีนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีแต่เพียงอำนาจตรวจสอบและเสนอเรื่องผ่านไปยังองค์กรอื่นที่มีหน้าที่ต่อไปเท่านั้น เมื่อพิจารณา ประกอบกับมาตรา ๒๕๑ กับมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นการบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แยกออกจากอำนาจวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง จึงแสดงว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๕๓ วรรคสาม และมาตรา ๓๐๑ (๔) เพียงมีอำนาจ ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากพบว่ามีความไม่ถูกต้องหรือไม่มีอยู่จริง จึงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๒๕๕ วรรคสอง

ในคดีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่มีอำนาจไต่สวนและมีมติดังเช่นแนวทางที่หนึ่ง และตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ ก็บัญญัติทำนองเดียวกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญว่า

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่าการกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว”

แต่ในระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นระเบียบที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง และส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้บังคับได้จนกว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จะมีผลใช้บังคับ โดยศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่แทนรัฐสภาและการลงพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์นั้น กลับมีบทบัญญัติแตกต่างออกไปจากรัฐธรรมนูญโดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว มีมติก่อนเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ได้แก่

ข้อ ๒๑ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัย หรือมีผู้กล่าวหาร้องเรียนโดยมีหลักฐานหรือข้อเท็จจริงอันควรเชื่อว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว

การตรวจสอบข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ หรือเจ้าพนักงาน เป็นผู้ดำเนินการ แล้วจัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาก็ได้

ก่อนที่คณะกรรมการจะมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบคณะกรรมการต้องให้โอกาสผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้นั้นชี้แจงต่อคณะกรรมการด้วย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามข้อ ๒๐ หรือข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด

บทบัญญัติดังกล่าวหรือการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติไว้แต่อย่างใด ดังนั้น สถานะแห่งอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจจะอ้างได้ว่าเทียบเท่าอำนาจตามแนวทางที่หนึ่ง และผลการมีมติว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ จึงมีผลเพียงเป็นการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดเท่านั้น หากมีผลเป็นการกล่าวหาผู้ถูกร้องหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำลังปฏิบัติหน้าที่ทำนองเป็นศาลชั้นต้นแบบเดียวกับแนวทางที่หนึ่ง ซึ่งความจริงแนวทางที่หนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็หาใช่ใช้อำนาจพิจารณาพิพากษาแบบศาล จึงไม่อาจถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่แทนศาลชั้นต้นเช่นกัน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในคดีนี้จึงเป็นเพียงอำนาจตรวจสอบกับเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดเท่านั้น อำนาจตามมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับคดีนี้ย่อมไม่มีผลอย่างใดตามรัฐธรรมนูญแตกต่างกับผลมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๕ วรรคสี่ และจะนำบทบัญญัติดังกล่าวมาเทียบเคียงใช้มิได้

บทบาทของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นเพียงผู้ร้องที่มีหน้าที่เสนอพยานหลักฐานให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเช่นเดียวกับผู้ถูกร้องเท่าเทียมกัน ดังนั้น การโต้แย้งหรือข้อหักล้างของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของคณะทำงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ร้องหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องก็ดี การอ้างกระบวนการปฏิบัติงานของคณะทำงานหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักการสอบสวนของกระบวนการดำเนินคดีทางอาญาก็ดี จึงไม่อาจนำมารับฟังหักล้างพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องได้

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะทำงานของผู้ร้องซึ่งมีนายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม และคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ กรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้รับผิดชอบ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ใช้อำนาจทั่วไปในการตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อสอบสวนหาข้อเท็จจริงเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม และมาตรา ๓๐๑ (๔) อันมิใช่กรณีได้สวนข้อเท็จจริง

ตามอำนาจหน้าที่ในหมวด ๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๓ ถึง มาตรา ๕๗ ดังนั้น คณะทำงานจึงมีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจตรวจสอบและหาพยานหลักฐานนั้นได้โดยอิสระและอย่างกว้างขวางโดยไม่มีกฎหมายห้ามหรือจำกัดวิธีการตรวจสอบดังกล่าวไว้เหมือนการสอบสวนคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของทนายผู้ถูกร้องตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๖ ดังกล่าวข้างต้นมีลักษณะเป็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการหาและตรวจสอบพยานหลักฐานของคณะทำงานของผู้ร้องซึ่งมิใช่เป็นการแสดงหรือกล่าวทบทวนหรือยืนยันหรืออธิบายข้อความแห่งคำพยานหลักฐานและปัญหาข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๖) ซึ่งสามารถนำมาใช้โดยอนุโลมเป็นคำแถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดีของคดีนี้ และไม่อาจนำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๓ อันเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับคดีอาญามาใช้กับคดีนี้ ส่วนมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๖ ตามที่อ้างก็ไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช.ใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตราไหนอย่างไรและผู้ถูกร้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายใดที่ไม่เท่าเทียมกันและไม่เสมอกันกับใครตามกฎหมายอะไร ศาลรัฐธรรมนูญจะтикทักเอาเองก็ไม่ได้ เพราะกรณีการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายแล้ว ข้ออ้างที่ทนายผู้ถูกร้องกล่าวอ้างจึงเลื่อนลอย ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจหยิบยกเป็นปัญหาขึ้นมาวินิจฉัยได้และข้อโต้แย้งหลายประการของทนายผู้ถูกร้องดังกล่าว ผู้ทำคำวินิจฉัยก็ได้วินิจฉัยไว้แล้ว ทั้งข้ออ้างที่ว่าการทำสำนวนสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทนายผู้ถูกร้องก็มีได้อ้างมาให้ชัดเจนว่าการสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือกฎหมายอื่นที่นำมาใช้กับกรณีคดีนี้ได้โดยไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว

ถ้าหากฝ่ายผู้ถูกร้องจะโต้แย้งว่า เป็นการสอบสวนความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ได้กล่าวมาแล้วว่า จะนำหลักการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้กับคดีนี้มีได้ เพราะกรณีคดีนี้เป็นลักษณะคดีการเมืองหาใช่คดีอาญา สภาพบังคับตามบทบัญญัติ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ที่ว่า “ผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” ก็มีโทษหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยในหมวดที่ ๓ ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายอาญา จึงไม่ถือเป็นโทษหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยอันจะถือวิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนหรือนำกระบวนการพิจารณาพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

และบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในคดีอาญาไม่ว่า มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๔๕ มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ มาใช้ก็ไม่ได้ ที่สำคัญที่สุดก็คือหากผู้ถูกร้องอ้างสิทธิเหล่านี้ในศาลได้ ก็แสดงว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจศาลยุติธรรมที่จะพิจารณาพิพากษา หากศาลรัฐธรรมนูญ แต่คดีนี้ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๑ ประกอบมาตรา ๒๕๕ วรรคสอง หากได้อยู่ในเขต อำนาจของศาลยุติธรรมไม่ ผู้ถูกร้องจึงจะอ้างสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองในคดีอาญามาใช้ยันต่อศาล รัฐธรรมนูญคดีนี้ได้ สรุปแล้วเห็นว่า ข้อความตามคำแถลงการณ์ด้วยวาจาปิดคดีของทนายผู้ถูกร้อง แม้จะมีเหตุผลแต่เหตุผลก็ไม่ชัดเจนหรือไม่ตรงเรื่องจึงไม่อาจรับฟังได้

ผู้ทำคำวินิจฉัยตระหนักดีว่าแม้ผู้ถูกร้องเป็นผู้มีคุณูปการทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง อย่างมากมายแล้วเพียงใด เมื่อผู้ถูกร้องเป็นข้าราชการการเมืองและเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐมีตำแหน่งสำคัญ ในรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนา หลักฐานที่จะพิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง เมื่อพยานหลักฐาน ที่ผู้ถูกร้องนำมาแสดงต่อศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจพิสูจน์ให้ศาลรัฐธรรมนูญเห็นโดยชัดแจ้งว่าบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการยอดหนี้เงินกู้จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมเอกสาร ประกอบคือ สัญญากู้ยืมเงินทั้งสามฉบับที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ซึ่งผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเป็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสาร ประกอบที่มีอยู่จริงในวันยื่นบัญชี โดยคดีนี้ไม่ได้ก้าวล่วงเข้าไปถึงขนาดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องมีพฤติการณ์ ร่ำรวยผิดปกติ มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย อันเป็นเรื่องอยู่ในอำนาจขององค์กรอื่น ความเป็นจริงของคดีนี้จึงอยู่ที่ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควร แจ้งให้ทราบหรือไม่ โดยรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติถึงเจตนาพิเศษหรือมูลเหตุชักจูงใจของผู้ถูกร้องด้วยว่า เหตุใดจึงกระทำเช่นนั้น อันหมายถึงรัฐธรรมนูญบัญญัติให้พิจารณาว่า จงใจยื่นบัญชีหรือเอกสารประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่เท่านั้น โดยไม่คำนึงว่าผู้ถูกร้องมีเหตุผลใดในการจงใจยื่นบัญชีหรือ เอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ขนาดไหน หรือมีความจำเป็นเพียงใดเลย แสดงถึงเจตนาารมณ์ ของรัฐธรรมนูญที่ประสงค์จะกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีมาตรฐานสูงเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหาก จะว่าตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแล้ว แม้เงินในกระปุกออมสิน หรือเข็มสักเล่มก็คงต้องแสดง ทรัพย์สิน

ที่ซื้อให้ภริยาน้อยหรือภริยาลับหรือทรัพย์สินของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่เกิดแต่ภริยาคคนอื่นก็ต้องแสดงเช่นกัน ไม่ว่าจะแสดงเช่นนั้นแล้วจะทำให้บ้านแตกสาแหรกขาดหรือไม่ มาตรการดังกล่าว จึงทั้งเคร่งครัดและเข้มงวด โดยเหตุผลการบัญญัติเช่นนี้อาจอยู่บนพื้นฐานข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่านักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติกรรมที่จะทุจริตจึงต้องป้องกันไว้ก่อน แต่ความจริงแล้ว เนื้อหาของมาตรการดังกล่าวมิได้เจาะลึกถึงขนาดนั้น เพียงเป็นข้อสรุปที่ประชาชนอาจคาดคิดเอาเองเช่นนั้นได้ และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญก็ได้พิจารณาพฤติการณ์ของผู้ถูกร้องว่ามีพฤติการณ์ทุจริตหรือไม่ด้วย ซึ่งผู้ถูกร้องจะมีพฤติการณ์ทุจริตหรือไม่ต้องต่างกันคดีอื่นและในคำวินิจฉัยของผู้ทำคำวินิจฉัยนี้ก็ได้กล่าวหาผู้ถูกร้องหรือบุคคลใดมีพฤติการณ์ดังกล่าวหรือกระทำผิดอาญาใด ประเด็นแห่งคำวินิจฉัยทั้งหมดจึงอยู่ที่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่ และผู้ทำคำวินิจฉัยก็ได้ชี้แจงแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยโดยละเอียดไว้ทั้งหมดแล้ว

อนึ่ง คดีนี้มีสิ่งที่ย้อนแย้งอยู่คืออำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว โดยครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นเท่านั้น หากต่อไปมีการใช้มาตรการนี้อย่างเต็มที่ อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็อาจจะขยายและมีอำนาจที่ไร้ขอบเขตได้เช่นเดียวกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญใหม่อื่นๆ ซึ่งหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจนี้อย่างไม่ระมัดระวังหรือไม่มีคุณธรรมพอ ก็คงจะสร้างรัฐตำรวจขนาดย่อมๆ ขึ้นมาได้เลยทีเดียว อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่นนี้เพียงพอจะสร้างความยิ่งใหญ่แก่ตนเองได้ จึงจะต้องจับตามองต่อไป

จึงวินิจฉัยว่า บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหนี้เงินกู้จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืมเงินสามฉบับระหว่างผู้ถูกร้อง ผู้กู้กับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ผู้ให้กู้ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง มีข้อความอันเป็นเท็จ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง คำคัดค้านของผู้ถูกร้องฟังไม่ขึ้น

นายปรีชา เถลิมาวิชัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ